

עֲזְרֵי מַעַם הַשָּׁם עוֹשֶׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

הַזֵּהָר

הַשָּׁלֹם וְהַמְּנוּקָד
עַל חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה

מִהַתְנָא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

פְּרֶשֶׁת הָאֲזִינוּ

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה "ק בֵּית שְׁמֹשׁ תוֹבֵב" א
חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בָּאֵב תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים בחינם בלבד

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

פְּרִשְׁת הָאֲזִינוּ

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרְי פִּי,

(דברים לב) רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (שיר השירים ה) פָּתַחְתִּי

אֲנִי לְדוּדִי וְדוּדִי חָמֵק עָבַר וְגו', בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא

מִצָּאֲתִיהוּ קִרְאֲתִיו וְלֹא עָנְנִי. מַה כָּתִיב לְעִילָא. אֲנִי

יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר וְגו'. אֲנִי יִשְׁנָה, אָמְרָה כְּנֶסֶת

יִשְׂרָאֵל. אֲנִי יִשְׁנָה, מִפְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא, בְּזִמְנָא

דְּאִזְלָנָא בְּמִדְבָּרָא. וְלִבִּי עֵר, לְאֶעְלָא לְאַרְעָא,

לְמַעַבְדָּא לְהוּ (נִימוּסִין) דִּהָא כָּל פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא

בְּאַרְעָא מִשְׁתַּבְּחִין. קוֹל דְּדוּדִי דוֹפֵק, דָּא מִשָּׁה.

דְּאוּכַח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמָּה וִיבוּחִין, (דף רפ"ו ע"ב) בְּכַמָּה

קִטְטִין. דְּכָתִיב, (דברים א) אֵלֶּה הַדְּבָרִים וְגו', (דברים

ט) מִמְרִים הֵייתֶם וְגו'. (דברים ט) וּבַחֲרֵב הִקְצַפְתֶּם וְגו'.

הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (שיר השירים ה) דוֹפֵק.

לשון הקודש

יְמַלֵּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרִשְׁת הָאֲזִינוּ

הַתּוֹרָה, בְּזִמְנָא שְׁחֵלְכְתִי בְּמִדְבָּר. וְלִבִּי עֵר

– לְעֵלּוֹת לְאָרֶץ, לַעֲשׂוֹת אוֹתָם (חובות),

שְׁהֵרִי כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה נִמְצְאוֹת בְּאַרְץ.

קוֹל דְּדוּדִי דוֹפֵק – זֶה מִשָּׁה, שְׁהוּכִיחַ לָהֶם

לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמָּה וְבוּחִים, בְּכַמָּה מְרִיבוֹת,

שְׁכָתוּב (דברים א) אֵלֶּה הַדְּבָרִים וְגו', (שם ט)

מִמְרִים הֵייתֶם וְגו', (שם) וּבַחֲרֵב הִקְצַפְתֶּם

וְגו'. זֶהוּ שְׁכָתוּב דוֹפֵק.

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ

אֲמַרְי פִּי (דברים לב). רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (שיר

השירים ה) פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוּדִי וְדוּדִי חָמֵק

עָבַר וְגו', בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצָּאֲתִיהוּ

קִרְאֲתִיו וְלֹא עָנְנִי. מַה כָּתוּב לְמַעְלָה?

אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר וְגו'. אֲנִי יִשְׁנָה. אָמְרָה

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יִשְׁנָה – מִמִּצְוֹת

וְעַם כָּל דָּא דְּמִשָּׁה אוֹכַח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּרַחֲמוֹתָא
 הָיוּ כָּל מְלוֹי, דְּכְתִיב, (דברים ז) כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה
 לַיְי' אֱלֹהֶיךָ. וּבְךָ בָּחַר יְי' אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם וְגו',
 (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַיְי' אֱלֹהֵיכֶם, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בַּיְי'. וְעַל דָּא (דברים כז) וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְי' אֱלֹהֶיךָ. (דברים ז)
 כִּי מֵאַהֲבַת יְי' אַתְּכֶם. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ה)
 פָּתַחְתִּי לִי אַחֲתִי רַעֲיָתִי.

מַה כְּתִיב. (שם) קָמַתִּי אֲנִי לְפָתוֹחַ לְדוּדִי, אָמְרוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּעוֹד דְּהִיוִּנָּן זְמִינִין לְמִיעַל לְאַרְעָא,
 וְלִקְבֵּלָא אֵינוֹן בְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא עַל יְדוֹי דְּמִשָּׁה. מַה
 כְּתִיב, (שם) וְדוּדִי חָמֵק עָבַר. דְּכְתִיב, (דברים לד) וַיָּמָת שָׁם
 מֹשֶׁה עֶבֶד יְי'. בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאֲתִיהוּ, דְּכְתִיב וְלֹא
 קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל בְּמִשָּׁה. קָרְאֲתִיו וְלֹא עֲנֵנִי,
 דְּלֹא הָיָה דָּרָא בְּדָרָא דְּמִשָּׁה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

לשון הקודש

וְעַם כָּל זֶה שְׁמִשָּׁה הוֹכִיחַ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל,
 בְּאַהֲבָה הָיוּ כָּל דְּבָרָיו, שְׁכָתוֹב (דברים ז) כִּי
 עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לְה' אֱלֹהֶיךָ, (שם יד) וּבְךָ
 בָּחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם וְגו', בָּנִים
 אַתֶּם לְה' אֱלֹהֵיכֶם, (שם ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בּוֹ. וְעַל זֶה (שם כז) וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה'
 אֱלֹהֶיךָ. (שם ז) כִּי מֵאַהֲבַת ה' אַתְּכֶם. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב (שיר השירים ה) פָּתַחְתִּי לִי אַחֲתִי
 רַעֲיָתִי.

מַה כְּתוּב? (שם) קָמַתִּי אֲנִי לְפָתוֹחַ לְדוּדִי.
 אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, בְּעוֹד שְׁהִינּוּ מְזֻמִּים
 לַעֲלוֹת לְאָרֶץ וְלִקְבֹּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה
 הָאֵלּוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה, מַה כְּתוּב? (שם) וְדוּדִי
 חָמֵק עָבַר, שְׁכָתוֹב (דברים לד) וַיָּמָת שָׁם
 מֹשֶׁה עֶבֶד ה'. בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאֲתִיהוּ,
 שְׁכָתוֹב וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל
 בְּמִשָּׁה. קָרְאֲתִיו וְלֹא עֲנֵנִי, שְׁלֹא הָיָה דוֹר
 כְּדוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

שָׁמַע לְקִלְיָהוֹן, וְעָבַד לְהוּ נָסִין וְנִימוּסִין, בְּמָה דְעָבַד
עַל יְדוּי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, קִמְתִּי אֲנִי לְפִתְחָ לְדוּדִי, דָּא קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּיוֹמוּי דְּמִשְׁתָּה, דְּכָל יוֹמוּי לָא בָּעָא
דְּמִלְאָכָא וּשְׁלִיחָא לְדַבְרָא עֲמִיּוּה, דְּכִתִּיב, (שמות לג) אִם
אֵין פָּנֶיךָ הִלְכִים וְגו'. וּפָאָה חוֹלָקִיָּה דְּמִשְׁתָּה, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶסְתַּבֵּם לְרַעוּתִיָּה. וְדוּדִי חָמֵק עָבַר, בְּיוֹמוּי
דִּיהוֹשֻׁעַ, דְּכִתִּיב, (יהושע ה) לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא יִי'.

תָּא חַוִּי, מִשְׁתָּה הָיָה שָׁמַע קָלָא קִדְשָׁא דְּמִלְכָּא
עֲלָתָה, וְלֹא אֲזִדְעָזַע, וְכָל שָׁבִין מִלְאָכָא, דְּלֹא
בָּעָא (וְלֹא קִבְלִיָּה). בְּתַר דְּשָׁכִיב מַה כְּתִיב. וַיֹּאמֶר לֹא כִי
אֲנִי שָׂר צָבָא יִי'. וְכִתִּיב (שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פָּנָיו
אֶרְצָה. עֲתָה בָּאתִי, בְּיוֹמוּי דְּמִשְׁתָּה רַבֵּךְ אֲתִינָא, וְלֹא
קִבְלָנִי. בֵּיה שַׁעֲתָא, יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל שְׁבַחָא דְּמִשְׁתָּה.

לשון הקודש

שְׁכַתוּב (יהושע ה) לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא ה'.
בָּא רָאָה, מִשְׁתָּה הָיָה שׁוֹמֵעַ קוֹל קְדוֹשׁ שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיז וְלֹא נִזְדַּעַזַּע, וְכָל שָׁבִין
מִלְאָךְ שְׁלֹא רָצָה (וְלֹא קִבְּלוּ). אַחֲרָ שְׁמַת
מִשְׁתָּה, מַה כְּתוּב? וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר
צָבָא ה'. וְכִתוּב (שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פָּנָיו
אֶרְצָה. עֲתָה בָּאתִי, בְּיוֹמִי שֶׁל מִשְׁתָּה רַבֵּךְ
בָּאתִי וְלֹא קִבְּלָנִי. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה יָדְעוּ
יִשְׂרָאֵל שְׁבַחוּ שֶׁל מִשְׁתָּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן

שָׁמַע לְקוֹלָם וַעֲשָׂה לָהֶם נָסִים וּחֲקִים,
כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה עַל יְדִיו.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, קִמְתִּי אֲנִי לְפִתְחָ לְדוּדִי
— זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיוֹמִי שֶׁל מִשְׁתָּה,
שֶׁכָּל יוֹמִי לֹא רָצָה שְׁמִלְאָךְ אוֹ שְׁלִיחַ
לְהִנְהִיג עִמּוֹ, שְׁכַתוּב (שמות לג) אִם אֵין
פָּנֶיךָ הִלְכִים וְגו'. אֲשֶׁרִי חָלַקוּ שֶׁל מִשְׁתָּה
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַכֵּם לְרַצוֹנוֹ.
וְדוּדִי חָמֵק עָבַר, בְּיוֹמִי שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ,

בְּהִיּוֹא זְמַנָּא בָּעוּ יִשְׂרָאֵל לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְלֹא
אֲזִדְמִן לְהוּ חָבִי כְיוּמוֹי דְּמִשְׁתָּה, חָדָא הוּא דְּכְתִיב
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאֲתִיהוּ וְגו'.

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה, (דברים לב) רַבִּי חֲזִיא אָמַר,
זַכָּאָה חוֹלְקִיָּה דְּמִשְׁתָּה, יִתִּיר מִכָּל נְבִיאֵי עָלְמָא.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (ישעיה א) שְׁמָעוּ שָׁמַיִם וְהָאֲזִינוּ אֶרֶץ כִּי
יִי' דִּבֶּר. שְׁמָעוּ שָׁמַיִם, יִשְׁעִיָּה דִּהְוָה יִתִּיר
רְחִיקָא מִמְּלָכָא, כְּתִיב שְׁמָעוּ שָׁמַיִם. מִשְׁתָּה דִּהְוָה יִתִּיר
קָרִיב לְמִלְכָּא, כְּתִיב הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם.

תָּא אֲנָא, בְּהִיּוֹא זְמַנָּא דְּאָמַר יִשְׁעִיָּהוּ שְׁמָעוּ שָׁמַיִם
וְהָאֲזִינוּ אֶרֶץ. כְּמָה גִּרְדִּינִי טְהִירִין אֲזִדְמִנוּ
לְתַבְּרָא רִישִׁיָּה, נִפְקָא קָלָא וְאָמַר, מָאן הוּא דִּין
דְּבָעִי לְאַרְעֵשָׁא עָלְמִין. עַד דְּפִתַּח וְאָמַר, לָאוּ אֲנָא,
וְלָאוּ דִּידִי, אֵלָא כִּי יִי' דִּבֶּר, וְלָא אֲנָא. בְּמִשְׁתָּה מַה

לשון הקודש

יִשְׁעִיָּה שְׁהִיָּה רְחוּק יוֹתֵר מִהַמְּלָךְ, כְּתוּב
שְׁמָעוּ שָׁמַיִם. מִשְׁתָּה שְׁהִיָּה קְרוּב יוֹתֵר
לְמִלְכָּה, כְּתוּב הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם.

לְמַדְנֵנוּ, בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁאָמַר יִשְׁעִיָּהוּ שְׁמָעוּ
שָׁמַיִם וְהָאֲזִינוּ אֶרֶץ, כְּמָה בְּעָלֵי דִינִים
מְאִירִים הַזְדְּמִנוּ לְשֹׁכֵר אֶת רִאשׁוֹ. יִצְא
קוֹל וְאָמַר: מִי הוּא זֶה שְׂרוּצָה לְהַרְעִישׁ
עוֹלָמוֹת? עַד שֶׁפִּתַּח וְאָמַר: לֹא אֲנִי וְלֹא

בְּקִשְׁוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא
נִזְדְּמִן לְהֵם כְּדָּ כְּבִימֵי מִשְׁתָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאֲתִיהוּ וְגו'.

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה (דברים לב). רַבִּי
חֲזִיא אָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל מִשְׁתָּה יוֹתֵר
מִכָּל נְבִיאֵי הָעוֹלָם.

בֹּא רְאוּה, כְּתוּב (ישעיה א) שְׁמָעוּ שָׁמַיִם
וְהָאֲזִינוּ אֶרֶץ כִּי ה' דִּבֶּר. שְׁמָעוּ שָׁמַיִם.

כְּתִיב. הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאִדְבָּרָה, אֲנִי וְלֹא אַחֲרָא.
וְאִדְבָּרָה בְּלֹא דְחִילוֹ. וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי פִי, וְלֹא
מֵאַחֲרָא. וְכַּאֲךָ חוֹלְקִיהָ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּאַתְוּוֹן
גְּלִיפִין דְּרַבִּי אֱלֻעָזָר, הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאִדְבָּרָה וְתִשְׁמַע
הָאָרֶץ, הֲכֵא אַתְרֵמִיז שְׂמָא קִדִּישָׁא עֲלָאָה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, תּוֹ מַה בֵּין מֹשֶׁה לִישְׁעִיָּהוּ. מֹשֶׁה
אָמַר הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם, הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם עֲלָאִין,
אִינוּן דְּאַשְׁתְּמוּדְעָן, דְּאַקְרוּן שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיד
הוּא. וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ, אָרֶץ עֲלָאָה, הִיא
דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא, וְאִיהִי אָרֶץ הַחַיִּים. בִּישְׁעִיָּה כְּתִיב,
שָׁמְעוּ שָׁמַיִם וְלֹא הַשָּׁמַיִם. הָאֲזִינוּ אָרֶץ, וְלֹא הָאָרֶץ.
וְאִינוּן שָׁמַיִם וְאָרֶץ תַּתְּאִין. וְעַם כָּל דָּא, בָּעוּ
לְאַעֲנִשָׁא לִיהּ, עַד דְּאָמַר כִּי יי' דִּבֶּר, וְלֹא אֲנִי.
וּמֹשֶׁה אָמַר כּוֹלִי הֵא, דְּכְתִיב הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם

לשון הקודש

לישעִיָּהוּ? מֹשֶׁה אָמַר הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם.
הַשָּׁמַיִם – הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים, אֵלּוּ
הַנּוֹדְעִים, שְׁנִקְרָאִים שְׁמוֹ שֶׁל הַקּוֹדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ – הָאָרֶץ
הָעֲלִיּוֹנָה, אוֹתָהּ הַנּוֹדְעֵת, וְהִיא אָרֶץ
הַחַיִּים. בִּישְׁעִיָּה כְּתוּב שָׁמְעוּ שָׁמַיִם, וְלֹא
הַשָּׁמַיִם. הָאֲזִינוּ אָרֶץ, וְלֹא הָאָרֶץ. וְאֵלּוּ
שָׁמַיִם וְאָרֶץ תַּחְתּוֹנִים. וְעַם כָּל זֶה רָצוּ
לְהַעֲנִישׁ אוֹתוֹ, עַד שֶׁאָמַר כִּי ה' דִּבֶּר,

שְׁלִי, אֵלּא כִּי ה' דִּבֶּר, וְלֹא אֲנִי. בְּמֹשֶׁה
מַה כְּתוּב? הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאִדְבָּרָה, אֲנִי
וְלֹא אַחֲרָא. וְאִדְבָּרָה – בְּלֹא פַחַד. וְתִשְׁמַע
הָאָרֶץ אִמְרֵי פִי – וְלֹא מֵאַחֲרָא. אֲשֶׁרִי
חִלְקוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּאוֹתִיּוֹת חִקּוּקוֹת
שֶׁל רַבִּי אֱלֻעָזָר, הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאִדְבָּרָה
וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ – כָּאֵן נִרְמַז שֵׁם הַקּוֹדֶשׁ
הָעֲלִיּוֹן.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, עוֹד מַה בֵּין מֹשֶׁה

וְאֶדְבָּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי פִי.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (שיר השירים ב) כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר וְגו'.
 זָבָאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׁרָאֵל מִכָּל עַמּוּן עוֹבְדֵי
 כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, דְּהָא כָּל שָׂאָר עַמּוּן אֲתִיְהִיבוּ
 לְרַבְרָבּוֹן מִמֶּנּוּ, בְּשִׁלְטָנוּתָא עֲלֵיהּ. וְיִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין,
 זָבָאָה חוֹלְקִיהוֹן בְּעִלְמָא דִּין וּבְעִלְמָא דְאֵתִי, דְּלֹא
 יִהְיֶה לוֹן קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא לֹא לְמִלְאָכָא, וְלֹא
 לְשִׁלְטָא אַחֲרָא, אֲלֵא הוּא אַחֲדִיד לוֹן לְחוֹלְקִיָּה, דְּהָא
 הוּא דְכְּתִיב בִּי חֵלֶק יְיָ עִמּוֹ. וְכְּתִיב, (תהלים קלח) בִּי
 יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר, מִה תַּפּוּחַ
 מִתְּפָרֶשָׁא בְּגוֹנוֹי, עַל כָּל שָׂאָר אֵילָנֵי חֻקְלָא, כְּדָ
 קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא מִתְּפָרֶשׁ וְאֲתִרְשִׁים עַל כָּל חֵילִין
 עֲלָאִין וְתַתָּאִין, בְּגִין כְּדָ (ישעיה מח) יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, אוֹת
 הוּא בְּכָל חֵילָא דְלַעֲיִלָּא.

לשון הקודש

וְלֹא אֲנִי. וּמִשָּׁה אָמַר כָּל זֶה, שְׂכָתוֹב
 הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶדְבָּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ
 אִמְרֵי פִי.
 רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (שיר השירים ב) כְּתוּבָה
 בְּעֵצֵי הַיַּעַר וְגו'. אֲשֶׁרִי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 מִכָּל אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, שְׁהָרִי
 כָּל שָׂאָר הָאֲמוֹת נִתְּנוּ לְשָׁרִים מְמַנִּים
 שְׁלִיטִים עֲלֵיהֶם. וְיִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים, אֲשֶׁרִי
 חֵלְקָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁלֹא
 נִתְּן אוֹתָם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא לְמִלְאָךְ
 וְלֹא לְשִׁלְטָא אַחֲרָא, אֲלֵא הוּא יְחִיד אוֹתָם
 לְחֻלְקוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב בִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ,
 וְכְּתוּב (תהלים קלח) בִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה.
 כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר, מִה תַּפּוּחַ מִתְּחֵלָה
 בְּגוֹנוֹ עַל כָּל שָׂאָר עֵצֵי הַשָּׂדֶה, כְּדָ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְּחֵלָה וְנִרְשָׁם עַל כָּל
 חֵילוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַתָּוֹנִים, מִשּׁוּם זֶה (ישעיה
 מח) ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ, אוֹת הוּא בְּכָל צְבָא
 שֶׁל מַעְלָה.

וְלֹא אֲנִי. וּמִשָּׁה אָמַר כָּל זֶה, שְׂכָתוֹב
 הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶדְבָּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ
 אִמְרֵי פִי.
 רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (שיר השירים ב) כְּתוּבָה
 בְּעֵצֵי הַיַּעַר וְגו'. אֲשֶׁרִי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 מִכָּל אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, שְׁהָרִי
 כָּל שָׂאָר הָאֲמוֹת נִתְּנוּ לְשָׁרִים מְמַנִּים
 שְׁלִיטִים עֲלֵיהֶם. וְיִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים, אֲשֶׁרִי
 חֵלְקָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁלֹא
 נִתְּן אוֹתָם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא לְמִלְאָךְ

תָּא חַוִּי, קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא כְּתֻפּוּתָּהּ, דְּאִית בֵּיהּ תְּלִית
 גְּוֹנִין. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹשְׁנָהּ. מָאן שׁוֹשְׁנָה.
 אָמַר רַבִּי אֲבָא, שׁוֹשְׁנָה סוּגָה, סֵתָם, שׁוֹשְׁנָה
 דְּאִתְבְּלִילַת בְּשִׁית מִרְפֵּי, שׁוֹשְׁנָה דָּא גְּוֹנִיָּה תְּוֹר
 וְסוּמָק. וְכֹלָא הוּא תִּרְיָן גְּוֹנִי, סוּמָק וְתְוֹר, חֲבִי
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא כְּתֻפּוּתָּהּ, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹשְׁנָה.
 דְּחֲבִי אָמַרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, (שיר השירים ח) תַּחַת
 הַתְּפֻזִּים עוֹרְרִתִּידָּהּ. תַּחַת הַתְּפֻזִּים (דף קפ"ו ע"א) בָּאן אֲתָר
 הִיא. אֵלָא אֵלִין אֲבָחֲתִין דְּאֲמָרָן. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, דָּא
 יוֹבְלָא. רַבִּי אֲבָא אָמַר, כֹּלָא שְׁפִיר, אֵלָא אֵלִין אֲבָחֲן
 דְּקֶאֱמָרָן, אֵלִין אֵינֹון ג' גְּוֹנִי, דְּמִתְחַבְּרָן בְּתֻפּוּתָּהּ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בָּאן אֲתָר אִתְבְּלִילַת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 בְּשׁוֹשְׁנָה. בְּאֵינוֹן נְשִׁיקִין דְּרַחֲמִימוּתָּא, דְּאִתְדַבְּקַת

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה. שְׁכָךְ אָמַרָה כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, (שיר השירים ח) תַּחַת הַתְּפֻזִּים
 עוֹרְרִתִּידָּהּ. תַּחַת הַתְּפֻזִּים – בְּאִיזָה מְקוֹם
 זֶה? אֵלָא אֵלֹוּ הָאֲבוֹת שְׁאֲמָרָנוּ. רַבִּי יוֹסִי
 אָמַר, זֶה יוֹבֵל. רַבִּי אֲבָא אָמַר, הַכֹּל יָפָה,
 אֵלָא אֵלֹוּ הָאֲבוֹת שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים, אֵלֹוּ הֵם
 שְׁלֹשָׁה גְּוֹנִים שְׁמִתְחַבְּרִים בְּתֻפּוּתָּהּ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּאִיזָה מְקוֹם נִכְלָלַת

בֹּא רְאֵה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתֻפּוּתָּהּ,
 שֵׁישׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה גְּוֹנִים. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ
 שׁוֹשְׁנָה. אִיזוֹ שׁוֹשְׁנָה? אָמַר רַבִּי אֲבָא,
 שׁוֹשְׁנָה מְקַפֶּת, סֵתָם שׁוֹשְׁנָה שְׁנִכְלָלַת
 בְּשִׁשָּׁה עָלִים. שׁוֹשְׁנָה זוֹ גְּוֹנִיָּה לְבָן וְאֵדָם,
 וְהַכֹּל הוּא בְּשֵׁנֵי גְּוֹנִים – אֵדָם וְלָבָן. כֹּךְ
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ תְּפֻזָּה, כְּנֶסֶת

בְּמִלְכָּא עֲלָאָה, נִטְלָה תִּירֵי שׁוֹשְׁנִים, בְּמָה דְּאֵת אָמַר
 (שיר השירים ה) שְׁפִתּוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. וּבִגִּין כֶּךָ אָמְרָה כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, (שם א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. (בְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית
 מא) וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי) בִּגִּין דְּאֵת כְּלִילַת בִּשׁוּשְׁנִים, בְּתִירֵי
 שְׁפֹנוֹן דִּילִיָּה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁמַיִם אֶקְרִי.
 וּבִגִּין דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם, כָּל אֵינוֹן רְקִיעִין
 דְּאֵת כְּלִילָן בְּשִׁמָּא דָּא, (ס"א שְׁבַעָה אֵינוֹן דְּכַד מִתְחַבְּרִין וְכו') כֶּד
 מִתְחַבְּרִין בַּחֲדָא, אֶקְרוּ שָׁמַיִם, וְאֶקְרוּ שָׁמָא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. מָאן אֵינוֹן רְקִיעִין. שְׁבַעָה אֵינוֹן.

בְּמָה דְּתַנִּינָן, וִילּוֹן, רְקִיעַ, שְׁחָקִים, זְבוּל, מְעוֹן, מְכוּן,
 עֲרֻבוֹת. וּבְאַגְדָּתָא דְּרַבִּי רַב הִמְנוּנָא סָבָא, חָכִי
 תַנִּינָן. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הֵנִי בְּרִייתִי דְּרַבִּי רַב הִמְנוּנָא
 סָבָא חָכִי, וְסִגְיָאִין אֵינוֹן בְּכָל הֵנִי גִּוּוּנִי. בְּמָה דְּתַנִּינָן,

לשון הקודש

נִקְרָא שָׁמַיִם, וּמִשׁוּם שְׁנִקְרָא שָׁמַיִם, כָּל
 אֵלּוּ הָרְקִיעִים שְׁנִכְלָלִים בְּשֵׁם זֶה, (שְׁבַעָה הֵם
 שְׁכָאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים וְכו') כָּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד,
 נִקְרָאִים שָׁמַיִם, וְנִקְרָאִים שֵׁם שֶׁל הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. מָה אֵלּוּ הָרְקִיעִים? שְׁבַעָה הֵם.
 כְּמוֹ שֶׁלְּמִדְּנוּ, וִילּוֹן, רְקִיעַ, שְׁחָקִים,
 זְבוּל, מְעוֹן, מְכוּן, עֲרֻבוֹת. וּבְאַגְדוֹת שֶׁל
 יְשִׁיבַת רַב הִמְנוּנָא סָבָא כֶּךָ לְמִדְּנוּ. רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, אֵלּוּ הַבְּרִיתוֹת שֶׁל יְשִׁיבַת

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל? בִּשְׁוֹשְׁנָה. בְּאֵלּוּ הַנְּשִׁיקוֹת
 שֶׁל אֶהְבָּה שְׁנִדְבַקְתָּ בְּמִלְךָ הָעֲלִיּוֹן,
 לֹקַחַת שְׁתֵּי שׁוֹשְׁנִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם ה)
 שְׁפִתּוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. וּמִשׁוּם זֶה אָמְרָה
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, (שם א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת
 פִּיהוּ (כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מא) וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי),
 מִשׁוּם שְׁנִכְלָלַת בִּשְׁוֹשְׁנִים בְּשְׁתֵּי שְׁפִתַּיִם
 שֶׁלּוֹ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תִּגְיֶנּוּ בְּאִינוֹן בְּרִייתִי, (ס"א דלבר) וְלִגְבִי
 דְּכָל חֲנִי שְׁבַעִין בְּתָרִין דְּמִלְכָּא. לְקַבְּלִיהוֹן שְׁוִיין ז'
 רְקִיעִין, וְז' בְּכַבֵּי דְרַחֲטִין וְאֲזִלִין, וְקָרִי לֹון שְׁמָהוֹן
 בְּשְׁמָהוֹן. וְאַף עַל גַּב דְּשְׁוִיין בְּלָהוּ. כִּסְאֵי דְרְקִיעִין,
 דְּשְׁבַעָה בְּכַבֵּי, שְׁבַתָּאֵי, צָדֵק, מַאֲדִים, חֲמָה, נוֹגָה,
 בּוֹכֵב, לְבָנָה. וְשׁוֹיֵן אֵלִין לְקַבִּיל אֵלִין, בְּכַסּוּיָא דְמַלְיִין.
 לִגְבִי אִינוֹן דְּכַתִּיב, (ישעיה מז) יַעֲמִדוּ נָא וְיוֹשִׁיעֶךָ הִבְרִי
 שָׁמַיִם תַּחְזִים בְּכַכְבִּים. בְּלָהוּ מַלְיִין מִתְכַּסְּיִין, וְאַף עַל
 גַּב דְּלָאוּ אוֹרְחֵי דְאוֹרִיתָא. וְאַנָּן בְּתַר אוֹרְחִין
 דְּאוֹרִיתָא קָא אֲזִלִּנָּן, בְּמָה דְּכַתִּיב, (בראשית כו) וַיִּקְרָא
 לָהֶן שְׁמוֹת בְּשִׁמְת אֲשֶׁר קָרָא לָהֶן אֲבִיו, בְּמָה דְּמַלְיִל
 קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, אֲזִלִּנָּן, וּבְחִדְיָה אֲזִלִּנָּן, בְּמָה
 דְּכַתִּיב, (דברים כח) וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָּיו.

לשון הקודש

בְּכַסּוּי הַדְּבָרִים. אֲצֵל אֱלוּ בְּתוֹב, (ישעיה מז)
 יַעֲמִדוּ נָא וְיוֹשִׁיעֶךָ הִבְרִי שָׁמַיִם תַּחְזִים
 בְּכּוֹכְבִים. כָּל הַדְּבָרִים נֶעְלָמִים, וְאַף עַל
 גַּב שְׁאִינֵם דְּרַכִּי הַתּוֹרָה. וְאַנָּן אַחַר דְּרַכִּי
 הַתּוֹרָה אָנוּ הוֹלְכִים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בראשית
 כו) וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת בְּשִׁמְת אֲשֶׁר קָרָא
 לָהֶן אֲבִיו. כְּמוֹ שֶׁדִּבֶּר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אָנוּ הוֹלְכִים, וְעַמּוֹ הוֹלְכִים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב
 (דברים כח) וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָּיו.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא בָּךְ, וְרַבִּים הֵם בְּכָל
 אֱלוּ הָאֲפָנִים. כְּמוֹ שֶׁלְּמַדְנוּ, אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, שְׁנִינוּ בְּאֱלוּ הַבְּרִיתוֹת (הַחִיצוֹנוֹת),
 שֶׁאֲצֵל כָּל אֱלוּ הַשְּׁבַעִים בְּתָרִים שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ, כְּנֻגָדָם יֵשׁ שְׁבַעָה רְקִיעִים וְשְׁבַעָה
 בּוֹכְבִים שְׂרָצִים וְהוֹלְכִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם
 שְׁמוֹת בְּשִׁמְתָם, וְאַף עַל גַּב שֶׁשְׁוִים
 כָּלָם. בְּסֵאוֹת הַרְקִיעִים שֶׁל שְׁבַעָה
 בּוֹכְבִים – שְׁבַתָּאֵי, צָדֵק, מַאֲדִים, חֲמָה
 נוֹגָה, בּוֹכֵב, לְבָנָה. וְשְׁוִים אֱלוּ כְּנֻגָד אֱלוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פְּשִׁיטִין מַלְּיָן אֱלִין לְגַבִּי תַּבְרִיָא,
וְאַשְׁתְּמוּדְעָן מַלֵּי בְּחוּ, וְאַף עַל גַּב דְּאַתְפְּסִין.
אָמַר לִיה וְהָכִי תִנֵּן, בְּמָה דְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר
רַבִּי חֲזִיָא לְקָמָן. וְהָכִי אוֹלִיפְנָא מְאִינוּן בְּרִייתִי, דְּתִנָּא
בְּיוֹמוֹי דְּשַׁלְמוּה מַלְכָּא, קִיָּמָא סִיחָרָא בְּאַשְׁלָמוּתָא,
וּבְאַתְרִין סְגִיָאִין אֲשְׁתְּמוּדְעָן מַלֵּי דְאִינוּן בְּרִייתִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲרִימִית יְדֵי בְּצִלוֹ לְקַדִּישָׁא
עֲלָאָה, דְּמַלְּיָן אֱלִין אֶתְגַּלִּיאוּ עַל יְדֵי, בְּתַחוּ
עֲלָמָא, בְּמָה דְאַתְפְּסִיאוּ בְּלַבָּאֵי. וְלִית אֲנִן בְּאִינוּן
אֲרַחֲיָן דְאִינוּן בְּרִייתִי, אוֹרְחֵי דְאוֹרִיתָא נְקֻטִּין.

תַּאנָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן לָךְ רַב בְּחֻכְמָתָא
בְּדוֹד מַלְכָּא, וְשַׁלְמוּה מַלְכָּא בְּרִיָּה, בְּהָא
כְּתָרָא דְאַשְׁתְּמוּדַע בְּבְרִייתִי אֱלִין. וְסִיחָרָא קְרִיָּה דְדוֹד
מַלְכָּא צִדֵּק, דְּהָא דִּילִיָּה הוּא, דְּכַתִּיב, (תהלים קיח) פֶּתַח

לשון הקודש

לְקַדֹּשׁ תַּעֲלִיז, שְׂדֵכְרִים אֱלוֹ תַּתְּגַלוּ עַל
יְדֵי בְּעוֹלָם הַהוּא כְּמוֹ שֶׁהֵיוּ מְכֻסִּים
בְּלַבִּי. וְאִין אֲנוּ בְּאוֹתָם דְּרַכִּים שֶׁל אֱלוֹ
הַבְּרִיתוֹת, דְּרַכִּי הַתּוֹרָה אֲנוּ אוֹחֲזִים.
שְׁנִינִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי לָךְ גְּדוֹל
בְּחֻכְמָה בְּדוֹד הַמֶּלֶךְ וְשַׁלְמוּה הַמֶּלֶךְ בְּנוֹ
בְּכֶתֶר הַזֶּה שְׁנוּדַע בְּבְרִיתוֹת אֱלוֹ.
וְהַלְבָּנָה, קָרָא אוֹתָהּ דְדוֹד הַמֶּלֶךְ צִדֵּק,
שֶׁהָיָה שְׁלוֹ הוּא, שְׂכֶתוֹב (תהלים קיח) פֶּתַחוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פְּשׁוּטִים דְּכָרִים אֱלוֹ
אַצֵּל הַחֲבֵרִים, וְנוֹדְעִים דְּכָרִים בָּהֶם, וְאַף
עַל גַּב שְׂמֻכְסִים. אָמַר לוֹ, וְכֵךְ שְׁנִינִי, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא
לְפָנֵינוּ. וְכֵךְ לְמַדְנֵנוּ מֵאֱלוֹ הַבְּרִיתוֹת,
שֶׁשְׁנִינִי, בְּמִיּוֹ שֶׁל שַׁלְמוּה הַמֶּלֶךְ עֲמֻדָה
הַלְבָּנָה בְּשַׁלְמוּתָהּ, וּבְמִקּוּמוֹת רַבִּים
נוֹדְעִים דְּכָרִים שֶׁהֵם בְּרִיתוֹת.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִרְמַתִּי יְדֵי בְּתַפְלָה

לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. שְׁלֹמֹה מְלָכָא הָכִי
נָמִי, וְאִיהוּ אֶתְקַרֵּי צֶדֶק, וְשִׁמְשָׁא דְאַתְקַרֵּי בְּבִרְיֵיתִי
בְּרִית, אִיהוּ אֶקְרִי מִשְׁפָּט. וְאֵינוֹן בְּרַסִּי יִקְרָא דְמִלְכָּא,
דְּכַתִּיב, (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאָדָּה. צִדִּיק וְצֶדֶק
הָכִי נָמִי בְּחֵד דְּרִגָּא הוּוּ. תָּאנָא, ו' בְּתַרִּין אוֹקְמוּתָה,
תְּשַׁעָה אֶקְרוּן. וְאַפִּילוּ בְּאֵינוֹן בְּרִיִּיתִי, שְׁבַעָה רְקִיעִין
אֵינוֹן תְּשַׁעָה הוּוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד אֵימָתִי יִקְרוּן חֲבֵרִיָּא בְּהֵנִי
מַלִּין. הָא אֲנִן בְּתַר קַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אֲזִלִּין,
וְאֲנִן יִדְעֵי מַלִּין, וְהָא אֶתְגַּלִּי עַל יָדֵן מַלְאָךְ דָּא, מַה
דְּלֹא אֶתְגַּלִּי לְקַדְמָאִי. מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה, כָּל אֵינוֹן מַלִּין,
וְכָל אֵינוֹן בְּרִיִּיתִי, סְלִיקוּ לְהוּ לְאֵינוֹן דְּלֹא עָאֵלוּ
וְנִפְקוּ, וּבְנִיחוּן אֶתְיִין לְשַׁאֲלָא. וְכֵד יִשְׁאֲלוּן, יִימְרוּן
חֲבֵרִיָּא, וְיִי לְדָרָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אֶסְתַּלִּיק

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד מָתִי יִקְרָאוּ
הַחֲבֵרִים בְּאֵלוּ הַדְּבָרִים. הָרִי אֲנִי אַחֵר
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹלְכִים, וְאֲנִי יוֹדְעִים
דְּבָרִים, וְהִנֵּה מִתְגַּלֶּה עַל יְדִינוּ דְּבַר זֶה
מַה שְׁלֹא נִגְלָה לְקַדְמוֹנִים. מִכָּאֵן
וְלַהֲלָאָה, כָּל אֵלוּ הַדְּבָרִים וְכָל אֵלוּ
הַבְּרִיתוֹת סְלִקוּ אוֹתָם לְאוֹתָם שְׁלֹא
נִכְנסוּ וַיֵּצְאוּ, וּבְנִיחָם בָּאִים לְשַׁאֲלָא.
וּכְבָּאֲשֶׁר יִשְׁאֲלוּ, יֹאמְרוּ הַחֲבֵרִים: אוֹי

לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. שְׁלֹמֹה
הַמֶּלֶךְ כֵּךְ גַּם, וְהוּא נִקְרָא צֶדֶק, וְהַשֶּׁמֶשׁ
שֶׁנִּקְרָא בְּבִרְיֹתוֹת בְּרִית, הוּא נִקְרָא
מִשְׁפָּט, וְאֵלוּ כְּסֻאוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ,
שֶׁכְּתוּב (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן
כְּסֵאָדָּה. צִדִּיק וְצֶדֶק כֵּךְ גַּם בְּמִדְרַגָּה אַחַת
הָיוּ. לְמַדְנֹה, שְׁבַעָה כְּתָרִים בְּאֵרוּהָ,
תְּשַׁעָה נִקְרָאִים. וְאַפִּילוּ בְּאֵלוּ הַבְּרִיתוֹת,
שְׁבַעָה רְקִיעִים אֵלוּ – תְּשַׁעָה הָיוּ.

בְּנִיָּהּ. אֲבָל תָּא חַוֵּי מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, לָא יְהֵא דָּרָא
כְּדָרָא דָּא, וְלֹא אֲוִרִיתָא אֲתַנְגְּלִי עַל חֲבֵרִיא.

תָּא חַוֵּי, דָּרָא בִּתְרָאָה דִּנְפִקוּ מִמְצָרִים, יָדְעוּ כֻּלָּא,
דְּהֵא מֹשֶׁה גַּלִּי לֹון כָּל אֵינוֹן מ' שְׁנִין דִּהוּ
בְּמִדְבָּרָא, כְּמָה דְּאִמִּינָא. תָּאנָא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְאַף
מֹשֶׁה לָא גַּלִּי דָּא, אֱלָא בְּתַהוּא יוֹמָא דִּתְהוּ סָלִיק מִן
עָלְמָא, דִּכְתִּיב, (דברים לא) בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי
הַיּוֹם, בְּתַהוּא יוֹמָא מִמֶּשֶׁ, וְעַם כָּל דָּא לָא אָמַר, עַד
דִּי־הֵבּוּ לִיהּ רִשׁוּתָא. דִּכְתִּיב, (שם) וְעַתָּה כְּתִבּוּ לָכֶם אֶת
הַשִּׁירָה הַזֹּאת. וְכַד גַּלִּי, לָא אָמַר הָאֲזִינוּ יִשְׂרָאֵל,
אֱלָא הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּתִיב אֶת הַשִּׁירָה, וְכִי שִׁירָה אֶקְרִי.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק שִׁירָה וְדָאִי, מַה (דף קפ"ז ע"ב) שִׁירָה
אֲתַמְשָׁבָא בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מֵעִילָא לְתַתָּא, אוֹף הָבִי מוֹלִין

לשון הקודש

מִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, שְׁכָתוֹב (דברים לא) בֶּן
מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם, בְּאוֹתוֹ
יוֹם מִמֶּשֶׁ. וְעַם כָּל זֶה לָא אָמַר, עַד שְׁנַתְנוּ
לוֹ רִשׁוּת, שְׁכָתוֹב (שם) וְעַתָּה כְּתִבּוּ לָכֶם
אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת. וְכַאֲשֶׁר גָּלָה, לָא אָמַר
הָאֲזִינוּ יִשְׂרָאֵל, אֱלָא הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּתוֹב אֶת הַשִּׁירָה, וְכִי
שִׁירָה נִקְרָאת? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שִׁירָה
וְדָאִי. מַה שִׁירָה נִמְשָׁכָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ

לְדוֹר שְׂרָפִי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יִסְתַּלַּק
מִמֶּנּוּ. אֲבָל בֶּא רָאָה, מִכָּאן וְלַהֲבֵא לָא
יְהִיָּה דוֹר כְּדוֹר זֶה, וְלֹא תִתְגַּלֶּה תוֹרָה עַל
הַחֲבֵרִים.

בֶּא רָאָה, דוֹר אַחֲרוֹן שִׁינְאוּ מִמְצָרִים
יָדְעוּ הַכָּל, שְׁהָרִי מֹשֶׁה גָּלָה לָהֶם כָּל
אוֹתָן אַרְבָּעִים שָׁנָה שְׁהָיוּ בְּמִדְבָּר, כְּמוֹ
שְׁאִמְרָנוּ. לְמַדְנוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְאַף
מֹשֶׁה לָא גָּלָה זֶה אֱלָא בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁהָיָה

אֵלֶּיךָ אֶתְמַשְׁכֵּן בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מֵעִילָא לְתַתָּא, וּבְגִין כֹּךְ
אָמַר מֹשֶׁה שִׁירָה.

תָּא חַיִּי, כּוּלִי הָאֵי אָמַר מֹשֶׁה, וְקָרָא לְעֶלְאִין, עַד
לָא יִימָא מַלְא, דְּכָתִיב הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם. יַעֲרוֹף
כַּמְטֵר וְגו'. וְכָל כֹּךְ לְמָה. מִשּׁוּם כִּי שֵׁם יי' אֶקְרָא.
עַד דִּיִּימָא מַלְא, אֶרְעִישׁ בְּלַחוּ עֲלִמִין.

תָּאנָא בְּהִיא שַׁעְתָּא דְּאָמַר מֹשֶׁה הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם
וְאֲדַבְּרָה, אֶתְרַגִּישׁוּ עֲלִמִין. נִפְק קָלָא וְאָמַר,
מֹשֶׁה מֹשֶׁה, אֲמַאי אַתְּ מֶרְעִישׁ עֲלִמָא כָלָא. אַתְּ בְּרִיה
דְּבַר נָשׁ, וּבְגִין דְּאֶתְרַגִּישׁ עֲלִמָא. פִּתַּח וְאָמַר, כִּי שֵׁם
יי' אֶקְרָא. בְּהִיא שַׁעְתָּא אֲשַׁתְּקוּ, וְאֲצִיתוּ מְלוֹי.

השלמה מזהה שמטות (סימן י"ח)

תָּנוּ רַבָּנֵן, בְּשַׁחְלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי. עָאֵלוּ
קַמִּיה ר' פִּנְחָם, וְר' חֲזִיָּא, וְר' אָבָא. אָמְרוּ לִיה,

לשון הקודש

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה, הִתְרַגְּשׁוּ
הָעוֹלָמוֹת. יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: מֹשֶׁה מֹשֶׁה,
מִדּוּעַ אַתָּה מֶרְעִישׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם? אַתָּה
בְּנוֹ שֶׁל אָדָם, וּבְגִלְגֵּל דְּנִרְגֵּשׁ הָעוֹלָם?
פִּתַּח וְאָמַר, כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא. בְּאוֹתָהּ
שַׁעַה נִשְׁתַּתְּקוּ וְהִקְשִׁיבוּ לְדַבְּרִי.

השלמה מזהה שמטות סימן י"ח

שָׁנוּ רַבּוּתֵינוּ, בְּשַׁחְלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאי, נִכְנָסוּ לְפָנָיו רַבִּי פִּנְחָם וְרַבִּי חֲזִיָּא

מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, אַף כֹּךְ דְּבָרִים אֵלּוּ
נִמְשָׁכִים בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מִמַּעַלָּה לְמַטָּה,
וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר מֹשֶׁה שִׁירָה.

בֵּא רֵאחַ, כָּל זֶה אָמַר מֹשֶׁה וְקָרָא
לְעֵלְיוֹנִים טָרִם יֹאמַר דְּבַר, שְׂכַתּוּב
הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם. יַעֲרוֹף כַּמְטֵר וְגו'. וְכָל כֹּךְ
לְמָה? מִשּׁוּם כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא. עַד
שִׁיאֲמַר דְּבַר, הִרְעִישׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת.

לְמַדְנֵנוּ, בְּאוֹתָהּ שַׁעַה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה

מָאן (דְּהוּא) קִיִּימָא דְעֵלְמָא, שְׂכִיב. אָמַר לוֹן, לֹא בִי
 דִּינָא דְלַעִילָא מְעִינִין בְּדִינָאִי, דְּהָא אָנָּא חָזִי דְלִית
 אָנָּא מְתִיחָב לְמִלְאכָא וּלְדִינָא דְלַעִילָא. דְּאָנָּא לֹא
 כְּשָׂאָר בְּנֵי נָשָׂא. אֵלָּא הֵא דִּינָא דִּילִי, קְדָשָׁא בְּרִיד
 הוּא דִּינִיָּה, וְלֹא בִי דִינִיָּה. וְחֵינּוּ דְאָמַר דָּוִד,
 בְּבַעֲוִיתִיהָ קַמִּיהָ (תהלים מג) שְׁפִטְנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי.
 וְכֵן שְׁלֹמֹה אָמַר, (מלכים א ח) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ, הוּא
 בְּלַחֲדוּדִי, וְלֹא אַחֲרָא.

דְּהָא תַּנָּן, כְּשֶׁאָדָם שְׂכִיב, בִּי דִינָא דְלַעִילָא
 מִסְתַּכְּלִין בְּדִינּוֹ, אֵית מְנַחֵן דְּנָטִין לְכַף
 זְכוּת, דְּאֶחָזִיין זְכוּתִיהָ דְּכַר נָשׁ, וְאֵית מְנַחֵן דְּנָטִין
 לְכַף חֻבָּה, דְּאֶחָזִיין חֻבִּיהָ דְּכַר נָשׁ. וְלֹא נָפִיק אִינִישׁ
 מִן דִּינָא, כְּמָה דְּחֹה בְּעִי.

לשון הקודש

רִיבִי. וְכֵן שְׁלֹמֹה אָמַר, (מלכים-א ח) לַעֲשׂוֹת
 מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ, הוּא לְבָדוֹ וְלֹא אַחֲרָא.
 שְׁחָרִי לְמַדְנֹו, כְּשֶׁאָדָם חוֹלָה, בֵּית דִּין
 שֶׁל מַעֲלָה מִסְתַּכְּלִים בְּדִינּוֹ; וְיֵשׁ מִקָּדָם
 שְׁנוּטִים לְכַף זְכוּת, שְׁמָרָאִים זְכוּתוֹ שֶׁל
 הָאָדָם, וְיֵשׁ מִקָּדָם שְׁנוּטִים לְכַף חֻבָּה,
 שְׁמָרָאִים חֻבָּתוֹ שֶׁל הָאָדָם. וְלֹא יוֹצֵא
 אִישׁ מִן הַדִּין כְּמוֹ שֶׁהִיא רּוֹצָה.

וְרַבִּי אָבָא. אָמְרוּ לוֹ, מִי (שְׁחָוָא) עֲמוּדוֹ שֶׁל
 הָעוֹלָם, שׁוֹכֵב (מת)?! אָמַר לָהֶם, לֹא בֵּית
 דִּין שֶׁל מַעֲלָה מְעִינִים בְּדִינּוֹ, שְׁחָרִי אֲנִי
 רּוֹאֶה שְׂאִין אֲנִי נִתֵּן לְמִלְאָךְ וְלִדִּין שֶׁל
 מַעֲלָה, שְׂאִין לֹא כְּשָׂאָר בְּנֵי אָדָם. אֵלָּא
 זֶה הַדִּין שְׁלִי, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּין אוֹתוֹ
 וְלֹא בֵּית דִּינּוֹ. וְזֶה שְׂאֵמֶר דָּוִד בְּבִקְשָׁתוֹ
 לְפָנָיו, (תהלים מג) שְׁפִטְנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה

אַבְל מָאן דְּדָאִין לִיה מְלָכָא עִילָאָה, דְּשִׁלִּיט עַל
 בּוֹלָא, הוּא טַב, וְלֹא יָכִיל אִינִישׁ לְמַחְוֵי
 בְּהֵהוּא דִּינָא, בַּר טַב. מָאִי טַעֲמָא, דְּהָא תַנּוּן, מְכִילוּי
 דְּמְלָכָא עִילָאָה, נָטוּ לְזִכּוּתָא תְּדִיר, וְהוּא כּוֹלִיָּה צַד
 דְּמַחְימָנוּתָא, וּבִידּוּ לְשַׁבְּקָא לְחַטָּאִין וְחוּבִין, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (תהלים קל) עִמָּךְ הִסְלִיחָה. לְמַעַן תִּנּוֹרָא, עִמָּךְ וְלֹא
 עִם אַחֵר.

וּבְגִין כֹּךְ בְּעִינָא קַמִּיה דְּהוּא דָּאִין דִּינָאִי, וְאַנָּא
 אִיעוּל תְּלִיסַר אַבְבֵי לְעֵלְמָא דְּאַתִּי, וְעוֹד דְּלֹא
 אֶעְבְּרוּ לֹון בַּר אֲבַחְתָּא, וְלֹא יְהֵא מָאן דִּימַחֵי בִידֵי,
 דְּלֹא אֶתְבַּע רְשׁוּתָא מְנַהוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מִלֵּה, וְחִמּוּ בִי מְרַעִיָּה, דְּלֹא הָוָה
 תַּמָּן. תְּנוּחוּ, וְלֹא יָכִיל חַד מְנַהוֹן לְמַלְלָא
 בְּפּוּמִיָּה, מִדְּחִילוּ רַבָּה דְּהָתָּה עֲלִיָּהוֹן. עַד דְּהוּוּ יַתְבִּין,

לשון הקודש

וּמַשְׁוֹם זֶה בְּקִשְׁתִּי מִלְּפָנֶיךָ שְׁהוּא יְדוֹן
 דִּינִי, וְאַנִּי אֶפְנִס בְּשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר פְּתָחִים
 לְעוֹלָם הַבָּא, וְעוֹד, שְׁלֹא עָבְרוּ אוֹתָם חוּץ
 מִהֶאֱבֹוֹת, וְלֹא יִהְיֶה מִי שְׁיִמַּחַה בִּידֵי,
 שְׁלֹא אֶתְבַּע רְשׁוּתָא מֵהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּבַר, וְרָאוּ בֵּית חָלּוּי
 שְׁלֹא הָיָה שֵׁם. תַּמָּחוּ, וְלֹא יָכִיל אַחַד מֵהֶם
 לְדַבֵּר בְּפִיו מֵאִמָּה גְדוֹלָה שְׁהִיָּתָה

אַבְל מִי שֶׁדָּן אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן,
 שְׁשׁוּלֵט עַל הַכָּל – הוּא טוֹב, וְלֹא יָכִיל
 אָדָם לְהִיטֵב בְּדִין הַזֶּה חוּץ מִטּוֹב. מַה
 טַעֲמוֹ? שֶׁהָיָה שְׁנֵינוּ, מִדּוּתֵינוּ שֶׁל הַמֶּלֶךְ
 הָעֲלִיוֹן נֹטִים לְזִכּוּת תַּמִּיד, וְהוּא כָּלוּ צַד
 שֶׁל הָאֱמוּנָה, וּבִידּוּ לְעֹז לְחַטָּאִים
 וְחוּבֹוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים קל) עִמָּךְ
 הִסְלִיחָה. לְמַעַן תִּנּוֹרָא. עִמָּךְ וְלֹא עִם אַחֵר.

סָלִיק לֹון רִיחִין דְּבוּסְמִין סְגִיאִין, וְכָל חַד אֲתִישֵׁב,
 עַד דְּחִמוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהָיָה מְמַלֵּל מְלִין, וְלֹא הָווּ
 חֲמָאן אַחֲרָן בַּר מִינִיָּה. לְבַתֵּר עֵידוֹן, אָמַר לֹון רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, חֲמִיתוֹן מִיָּדִי. אָמַר לִיה ר' פִּנְחָס, לָא. אָלֹא
 כּוּלָּנָא תְּוֹוְהִין עַל דְּלֹא חֲמִינָא לָךְ בְּבִי מַרְעִיד זְמַן
 רַב. וְכַד חֲמִינָא לָךְ סָלִיק לֹון רִיחִין דְּבוּסְמִין דְּגִנְתָּא
 דְּעֵדוֹן, וְשְׁמַעְנָא קָלֹא מְמַלֵּל, וְלֹא יִדְעָנָא מָאן מְמַלֵּל
 עֲמָד. אָמַר לְחוּ, וְלֹא שְׁמַעְתוֹן מְלָה אַחֲרָא בַר
 מִדִּידִי. אָמְרוּ לָאוּ. אָמַר לֹון, לִית אַתּוֹן חֲזוֹן לְמַחְמִי
 סֵבֶר אַפִּין דְּעַתִּיק יוֹמִין.

אָמַר לֹון, אִימָא לְכוּ מְלָה, תְּוֹוְהִנָּא עַל ר' פִּנְחָס,
 דְּלֹא חֲמָא. דְּאָנָא חֲמִית לִיה בְּעֵן בְּעֵלְמָא
 דְּאִתִּי, לְתַתָּא מִינִיָּה מַרְבִּי אֶלְעִזָּר בְּרִי. וְכַעַן שְׁדָּרוּ
 בְּדִילִי מְלַעִילָא, וְאַחֲזוֹן לִי אַתָּרָא דְּצַדִּיקוּא לְעֵלְמָא

לשון הקודש

בְּן עֲדוֹן, וְשְׁמַעְנָו קוּל אַחַד מְדַבֵּר, וְלֹא
 יִדְעָנוּ מִי מְדַבֵּר עֲמָד. אָמַר לְהֶם, וְלֹא
 שְׁמַעְתֶּם דְּבַר אַחֲרָ חוּץ מִמֶּנִּי? אָמְרוּ,
 לֹא. אָמַר לְהֶם, אֵין אַתֶּם רְאוּיִים לְרֹאוֹת
 סֵבֶר פְּנֵיו שֶׁל עַתִּיק הַיָּמִים.

אָמַר לְהֶם, אָמַר לְכֶם דְּבַר, תְּמַהֲתִי עַל
 רַבִּי פִּנְחָס שֶׁלֹא רָאָה, שְׂאֲנִי רְאִיתִי אוֹתוֹ
 כְּעַתָּה בְּעוֹלָם הַבָּא, לְמַטָּה מִמֶּנּוּ מַרְבִּי
 אֶלְעִזָּר בְּנִי. וְכַעַתָּה שָׁלְחוּ בְּשִׁבְלִי

עֲלֵיהֶם. עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, עָלָה לְהֶם
 רִיחוֹת שֶׁל בְּשָׂמִים רַבִּים וְכָל אַחַד
 הִתִּישֵׁב. עַד שֶׁרָאוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהָיָה
 מְדַבֵּר דְּבָרִים, וְלֹא הָיוּ רוֹאִים אַחֲרֵים
 חוּץ מִמֶּנּוּ. לְאַחֲרָ זְמַן אָמַר לְהֶם רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, רְאִיתֶם מִשְׁהוּ? אָמַר לּוֹ רַבִּי
 פִּנְחָס, לֹא. אָלֹא כָּלְנוּ תְּמַהֲמִים עַל שֶׁלֹא
 רְאִינוּ אוֹתָךְ בְּבֵית חֲלִיד זְמַן רַב, וְכֹאשֶׁר
 רְאִינוּ אוֹתָךְ, עָלָה לָנוּ רִיחוֹת בְּשָׂמִים שֶׁל

דָּאתִי, וְלֹא אֶתִּיּוֹשֶׁר בְּלִבִּי דוֹכָתָאִי, בַּר עִם אַחִיָּה
הַשִּׁילּוֹנִי. וּבְרִירָנָא דוֹכָתָאִי, וְאַתִּינָא, וְאַתּוּ עִמִּי
נִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקָא, וְעִילָא מִנְהוֹן דְּנִשְׁמִי דְּצַדִּיקָא
אָדָם הָרֵאשׁוֹן, דְּהָהּ יְתִיב גַּבְאִי, וְהָהּ מְמַלֵּל עִמִּי.
וּבְעִי, דְּלֹא יִתְגַּלִּי חוֹבִיָּה לְכָל עֲלָמָא. בַּר תְּהוּא דְּאָמַר
אוֹרִיתָא בְּגִינִיָּה, וְאַתְכִּפִּי בְּהָהּ אֵילָנָא דְּגִנְתָּא
דְּעֶדֶן. וְאַנָּא אָמִינָא לִיה דְּהָא חֲבֵרִיא (ס"א כְּבֵר) גִּלּוּ.

אָמַר תְּהוּא דְּגִלְיִין חֲבֵרִיא בִּינִיָּהּ שְׁפִיר, אָבֵל שְׁאָר
בְּנֵי עֲלָמָא לָא. מָאִי טַעְמָא, דְּחָס קְדָשָׁא בְּרִיד
הוּא עַל יְקָרִיהּ, וְלֹא בָּעָא לְפָרְסוּמִי חוֹבִיָּה, אֵלָא
בְּהָהּ אֵילָנָא דְּאָכִיל מִינִיָּה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא גִלְי
לִיה בְּרִזָּא דְּקוּדְשָׁא, לְחֲבִירָנָא, חֲבֵרִיא דְּלֹא אֶשְׁתַּעוּ
אֵינוֹן בְּחֲדִיָּהּ בִּינִיָּהּ, וְלֹא לְרוּקִי חֲבֵרִיא, וְלֹאִינוֹן
דִּיִּיתוֹן לְעֲלָמָא.

לשון הקודש

וְאֲנִי אָמַרְתִּי לוֹ שְׁהָרִי הַחֲבֵרִים (כְּבֵר) גִּלּוּ.
אָמַר, אוֹתוּ שְׁגָלוּ הַחֲבֵרִים בִּינִיָּהּ –
טוֹב, אָבֵל שְׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם לָא. מָה
הַטַּעַם? שְׁחָס הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
כְּבוֹדוֹ וְלֹא רָצָה לְפָרְסָם חֲטָאוֹ, אֵלָא
בְּאוֹתוֹ אֵילָן שְׁאָכַל מִמֶּנּוּ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא גִלָּה לוֹ בְּסוּד הַקְדוּשׁ לְחֲבֵרִינוּ,
חֲבֵרִים שְׁלֹא יִדְבְּרוּ הֵם בְּהֵם בִּינִיָּהּ,
וְלֹא לְרוּקִים מִהַחֲבֵרִים וּלְאֵלוֹ שְׂיָבֹאוּ

מִלְמַעְלָה וְהָרָאוּ לִי מְקוֹם שֶׁל הַצַּדִּיקִים
לְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא הִתְיַשֵּׁב בְּלִבִּי מְקוֹמִי,
חוּץ מֵעַם אַחִיָּה הַשִּׁילּוֹנִי. וּבְרִירָתִי מְקוֹמִי
וּבְאִתִּי, וּבָאוּ עִמִּי נִשְׁמוֹת שֶׁל צַדִּיקִים,
וְעִלְיוֹן מֵהֶם מִנִּשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים – אָדָם
הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב אֲצִלִּי וְהָיָה מְדַבֵּר
עִמִּי, וּבִקֵּשׁ שְׁלֹא יִתְגַּלֵּה חֲטָאוֹ לְכָל
הָעוֹלָם, חוּץ מֵאוֹתוֹ שְׁאִמְרָה הַתּוֹרָה
בְּגִלְלוֹ וּנְסַתֵּר בְּאוֹתוֹ אֵילָן שֶׁל גֶּן עֶדֶן.

וְהוּא מְלָה דְלֹא בָעֵי כָּל אִינִישׁ, וְטָעִי בִּיה, לֹא מְשׁוּם חוֹבְתָא דְחָב, אֶלֶּא מְשׁוּם יִקְרָא דְשָׂמָא עִילָאָה, דְּבָנֵי נָשָׂא לֹא זְהִירִין בִּיה, וּבְתִיב (שמות ג) זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. וַיִּיתֶן לְמֹשֶׁה מֶה דְלֹא צָרִיךְ לוֹן. וְהֵינּוּ דְבְתִיב, (שמות יט) פֶּן יִהְרָסוּ אֶל ה' לְרֹאוֹת וְנִפְּל מִפְּנֵי רָב, הָרַב נוֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן. הֵכִי גִזְרָנָא, הָאִי תַבְרִיָּא (ס"א תַבְרָא) דְּאוּרֵי שְׂמָא קַדִּישָׁא, הוּא נִפְּל וְאִיתָא בְּהֵוֹא חוֹבָא, יִתִּיר מִנֵּיהּ, דְבְתִיב וְנִפְּל מִפְּנֵי רָב, הָרַב נוֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן.

קַרִּיב לְגַבִּיה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, אָמַר לִיה, אָבָא, מָה אָנָּא הָתָם. אָמַר לִיה (ס"א וּפְאָה חוֹלְקוֹד בְּרִי, זְמַן סָנִי יִהֵא דְלֹא תַתְקַבֵּר גִּבְאִי, אֲבָל) בְּרִי דְלֹא תִדְכַּר חֲכָא אֲבָל בְּהֵוֹא עֲלֵמָא, דְּיֻכְתָּא דִּידִי וְדִידֶךָ בְּרִירָנָא. וּפְאִין אָנָּן עִם אֵינוֹן צְדִיקָא, דְּזַמִּינִין לְשִׁבְחָא לְמֵאֲרֵי עֲלֵמָא, דְּאֵינוֹן

לשון הקודש

שְׁמֵלָמְדִים הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, הוּא נוֹפֵל וְנִמְצָא בְּאוֹתוֹ חֲטָא יוֹתֵר מִהֶם, שְׁכֵתוֹב וְנִפְּל מִפְּנֵי רָב. הָרַב נוֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן.

קַרִּיב אֶצְלוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנוֹ. אָמַר לוֹ, אָבָא, מָה אָנִי שָׁם? אָמַר לוֹ, (אֲשֶׁרִי חֹלְקֵךְ בְּנִי, זְמַן רַב יִהְיֶה שְׁלֹא תַקְבֵּר אֶצְלִי, אֲבָל) בְּנִי, שְׁלֹא תִזְכֹּר כָּאֵן. אֲבָל בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, מְקוֹם שְׁלֵךְ וְשְׁלִי מְבָרְרִים. וּפְאִים אֲנַחְנוּ עִם אֵלוֹ הַצְּדִיקִים

לְעוֹלָם.

וְהוּא דְכַר שְׁלֹא צָרִיךְ כָּל אָדָם, וְטוֹעָה בּוֹ, לֹא מְשׁוּם הַחֲטָא שְׁחָטָא, אֶלֶּא מְשׁוּם כְּבוֹד הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן שְׁבָנִי אָדָם לֹא זְהִירִים בּוֹ, וּבְתוֹב (שמות ג) זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. וַיִּבְאֹו לְשֹׂאֵל מָה שְׁלֹא צָרִיךְ לָהֶם. וְזֶה שְׁכֵתוֹב (שמות יט) פֶּן יִהְרָסוּ אֶל ה' לְרֹאוֹת וְנִפְּל מִפְּנֵי רָב. הָרַב נוֹפֵל וְנִתְפָּס בְּאוֹתוֹ עוֹן. כֶּךָ אָנִי גִזְרָא, אֵלֹו הַחֲבָרִים (חֲבָר)

מִלְאָכִין דְּמִשְׁתַּמְשִׁין דְּקַמִּיָּה, הָדָא הוּא דְּבְתִיב, (תהלים
קמ) אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יֵשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ. (ער
באן מההשמטות).

לשון הקודש

שְׁמֵזְמָנִים לְשִׁבְחָה לְאֶדְוִן הָעוֹלָם, שְׁאֵלוּ (תהלים קמ) אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יֵשְׁבוּ
הַמְּלָאכִים שְׁמִשְׁמָשִׁים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכָתוֹב יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ.

האדרא זוטא קדישא

תֵּאֲנָא בְּהִיּוּא יוֹמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּעָא לְאַסְתִּלְקָא
מִן עֲלָמָא וַחֲוָה מְסִדֵּר מְלוּי. אֶתְכַנְשׁוּ חֲבֵרִיא
לְבִי רַבִּי שְׁמַעוֹן. וַחֲוִי קָמִי רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְרַבִּי
אָבָא וְשָׂאָר חֲבֵרִיא. וַחֲוָה מְלוּיָא בֵּיתָא.

זְקִיף עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וַחֲמָא דְאַתְמְלִי בֵּיתָא. בָּכָה
רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר. בְּזִמְנָא אַחֲרָא בַד הֵיִינָא
בְּבִי מְרַעִי, הָוָה רַבִּי פְנַחֶם בֶּן יֶאִיר קָמָאִי. וְעַד
דְּבְרִירְנָא דּוּכְתָאִי אֲזִרְיָבוּ לִי עַד הַשְׁתָּא. וְכַד תִּבְנָא
אַסְחָר אֶשָּׂא מִקָּמָאִי וּמַעְלָמִין לָא אֶתְפָּסֵק. וְלֹא הָוָה
עָאֵל בַּר נָשׁ אֶלָּא בְּרִשׁוּתָא. וַחֲשָׁתָא חֲמִינָא דְאַתְפָּסֵק
וְהָא אֶתְמְלִי בֵּיתָא. עַד דְּחִוּוּ יְתִבִּי. פִּתַּח עֵינָיו רַבִּי
שְׁמַעוֹן וַחֲמָא מַה דְּחָמָא וְאַסְחָר אֶשָּׂא בְּבֵיתָא. נָפְקוּ
כְּלָחוּ וְאַשְׁתְּאַרוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְרַבִּי אָבָא. וְשָׂאָר
חֲבֵרִיא יְתִבּוּ אַבְרָאִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, פּוֹק חֲזִי אִי
חָבָא רַבִּי יִצְחָק דְּאֵנָּא מְעַרְבְּנָא לִיה. אִימָא
לִיה דִּיסְדֵּר מְלוּי וַיִּתִּיב לְגַבָּאִי וַפָּאָה חוּלְקִיָּה.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתִּיב וַחֲזִיֵּד וַחֲדִי. אָמַר אָן אֲנִין
חֲבֵרִיא. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָעִיל לֹון יְתִבּוּ קָמִיָּה.

זָקִיף יְדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וּמַצִּילִי צְלוֹתָא וַהֲוֵה חַדִּי וְאָמַר.
 אֲנִינִי תַּבְרִיא דְּאַשְׁתְּכַחוּ בְּבִי אֲדָרָא יְזַמְנִין הָבָא.
 נִפְקוּ בְּלָחוּ וְאַשְׁתְּאָרוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְרַבִּי אָבָא
 וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיא. אֲדַהְכִּי עָאֵל רַבִּי
 יִצְחָק. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן כַּמָּה יָאוּת חוֹלְקִי כַּמָּה
 חִידוּ בָּעֵי לְאַתּוּסְפָּא לָךְ בְּהָאֵי יוֹמָא. יְתִיב רַבִּי אָבָא
 בְּתַר כְּתָפוּי וְרַבִּי אֶלְעָזָר קָמִיה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הָא הַשְׁתָּא שְׁעָתָא דְּרַעוּתָא הוּא.
 וְאַנָּא בָּעִינָא לְמִיעֵל בְּלָא כְּסוּפָא לְעֵלְמָא
 דְּאַתִּי. וְהָא מַלִּין קַדִּישִׁין דְּלֹא גָלִיאַן עַד הַשְׁתָּא,
 בָּעִינָא לְגַלָּאָה קָמִי שְׂכִינְתָּא, דְּלֹא יִימְרוּן דְּהָא
 בְּגִרְיָעוּתָא אֶסְתַּלְקִנָּא מִעֵלְמָא. וְעַד כְּעַן טְמִירָן הוּוּ
 בְּלָבָאִי, לְמִיעֵל בְּחוּ לְעֵלְמָא דְּאַתִּי. וְכֹךְ אֶסְדִּירְנָא לְכוּ,
 רַבִּי אָבָא וּבְתוּב, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִי יְלָעִי, וּשְׂאֵר
 תַּבְרִיא יִרְחֶשׁוּן בְּלַבִּיחוּ. קָם רַבִּי אָבָא מִכְּתַר כְּתָפוּי.
 וְיְתִיב רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה קָמִיה, אָמַר לִיה קוּם בְּרִי,
 דְּהָא אַחֲרָא יְתִיב בְּתַהוּא אַתָּר, קָם רַבִּי אֶלְעָזָר.

אַתְעֵטֵף רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְיְתִיב. פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קטו) לֹא
 תַּמִּיתִים יַהֲלִלוּ יְהִי וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוּמָה.
 לֹא תַּמִּיתִים יַהֲלִלוּ יְהִי, הָכִי הוּא וְדָאִי, אִינִין דְּאַקְרוּן

מתים, דהא קדשא בריך הוא חי אקרי, והוא שארי
בין אינון דאקרון חיים, ולא עם אינון דאקרון מתים.
וסופיה דקרא כתיב, ולא כל יורדי דומה, וכל אינון
דנחתין לדומה, בגיהנם ישתארו. שאני אינון
דאקרון חיים, דהא קדשא בריך הוא בעי ביקריהון.

אמר רבי שמעון, כמה שניא שעתא (דף רפ"ח ע"א) דא
מאדרא. דבאדרא אודמן קדשא בריך הוא
ורתיכו. והשתא, הא קדשא בריך הוא הכא, ואתי
עם אינון צדיקיא דבגנתא דעדן, מה דלא אערעו
באדרא. וקודשא בריך הוא בעי ביקריהון דצדיקיא
יתיר מיקרא דיליה, כמה דכתיב בירבעם, דהוה
מקטר ומפלח לעבודה זרה, וקודשא בריך הוא
אוריך ליה. וביון דאשויט ידיה לקבלי דעדו נביאה,
אתייבש ידיה, דכתיב, (מלכים א יג) ותיבש ידו וגו'. ועל
דפלח לעבודה זרה לא כתיב, אלא על דאשויט ידיה
לעדו נביאה. והשתא קדשא בריך הוא בעי ביקרא
דילן, וכלהו אתאן עמיה.

אמר, הא רב המנונא סבא הכא, וסחרניה שבועין
צדיקי גליפן בעיטרין, מנחרין כל חד וחד
מזיהרא דזיוא דעתיקא קדישא, סתימא דכל

סְתִימִין. וְהוּא אָתִי לְמִשְׁמַע בְּחֶדְוֹתָא, אֱלִין מְלִין
 דְּאַנָּא אִימָא. עַד דְּהָוָה יָתִיב, אָמַר, הָא רַבִּי פְּנֵחָם
 בֶּן יֶאִיר הָבָא, אֶתְקִינֵנוּ דְּוִכְתִּיה, אֲזִדְעִזְעוּ חֲבֵרִיא
 דְּהוּוּ תַּמָּן, וְקָמוּ וַיֵּתְבוּ בְּשִׁיפּוּלֵי בֵיתָא. וְרַבִּי אֶלְעָזָר
 וְרַבִּי אַבָּא, אֶשְׁתְּאַרוּ קַמִּיה (נ"א עמיה) דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאַדְרָא אֶשְׁתַּבְּחָנָא דְּכָל חֲבֵרִיא
 הוּוּ אֶמְרִי, וְאַנָּא עֲמַחוּן. הֲשָׁתָא אִימָא אָנָּא בְּלַחוּדָאִי,
 וְכִלְהוּ צִייתִין לְמַלּוּלִי, עֲלָאִין וְתַתָּאִין. וַפָּאָה חוּלְקִי
 יוֹמָא דִּין.

פִּתְחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (שיר השירים ז) אֲנִי לְדוּדִי וְעָלִי
 תְּשׁוּקָתוֹ. כָּל יוֹמִין דְּאַתְקַטְרְנָא בְּהָאִי עֲלֵמָא,
 בְּחַד קְטִירָא אֶתְקַטְרְנָא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וּבְגִין כֶּךָ הֲשָׁתָא וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ. דְּהוּא וְכָל סִיעָתָא
 קַדִּישָׁא דִּילֵיהּ, אָתִי לְמִשְׁמַע בְּחֶדְוָה, מְלִין סְתִימִין,
 וְשַׁבְּחָא דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, פְּרִישׁ
 וְאַתְפָּרֶשׁ מִכָּלָא, וְלֹא פְּרִישׁ, דְּהָא כָּלָא בֵּיהּ מִתְדַבְּקוֹן,
 וְהוּא מִתְדַבֵּק בְּכָלָא הוּא כָּלָא.

עֵתִיקָא דְּכָל עֵתִיקִין, סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, אֶתְתַּקֵּן
 וְלֹא אֶתְתַּקֵּן. אֶתְתַּקֵּן, בְּגִין לְקַיִמָא כָּלָא.
 וְלֹא אֶתְתַּקֵּן, בְּגִין דְּלֹא שְׁכִיחַ.

כֹּד אֶתְתָּקֵן, אִפִּיק תְּשַׁעָה נְהוּרִין, דְּלֶהֱטִין מִנִּיה, מִתְקוֹנִין. וְאֵינוֹן נְהוּרִין מִנִּיה, מִתְנַהֲרִין וּמִתְלַהֲטִין, וְאֵזְלִין וּמִתְפַּשְׁטִין לְכָל עֵיבָר. כְּבוֹצִינָא דְאַתְפַּשְׁטִין מִנִּיה נְהוּרִין לְכָל עֵיבָר. וְאֵינוֹן נְהוּרִין דְּמִתְפַּשְׁטִין, כֹּד יִקְרְבוֹן לְמַנְדַּע לֹון, לָא שְׂכִית אָלָא בּוֹצִינָא בְּלַחֲדוּי. כֹּד הוּא עֵתִיקָא קְדִישָׁא, (הוּא) בּוֹצִינָא עֲלָאָה, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וְלָא שְׂכִית בְּר אֵינוֹן נְהוּרִין דְּמִתְפַּשְׁטִין, דְּמִתְנַלְיִין, וּמְמִירִין. וְאֵינוֹן אֶקְרוּן שְׂמָא קְדִישָׁא. וּבְגִין כֹּד כֹּלָא חַד.

וְכֹה דְאַמְרִי חֲבֵרְנָא בְּסַפְרֵי קְדָמָאִי, דְּאֵינוֹן דְּרָגִין דְּאַתְבָּרִיאֵן, וְעֵתִיקָא קְדִישָׁא אֶתְנַלְי בְּהוּ, בְּכָל חַד וְחַד. מְשׁוּם דְּאֵינוֹן תְּקוּנִין דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא. לָאוּ הִשְׁתָּא עֵידָנָא לְחֵגִי מַלִּין דְּהָא אֶמִּינָא לֹון בְּאַדְרָא קְדִישָׁא. וְחֵמִינָא מַה דְּלָא יִדְעָנָא חָבִי, וְעַד הִשְׁתָּא אֶסְתִּים בְּלִבָּאִי מַלְה. וְהִשְׁתָּא אָנָּא בְּלַחֲדָאִי אֶסְהִידָנָא קָמִי מַלְבָּא קְדִישָׁא, וְכָל חֵגִי זָפִאִי קְשׁוּט דְּאֶתּוּ לְמִשְׁמַע מַלִּין אֵלִין.

גּוֹלְגֶלְתָּא דְרִישָׁא חוּזָרָא, לָאוּ בִיה שִׁירוּתָא וְסִינָמָא. קוֹלְטָרָא דְקִטְפוּי, אֶתְפַּשְׁט וְאַתְנַהֲרִי, וּמִנִּיה יִרְתּוֹן צְדִיקָיָא אַרְבַּע מֵאָה עֲלָמִין דְּכְסוּפִין

לְעֵלְמָא דְאַתִּי. מִהֲאִי קוֹלְטָרָא דְקַטְפָּא, דְּהִיא
 גּוֹלְגַלְתָּא חוּזְרָא, נְטִיף טָלָא כָּל יוֹמָא, לְהַחֲוֹא זְעִיר
 אֲנָפִין, לְאַתֵּר דְּאַתְקָרִי שָׁמַיִם, וּבֵיה זְמִינִין מִיתְיָא
 לְאַחֲיָא לְזִמְנָא דְאַתִּי. דְּכַתִּיב, (בראשית כז) וַיִּתֵּן לָךְ
 הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם. וְאַתְּמַלִּיא רִישִׁיה, וּמִתְחֲוֹא
 זְעִיר אֲפִין, נְטִיף לְחַקֵּל תְּפוּחִין. וְכָל חַקֵּל תְּפוּחִין,
 נְהִירִין מִתְחֲוֹא טָלָא.

הֵאֵי עֲתִיקָא קְדִישָׁא טָמִיר וְגִנְיִז. וְחֲכַמְתָּא עֲלָאָה
 סְתִימָאָה, בְּהַחֲוֹא גּוֹלְגַלְתָּא מְשִׁתְּכָה, וְדֵאִי
 בְּהֵאֵי עֲתִיקָא, לָא אֶתְגַּלְיָא אֶלָּא רִישָׁא בְּלַחֲזוּדִי,
 בְּגִין דְּאִיהוּ רִישָׁא לְכָל רִישָׁא. חֲכַמְתָּא עֲלָאָה,
 דְּאִיהוּ רִישָׁא, בֵּיה סְתִימָא, וְאַקָרִי מוֹחָא עֲלָאָה.
 מוֹחָא סְתִימָא. מוֹחָא דְשָׁכִיד וְשָׁקִיט. וְלִית דִּידַע
 לִיה, בַּר אִיהוּ.

תַּלְתָּ לְרִישִׁין אֶתְגַּלְפֹּן, דָּא, לְגוּ מִן דָּא. וְדָא, לְעִילָא
 מִן דָּא. רִישָׁא חָדָא, חֲכַמְתָּא סְתִימָאָה,
 דְּאַתְבְּסִיא, וְלֹא מִתְפַּתְחָא. וְחֲכַמְתָּא דָּא סְתִימָאָה,
 רִישָׁא לְכָל רִישִׁיה, דְּשָׂאָר חֲכָמוֹת. רִישָׁא עֲלָאָה,
 עֲתִיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. רִישָׁא דְכָל
 רִישָׁא, (דף רפ"ח ע"ב) רִישָׁא דְלֹא רִישָׁא. וְלֹא יָדַע, וְלֹא

אֶתִידַע, מַה דְּהוּי בְּרִישָׁא דָּא, דִּלָּא אֶתְדַבֵּק
בְּחֻמְתָּא, וְלָא בְּסוּכְלָתָנּוּ. וְעַל הָאִי אֶקְרִי, (במדבר כד)
בְּרַח לְךָ אֶל מְקוֹמְךָ. (יחזקאל א) וְהַחֲיוֹת רָצוּא וָשׁוּב.

וּבְגִין כִּד עֲתִיקָא קְדִישָׁא אֶקְרִי אִין. דְּבִיה תִּלְיָא
אִין. וְכָל אִינוּן שְׁעָרִי, וְכָל אִינוּן נִימִין,
מִמּוּחָא סְתִימָאָה נִפְקִין. (תְּלִיין) וְכִלְחוּ שְׁעִיעִין, (ס"א וְתִבִּין)
בְּשָׁקוּלָא. וְלָא אֶתְחִי קַדְלָא.

כִּלָּא הוּא, בְּגִין דְּהָאִי עֲתִיקָא קְדִישָׁא בְּחֵד הוּי. כִּלָּא
בְּחִידוֹ, וְלָא שְׁנִיָּא מִרְחֻמִּי לְעֶלְמִין. בְּתִלַּת עֶשֶׂר
מִכִּילָן דְּרַחֲמִין אֲשַׁתְּבַּח. בְּגִין דְּהָאִי חֻכְמָתָא סְתִימָאָה
דְּבִיה, מִתְפָּרֵשׁ תִּלַּת זְמָנִין לְאַרְבַּע אַרְבַּע. וְהוּא
עֲתִיקָא, כִּלִּיל לֶזֶן, וְשָׁלִיט עַל כִּלָּא.

חֵד אֶרְחָא דְנִהִיר בְּפִלְגּוּתָא דְשְׁעָרִי דְנִפְקִי
מִמּוּחָא, הוּא אֶרְחָא דְנִהִירִין בֵּיה צְדִיקָיָא
לְעֶלְמָא דְאֲתִי, דְכְּתִיב (משלי ד) וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאוֹר
נֹגֶה וְגו'. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה נח) אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל
יִי. וּמִהָאִי אֶרְחָא מִתְנַהֲרִין כָּל שְׂאֵר אֶרְחִין,
דְּתִלְיִין בְּזַעִיר אֲנָפִין.

הַאִי עֵתִיקָא סָבָא דְסָבִין, כְּתָרָא עֲלָאָה, לְעִילָא.
 דְּמַתְּעִטְרִין בֵּיהּ כָּל עֵטְרִין, וְכַתְרִין, מִתְּנַהֲרִין
 כָּל בּוֹצִינִין מִנִּיהּ וּמִתְּלַחֲטִין (וּמִתְּנַהֲרִין). וְהוּא, הוּא
 בּוֹצִינָא עֲלָאָה, טְמִירָא דְלֹא אֲתִידַע. (וְכָל שָׂאר בּוֹצִינִין מִנִּיהּ
 מִתְּלַחֲטִין וּמִתְּנַהֲרִין).

הַאִי עֵתִיקָא אֲשֶׁתִּכַּח בְּתֵלֶת רִישִׁין, וּכְלִילֵן בְּחַד
 רִישָׁא. וְהָהוּא (נ"א וְהוּא) רִישָׁא עֲלָאָה, לְעִילָא
 לְעִילָא. וּבְגִין דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא אֲתִרְשִׁים בְּתֵלֶת, אוּף
 חָבִי כָּל שָׂאר בּוֹצִינִין דְּנַהֲרִין מִנִּיהּ, כְּלִילֵן בְּתֵלֶת.
 עוֹד, עֵתִיקָא אֲתִרְשִׁים בְּתִירִין. כְּלָלָא דְּעֵתִיקָא בְּתִירִין.
 הוּא כְּתָרָא עֲלָאָה דְּכָל עֲלָאִין, רִישָׁא דְּכָל רִישִׁי.
 וְהָהוּא דְּחָוִי לְעִילָא מִן דָּא, דְּלֹא אֲתִידַע. כִּךְ כָּל
 שָׂאר בּוֹצִינִין, סְתִימִין בְּתִירִין. עוֹד עֵתִיקָא קְדִישָׁא
 אֲתִרְשִׁים וְאַסְתִּים בְּחַד, וְהוּא חַד, וְכָלָא הוּא חַד. כִּךְ
 כָּל שָׂאר בּוֹצִינִין, מִתְּקַדְּשִׁין, מִתְּקַשְׁרִין, וּמִתְּחַדְּרִין
 בְּחַד, וְאַיְנוּן חַד.

מִצְחָא דְּאֲתַגְלִי בְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא, רְצוֹן אֲקָרִי, דְּהָא
 רִישָׁא עֲלָאָה דָּא סְתִים לְעִילָא, דְּלֹא אֲתִידַע
 פְּשִׁיט חַד טוֹרְנָא בְּסִימָא, יָאָה, דְּאֲתַכְּלִיל בְּמִצְחָא.

וּבְגִין דְּאִיהוּ (נ"א דְּתַחֲוּא) רַעְוָא דְּכָל רַעְוִין, אֶתְתָּקֵן
בְּמִצְחָא, וְאֶתְגַּלְיָא בְּבוּסִיטָא (ס"א אֶתְגַּלְיָא בְּפִסִּיטָא), הֵא
מִצְחָא אֶקְרִי רַצוֹן.

וְכֵד רַצוֹן דָּא אֶתְגַּלְיָא, רַעְוָא דְּרַעְוִין אֲשֶׁתְּכַח
בְּכֻלָּהוּ עֲלָמִין, וְכָל צְלוֹתִין דְּלִתְתָּא מִתְקַבְּלִין,
וּמִתְנַהֲרִין אֲנָפּוּי דְּזַעִיר אֲנָפִין, וְכָל בְּרַחֲמֵי אֲשֶׁתְּכַח,
וְכָל דִּינִין אֶתְטַמְּרִין וְאֶתְפַּפְיִין.

בְּשַׁבְּתָא בְּשַׁעְתָּא דְּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה, דְּהוּא עֵידֵן דְּכָל
דִּינִין מִתְעַרְיִן, אֶתְגַּלְיָא הֵא מִצְחָא,
וְאֶתְפַּפְיִין כָּל דִּינִין, וְאֲשֶׁתְּכַח רַחֲמִין בְּכֻלָּהוּ עֲלָמִין.
וּבְגִין כֹּךְ אֲשֶׁתְּכַח שַׁבַּת בְּלֹא דִינָא, לָא לְעִילָא וְלֹא
לִתְתָּא. וְאַפִּילוּ אִשָּׁא דְּגִיחָנָם אֲשֶׁתְּקַע (ס"א אֲשֶׁתְּכַד)
בְּאַתְרִיהּ, וְנִיחִין חִיבָא. וְעַל דָּא אֶתְוֹסַף נְשַׁמְתָּא
דְּחֵדוּ בְּשַׁבְּתָא.

וּבְעֵי בְּר נָש לְמַחְדֵּי בְּתֻלַת סְעוּדָתִי דְּשַׁבְּתָא, דְּהָא
כָּל מְחִימָנוּתָא, וְכָל כְּלָלָא דְּמְחִימָנוּתָא, בֵּיה
אֲשֶׁתְּכַח, וּבְעֵי בְּר נָש לְסִדְרָא פְתוּרָא, וְלְמִיכָל תְּלַת
סְעוּדָתִי דְּמְחִימָנוּתָא, וְלְמַחְדֵּי בָּחוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶסְתַּדְנָא עָלִי לְכָל אֱלִין דְּהָבָא,
דְּהָא מִן יוֹמָא לָא בְּטִילָנָא אֱלִין תְּלַת

סְעוּדָתִי, וּבְגִינִיהוֹן לָא אַצְטְרִיכְנָא לְתַעֲנִיתָא בְּשַׁבָּתָא.
וְאַפִּילוּ בְיוֹמֵי אַחֲרֵינִי לָא אַצְטְרִיכְנָא, כָּל שָׁבֹן
בְּשַׁבָּתָא. דִּמְאן דְּזָכִי בְּהוּ, זָכִי לְמַהֲיֻמְנוּתָא שְׁלִימָתָא.
חַד, סְעוּדָתָא דְּמִטְרוּנִיתָא. וְחַד, סְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא
קַדִּישָׁא. וְחַד, סְעוּדָתָא דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְּכָל
סְתִימִין. וּבְהַחֲוָא עֲלֵמָא יֻזְכִּי בְּהוּ לְאַלִּין. הֵאֵי רָצוֹן
בְּד אֲתַגְלִיָּא, כָּל דִּינִין אֲתַבְּפִין מִשּׁוֹלְשְׁלִיָּהוֹן.

תַּקְוָנָא דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא אֲתַתְּקֵן בְּתַקְוָנָא חַד,
כָּלְלָא דְּכָל תַּקְוָנִין. וְהֵא חֲכָמָה עֲלָאָה,
סְתִימָאָה. כָּלְלָא דְּכָל שְׂאָר, וְהֵא אַקְרִי עֲדָן עֲלָאָה
סְתִימָא. וְהוּא מוֹחָא דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא. וְהֵא מוֹחָא
אֲתַפְּשֵׁט לְכָל עֵיבָר, מִנִּיה אֲתַפְּשֵׁט עֲדָן אַחֲרָא.
וּמַהֲאֵי עֲדָן אֲתַגְלָף.

וְהַחֲוָא (דף רפ"ח ע"א) רִישָׁא סְתִימָא דְּבְרִישָׁא דְּעֵתִיקָא
דְּלָא אֲתִידַע, בְּד פָּשִׁיט חַד טוֹרְנָא (ס"א גוֹנָא),
דְּחֻזָּה מִתְּתַקֵּן לְאַתְנַהֲרָא, בְּטִשׁ בְּהֵאֵי מוֹחָא (נ"א מַצְחָא),
וְאַתְנַגְלָף, וְאַתְנַהֵיר בְּכַמָּה נְהִירִין, וְאַפִּיק וְאַרְשִׁים
כְּבוֹסִיטָא דָּא, בְּהֵאֵי מַצְחָא. וְאַתְרִשִּׁים בֵּיה חַד
נְהוּרָא, דְּאַקְרִי רָצוֹן. וְהֵאֵי רָצוֹן אֲתַפְּשֵׁט לְתַתָּא
בְּדִיקְנָא, עַד הַחֲוָא אֲתַר דְּמַתִּישְׁבָּא בְּדִיקְנָא, וְאַקְרִי

חֶסֶד עֲלָאָה. וְדָא אִיהוּ נוֹצֵר חֶסֶד. וּבִהְיֵי רָצוֹן כֹּד
אֲתַגְלִיָּא, מִסְתַּכְלִין מֵאִרֵּי דְדִינָא וּמִתַּכְפִּיין.

עֵינֵינוּ דִּירִישָׁא דַּעֲתִיקָא קְדִישָׁא, תִּרִין בְּחֵד שְׂקִילִין.
דַּאֲשַׁנְחִין תְּדִירָא, וְלֹא נָאִים. דְּכַתִּיב, (תהלים קכא)
לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל קְדִישָׁא,
בְּגִין כֹּד לֹא אֵית לִיה גְּבִינִין עַל עֵינָא, וְלֹא כְּסוּתָא.

הֵהוּא מוֹחָא אֲתַגְלִיף וְנִחִיר בְּתַלְתַּת חֲוָרִין דְּעִילָא
(נ"א דְּעֵינָא), בְּחֲוָרָא חָדָא מִסְתַּחֲיִין עֵינִין דְּזַעִיר
אַנְפִּין, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ה) רוּחַצוֹת בְּחֶלֶב. דֵּהוּא (נ"א
בְּהוּא) חֲוָרָא קְדַמָּאָה. וְשָׂאֵר חֲוָרִין אֲסַתַּחֲיִין וְנִחִירִין
לְשָׂאֵר בּוֹצִינִין.

מוֹחָא אֲקָרִי נְבִיעָא דְּבִרְכָּתָא, נְבִיעָא דְּכָל בְּרָכָאן
מֵינָה אֲשַׁתְּכַחוּ. וּבְגִין דֵּהָא מוֹחָא לְהִיט
בְּתַלְתַּת חֲוָרִין דְּעֵינָא, בְּעֵינָא תָּלָא בִּיה בְּרַכָּתָא,
דְּכַתִּיב, (משלי כב) טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, דֵּהָא בְּמוֹחָא
תַּלְיִין חֲוָרוֹ דְּעֵינָא. הָאִי עֵינָא כֹּד אֲשַׁנַּח בּוֹזַעִיר
אַנְפִּין, (עלמין) (ס"א אֲתַנְהֲרִין אַנְפִּין בְּלַחוּ בְּחֵדוֹ) אֲנַחְרִין בְּלַחוּ בְּחֵדוֹ.
עֵינָא דָּא, הוּא כָּלָא יְמִינָא, לִית בִּיה שְׂמָאֲלָא. עֵינִין
דְּתַתָּא, יְמִינָא וְשְׂמָאֲלָא, תִּרִי, בְּתִרִי גְּוֹוִנִין.

בְּצַנִיעוּתָא דְסַפְרָא אוֹלִיפְנָא, דְהָא י' עֲלָא, י'
 תַּתָּא. ה' עֲלָא, ה' תַּתָּא. ו' עֲלָא, ו'
 תַּתָּא. כָּל אֲלִין עֲלִין, בְּעִתִּיקָא תְלִין. תַּתָּאין,
 בְּזַעֲרִי אֲנָפִין אִינוּן. לָאוּ תְלִין, אֶלָּא אִינוּן מִמָּשׁ.
 וּבְעִתִּיקָא קַדִּישָׁא תְלִין. דְהָא שְׁמָא דְעִתִּיקָא
 אֶתְבְּסִיָּא מִכְלָא, וְלֹא אֲשַׁתְּבַח. אֲבָל אֲלִין אֶתְוֹן
 דְתְלִין בְּעִתִּיקָא. בְּגִין דִּיתְקַיִמוּן אִינוּן דְלִתְתָּא. דְאִי
 לָאוּ חָבִי לָא יִתְקַיִמוּן.

וּבְגִין כֵּךְ, שְׁמָא קַדִּישָׁא סְתִים וְגִלְיָא. הַהוּא דְסְתִים
 לְקַבְלִיהַ דְעִתִּיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְכָלָא.

וְהַהוּא (אֶתְגִּלְיָא בְּגִינִיהַ דְתְלִין) (ס"א דְאֶתְגִּלְיָא בְּגִינִיהַ דְהַהוּא דְאֶתְגִּלְיָא דְתְלִין)
 בְּזַעֲרִי אֲפִין. וּבְגִין כֵּךְ, כָּל בְּרַכָּאן בְּעִין סְתִים וְגִלְיָא.
 אֲלִין אֶתְוֹן סְתִימָן דְתְלִין (בְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא. תְלִין, אֲפִין תְלִין י'
 לְקַיִמָּא י' דְלִתְתָּא) (ס"א וְדִאי בְּגוֹלְגֻלְתָּא בְּמַצָּחָא בְּעִינִין תְלִין י' (ס"א אֲפִין) אֲפִין
 תְלִין לְקַיִמָּא ל' דְלִתְתָּא).

חֻטְמָא, בְּהַאי חֻטְמָא, בְּנוֹקְבָא דְפְרִדְשָׁקָא, דְבִיהַ
 נָשִׁיב רוּחָא דְחַיִּי לְזַעֲרִי אֲפִין. וּבְהַאי
 חֻטְמָא, בְּנוֹקְבָא דְפְרִדְשָׁקָא, תְלִין ה', לְקַיִמָּא ה'
 אַחֲרָא דְלִתְתָּא. וְדֹא רוּחָא נָפִיק מִמוּחָא סְתִימָא, וְאֶקְרִי
 רוּחָא דְחַיִּי. וּבְהַאי רוּחָא, וְמִינִין לְמַנְדַּע
 חֲכַמְתָּא, בְּזַמְנָא דְמַלְכָּא מְשִׁיחָא. דְכְּתִיב, (ישעיה יא) וְנָחָה

עָלִיו רוּחַ יי' רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה וְגו'. הֵאֵי חוֹטָמָא,
 חִיּוֹן מִכָּל סְטָרִין, חֲדוֹ שְׁלִימָא. נַחַת רוּחַ. אֲסוּנָתָא.
 בְּחוֹטָמָא דְזַעִיר אֲנָפִין (בְּכֹחַ דְּאוֹקִימָנָא) כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב'
 כב) עָלָה עֵשֶׁן בְּאֵפוֹ וְגו'. וְהָכָא כְּתִיב (ישעיה מח) וְתִהְלֹתִי
 אֶחָטָם לְךָ.

וּבְסִפְרָא דְאַגְדָּתָא, דְּבִי רַב יִיבָא סָבָא, אוֹקִים, ה'
 בְּפוֹמָא, וְהָכָא לָא מִתְקַיֵּימָא הָכִי, וְלֹא
 אֶצְטְרָפָא (ס"א אֶצְטְרִיכָנָא), אִפֹּי עַל גַּב דְּבַחְדָּא סְלִקָא, אֶלָּא
 בְּה' דִּינָא תְּלִיא, וְדִינָא בְּחוֹטָמָא תְּלִיא, דְּכְתִיב עָלָה
 עֵשֶׁן בְּאֵפוֹ. וְאִי תִיכָא, הָא כְּתִיב וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכַל.
 עֲקָרָא דְרוּגְזָא בְּחוֹטָמָא תְּלִיא.

כָּל תְּקוּנִין דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא, בְּמוֹחָא שְׁקִיט וְסָתִים
 מִתְתַּקְּנִין. וְכָל תְּקוּנִין דְּזַעִיר אֲנָפִין, בְּחֲכָמָה
 תִּתָּאחַ מִתְתַּקְּנִין. דְּכְתִיב, (תהלים קד) כָּלֶם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ,
 וְה' כָּלֵל דְּכָלָא וְדָאִי. מַה בֵּין ה' לְה'. ה' דְּהָכָא,
 דִּינָא אֶתְעַר מְנָה. וְדְהָכָא רַחֲמֵי גוֹ רַחֲמֵי.

בְּדִיקָנָא דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא, תְּלִיא כָּל יְקִירוֹ דְּכָלָא.
 מִזָּלָא דְּכָלָא אֶקְרִי. מִהֵאֵי דִיקָנָא, מִזָּלָא
 יְקִירוּתָא (נ"א מִהֵאֵי מִזָּלָא יְקִירוּתָא) דְּכָל יְקִירוֹן, מִזָּלֵי עֲלָאִי
 וְתִתָּאִי. כְּלָהוּ מִשְׁגִּיחִין לְהַחֲוֹא מִזָּלָא. בְּהֵאֵי מִזָּלָא

תְּלִיָא חַיִּי דְּכָלָא, מְזוּנֵי דְּכָלָא. בְּהַאי מְזֻלָּא תְּלִיָין
שְׂמִיָא וְאַרְעָא. גְּשָׁמִין דְּרַעְוָא. בְּהַאי מְזֻלָּא, אֲשַׁנְחוּתָא
דְּכָלָא. בְּהַאי מְזֻלָּא תְּלִיָין כָּל חַיִּילִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

(דף רפ"ט ע"ב)

תְּלַת עֶשְׂרִי נְבִיעִין, דְּמִשְׁחָא דְּרְבוּתָא טָבָא, תְּלִיָין
בְּדִיקְנָא דְּמְזֻלָּא יִקְרָא דָא. וְכִלְהוּ נְפָקוּן
לְזַעִיר אַנְפִּין. לָא תִימָא כִלְהוּ, אֶלָּא תִשְׁעָה מְנִיָּהוּ,
מִשְׁתַּכְּחִין בְּזַעִיר אַנְפִּין, לְאַכְפִּיָא דִּינִין.

(וכד) הַאי מְזֻלָּא, תְּלִיָא בְּשָׁקוּלָא עַד טַבּוּרָא. כָּל
קְדוּשֵׁי קְדוּשִׁין דְּקְדוּשָׁא בִּיה תְּלִיָין. בְּהַאי מְזֻלָּא,
פְּשִׁיט פְּשִׁיטוּתָא דְּקוּטְרָא עֲלָאָה. הַהוּא רִישָׁא דְּכָל
רִישִׁין, דְּלָא אֲתִידַע, וְלָא אֲשַׁתְּמוּדַע, וְלָא יִדְעִין
עֲלָאִין וְתַתָּאִין. בְּגִין כִּד כָּלָא בְּהַאי מְזֻלָּא תְּלִיָא.

בְּדִיקְנָא דָא, תְּלַת רִישִׁין דְּאַמִּינָא, מִתְּפַשְׁטִין. וְכִלְהוּ
מִתְּחַבְּרִין בְּהַאי מְזֻלָּא, וּמִשְׁתַּכְּחִין בִּיה.
וּבְגִין כִּד, כָּל יִקְרוּ דִּיקִירוּתָא, בְּהַאי מְזֻלָּא תְּלִיָא.
כָּל אֱלִין אֲתָנוּן דְּתְּלִיָין בְּהַאי עֲתִיקָא, כּוּלְהוּ תְּלִיָין
בְּהַאי דִּיקְנָא, וּמִתְּחַבְּרִין בְּהַאי מְזֻלָּא, וְתְּלִיָין בִּיה,
לְקִימָא אֲתָנוּן אַחֲרָנִין. דְּאַלְמִלִי לָא סָלִיק אֱלִין
אֲתָנוּן בְּעֲתִיקָא, לָא קִימִין אֱלִין אַחֲרָנִין. וּבְגִין כִּד

אמר משה בד אצטרוד, יי' יי', תירי זימני, ופסיק
טעמא בגווייהו. דהא במזלא תלייא כלא. מהאי
מזלא, מתכספי עלאי ותתאי, ומתכסין קמיה. ופאה
חולקיה מאן דזכי להאי.

האי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, לא
אדבר, ולא אשתבח. ובגין דאיהו רישא
עלאה לכל עלאין, לא אדבר, בר רישא חדא, בלא
גופא, לקיימא בלא.

והאי (נ"א דכל סתימין) (ס"א בגין דאיהו) רישא עלאין לכל עלאין, לא אדבר, אלא
רישא חדא, בלא גופא, לקיימא בלא. (והוא) טמיר וסתים וגניז
מכלא, תקוני תתקנן, בההוא מוחא סתימא
דכלא, דאתפשט ואתתקן בלא ונפיק חסד עלאה
ותתאה, וחסד עלאה אתפשט ואתקן ואתכליל בלא
במוחא סתימא דא. בד אתתקן חוורא דא בנהירו
דא, בטש מאן דבטש, בהאי מוחא ואתנהיר, ותלייא
ממזלא יקירא מוחא אחרא, דאתפשט ונהיר לתלתין
ותרין שבילין. בד אתנהיר נהיר ממזלא יקירא.
אתנהירו תלת רישין עלאין, תרין רישין, וחד דכליל
לון. ובמזלא תליין, ואתכליל ביה.

מכאן שארי לאתגלייא יקירו דדיקנא, דאיהו מוּלָא
 סְתִימָאָה. ואינזון מתתקנן, בְּמָה דְעִתִּיקָא
 קדישא תלת רישין מתעטרין ביה, חָבִי כְּלָא בתלת
 רישין. וְכֵד אֶתְנַהֲרֵן, תְּלִיין פְּלֶהוּ דָא בְּדָא בתלת
 רישין, תִּרִין מתִּירִין סְטִירִין, וְחֵד דְּכָלִּיל לִזֵּן.

ואי תימא, מָאן עִתִּיקָא קדישא. תָּא חֲזִי, לְעִילָא
 לְעִילָא, אִית דְּלָא אֶתִּידַע, וְלָא אֶשְׁתְּמוּדַע, וְלָא
 אֶתְרָשִׁים, וְהוּא כָּלִיל כְּלָא, וְתִרִין רִישִׁין בִּיה פְּלִילֵן
 (ס"א תלִיין). וְכִידִין כְּלָא (חֲדָא) חָבִי אֶתְתִּקֵּן. וְהָהוּא לָאו
 בְּמִנְיָנָא, וְלָא בְּכָלְלָא וְלָא בְּחֻשְׁבָּן אֶלָּא בְּרַעוּתָא
 דְּלִבָּא, עַל דָּא אֶתְמַר, (תהלים ט) אֶמְרָתִי אֶשְׁמְרָה דְּרָכִי
 מִחֲטָא בְּלִשְׁוִנִי.

אַתָּר דְּשִׁירוּתָא אֶשְׁתַּבַּח, מַעֲתִיקָא קדישא,
 דְּאֶתְנַהֵיר מִמוּלָא, הוּא נְהִירו דְּחֻבְמָתָא,
 דְּאֶתְפִּשֵׁט לְתַלְתִּין וְתִרִין עֵיבֵר. וְנִפְקָא מִהָהוּא מוּחָא
 סְתִימָאָה, מִנְהִירו דְּבִיה. וּמָה דְעִתִּיקָא קדישא נְהִיר
 בְּקַדְמִיתָא (ס"א בְּחֻבְמָתָא), דָּא הִיא. וְשִׁירוּתָא מִמָּה
 דְּאֶתְגַּלִּיָּא (ס"ב), וְאֶתְעָבִיד לְתַלַּת רִישִׁין, וְרִישָׁא חֲדָא
 כָּלִיל לִזֵּן. וְאֵלִין תַּלַּת מִתְפַּשְׁטֵן לְזַעִיר אַנְפִּין, וּמֵאֵלִין
 נְהִירִין כְּלָא.

אֶתְגַּלִּיךְ הַאי חֲכַמְתָּא, וְאַפִּיק חַד נַחְרָא, דְּנַגִּיד
 וְנַפִּיק לְאַשְׁקָאָה גִּנְתָּא וְעֵייל (נ"א וְעֵילִין)
 בְּרִישָׁא דְזַעִיר אַנְפִּין, וְאַתְעָבִיד חַד מוֹחָא וּמִתְמָן
 אֶתְמַשִּׁיד וְנַגִּיד בְּכָל גּוּפָא, וְאַשְׁקִי כָּל אֵינוֹן נְטִיעָאן.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנָחַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
 אֶת הָעֵץ וְגו'.

תו אֶתְגַּלִּיךְ הַאי חֲכַמְתָּא, וְאַתְמַשִּׁיד וְעֵייל בְּרִישָׁא
 דְזַעִיר אַנְפִּין, וְאַתְעָבִיד מוֹחָא אַחְרָא (תהוא אַחְרָא).
 תהוא נַחֲרִיר דְאַתְמַשְׁבָּא מִנִּיה אֵלִין תִּרִין מְשִׁיכִין
 אֶתְגַּלִּיפּוּ, מִתְחַבְּרִין בְּחַד רִישָׁא דְעַמִּיקָא דְבִירָא,
 דְכְּתִיב, (משלי ג) בְּדַעְתּוֹ תִּהְיוּמוֹת נִבְקָעוּ. וְעֵייל בְּרִישָׁא
 דְזַעִיר אַנְפִּין, וְאַתְעָבִיד מוֹחָא אַחְרָא, וּמִתְמָן
 אֶתְמַשִּׁיד וְעֵייל לְגוֹ גּוּפָא, וּמִלִּיָּא כָּל אֵינוֹן אֲדָרִין
 וְאַכְסְדִּרִין דְּגּוּפָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי כד) וּבְדַעַת
 תְּדָרִים יִמָּלְאוּ.

וְאַלִּין נַחֲרִין, מִנְּהִירוֹ דְּתהוא מוֹחָא עֲלָאָה סְתִימָאָה,
 דְּנַחֲרִיר בְּמִזְלָא (עתיקא קדישא). וְכֻלָּא דָּא בְּדָא
 תִּלְיִין. וְאַתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, וְדָא בְּדָא, עַד דִּישְׁתַּמוּדַע
 דְּכֻלָּא חַד, וְכֻלָּא הוּא עֲתִיקָא, (דף ר"צ ע"א) וְלֹא אֶתְפְּרִשׁ
 מִנִּיה כְּלוּם. אֵלִין תִּלְת נַחֲוִרִין, נַחֲרִין לְתִלְת אַחֲרָנִין.

דְּאַקְרוֹן אֲבָהֶן. וְאֵלֵין נִהְרִין לְבָנִין. וְכָלָא נָהִיר מֵאַתָּר
חַד. כִּד אֶתְגַּלִּיָּא הָאִי עֲתִיקָא, רַעְנוּא דְרַעְנוּן, כָּלָא
נָהִיר וְכָלָא אֲשֶׁתִּכַּח בְּחֵדוֹ שְׁלִימָתָא.

הָאִי חֲכָמָתָא אֲקָרִי עֵדָן, וְהָאִי עֵדָן אֶתְמַשֵּׁךְ מֵעֵדָן
עֲלָאָה, סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין. וּמֵהָאִי עֵדָן,
אֲקָרִי שִׁירוּתָא. דְּבַעֲתִיקָא לָא אֲקָרִי, וְלָא הָוִי
שִׁירוּתָא וְסִימָא. וּבְגִין דְּלָא הָוִי בֵּיה שִׁירוּתָא וְסִימָא,
לָא אֲקָרִי אַתָּה. בְּגִין דְּאֶתְפְּסִיָּא וְלָא אֶתְגַּלִּיָּא.
וְאֲקָרִי הוּא. וּמֵאַתָּר דְּשִׁירוּתָא אֲשֶׁתִּכַּח אֲקָרִי אַתָּה,
וְאֲקָרִי אָב. דְּכֶתִיב, (ישעיה סג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ.

בְּאַגְדָּתָא דְּבִי רַב יִיבָא סָבָא, כָּלְלָא דְּכָלָא, זַעִיר
אַנְפִּין אֲקָרִי אַתָּה. עֲתִיקָא קְדִישָׁא
דְּאֶתְפְּסִיָּא, אֲקָרִי הוּא. וְשִׁפִּיר. וְהַשְׁתָּא קָרִינֵן בְּאַתָּר
דָּא דְּשִׁירוּתָא אֲשֶׁתִּכַּח, אַתָּה. אִף עַל גַּב דְּאֶתְפְּסִיָּא,
מִנִּיה הָוִי שִׁירוּתָא, וְאֲקָרִי אָב. וְהוּא אָב לְאַבְהֶן. וְהָאִי
אָב נָפִיק מֵעֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְּכֶתִיב (איוב כח) וְהַחֲכֵמָה
מֵאִין תִּמְצָא. וּבְגִין כֵּךְ לָא אֲשֶׁתִּמּוּדַע.

תָּא חָזִי, כְּתִיב (איוב כח) אֱלֹהִים הִבִּין דְּרַבָּה, דְּרַבָּה
מִמּוּשׁ. אָבֵל וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ, מְקוֹמָהּ

מִמּוֹשׁ. וְכָל שֶׁכֵּן דְּרַבָּה. (מְקוֹמָהּ מִמּוֹשׁ. וְלֹא דְרַבָּה. מְקוֹמָהּ מִמּוֹשׁ. וְכָל שֶׁכֵּן דְּרַבָּה.) וְכָל שֶׁכֵּן הֵחֹא חֲכָמָה דְּסִימָא בֵּית בְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא.

הֵאֵי חֲכָמָה שִׁירוּתָא דְּכָלָא, מִיְּנִיה מִתְּפַשְׁטֵן תְּלָתִין וְתֵרִין שְׁבִילִין. (שְׁבִילִין וְלֹא אֲרָחִין) וְאֲוִרִיתָא בְּהוּ אֲתַבְּלִילַת בְּעֶשְׂרִין וְתֵרִין אֲתָוֹן, וְעֶשֶׂר אֲמִירִין. הֵאֵי חֲכָמָה אָב לֹאֲבָהֶן. וּבֵהֵאֵי חֲכָמָה, שִׁירוּתָא וְסִימָא אֲשֶׁתִּבַּח. וּבְגִין כֵּן, חֲכָמָה עֲלָאָה חֲכָמָה תַּתָּאָה. כֵּן אֲתַפְּשֵׁט חֲכָמָה, אֲקָרִי אָב לֹאֲבָהֶן. כֵּלָא לֹא אֲתַבְּלִיל אֱלֹא בֵּהֵאֵי. (ס"א כֵּן מִתְּפַשְׁטֵן חֲכָמוֹת, אֲתַקְרִי אָב לֹאֲבָהֶן. כֵּלָא לֹא אֲשֶׁתִּבְּלִיל אֱלֹא בֵּהֵאֵי) וְדִבְתִּיב, (תַּהֲלִים קֹד) בְּלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ.

זְקַף רַבִּי שְׁמַעוֹן יְדִי, וְחֲדִי, אָמַר, וְדָאֵי עֵידֶן הוּא לְגַלְאָה, וְכָלָא אֲצִטְרִיד בְּשַׁעְתָּא דָּא. תָּאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין, בָּעָא לֹאֲתַקְנָא כֵּלָא, אֲתַקֵּין בְּעִין דְּכַר וְנוֹקְבָא. בְּאַתְרַ דְּאֲתַבְּלִילוּ דְּכַר וְנוֹקְבָא לֹא אֲתַקְיָמוּ, אֱלֹא בְּקִיּוּמָא אַחֲרָא (ס"א בְּעִין דְּכַר) וְדְּכַר וְנוֹקְבָא. וְהֵאֵי חֲכָמָה כֵּלָלָא דְּכָלָא, כֵּן נִפְקָא וְאֲתַנְהִיר מִעִתִּיקָא קַדִּישָׁא, לֹא אֲתַנְהִיר אֱלֹא בְּדְּכַר וְנוֹקְבָא. וְהֵאֵי חֲכָמָה אֲתַפְּשֵׁט, וְאַפִּיק מִיְּנִיה בִּינָה, וְאַשְׁתַּבַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא. הוּא,

חֲכָמָה אָב. בִּינָה אִם. חֲכָמָה וּבִינָה, בְּחֵד מִתְקַלָּא
אֶתְקַלּוּ, דְּכֵר וְנוֹקְבָא. וּבְגִינֵייהוּ כֻּלָּא אֶתְקִיִּים בְּדֵכֵר
וְנוֹקְבָא, דְּאֶלְמִילָא הָאִי, לָא מִתְקִיִּמִין.

שִׁירוֹתָא דָּא אָב לְכֻלָּא, אָב לְכֻלָּהוּ אֲבָהֵן,
אֶתְחַבְּרוּ דָּא בְּדָא, וְנִהֲירוּ דָּא בְּדָא.

(חֲכָמָה אָב. בִּינָה אִם. דְּכֵתִיב (משלי ב) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא) בְּד אֶתְחַבְּרוּ,
אוֹלִידוּ, וְאֶתְפְּשִׁטַּת מְהִימְנוּתָא. בְּאַגְדָּתָא דְּבִי רַב
יִיבָא סָבָא, הָכִי תַאנִּי, מַחוּ בִינָה. אֶלָּא כֵד אֶתְחַבְּר
דָּא בְּדָא, יו"ד בְּה"א, אֶתְעַבְּרַת, וְאַפִּיקַת בֵּין,
וְאוֹלִידַת. וּבְגִין כֵּן, בִּינָה אֶקְרִי, בֵּין י"ה, שְׁלִימוּתָא
דְּכֻלָּא. אֶשְׁתַּבְּחוּ תַרְוֵייהוּ דְּמִתְחַבְּרֵן, וּבֵן בְּגִינֵייהוּ.
כֻּלָּא דְּכֻלָּא. בְּתַקּוּנֵייהוּ אֶשְׁתַּבַּח שְׁלִימוּתָא (נ"א בֵּין י"ה,
תַרְוֵייהוּ דְּמִתְחַבְּרֵן, וּבֵן בְּגִינֵייהוּ. אֶשְׁתַּבְּחוּ שְׁלִימוּתָא דְּכֻלָּא כֻּלָּא)
דְּכֻלָּא, אָב וְאִם. בֵּין וּבֵת.

מַלְיִן אֵלִין, לָא אֶתְיִיבּוּ לְגַלְאָה, פֵּר לְקַדִּישִׁי
עֲלִיזִין, דְּעָאֵלוּ וְנִפְקוּ, וְיַדְעִין אֶרְחוּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּלָא סָטָן בְּהוּ לִימִינָא
וְלִשְׁמָאלָא. דְּכֵתִיב, (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דִּרְכֵי יִי
וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָם וְגו'. וּפָאָה חוֹלְקִיָּה, דְּמֵאֵן דְּזָכִי
לְמַגְדֵּע אֶרְחוּ, וְלָא סָטִי, וְלָא יִטְעִי בְּהוּ. דְּמַלְיִן אֵלִין

סְתִימִין אֵינוֹן וְקִדְיָשִׁי עֲלִיוֹנִין נְהִירִין בְּהוּ, כְּמֵאן
 דְּנִהִיר מְנַהִירוּ דְּבוּצִינָא. לָא אַתְּמָסְרוּ מִלִּין אֱלִין,
 אֵלָא לְמֵאן דְּעָאל וְנָפִיק. דְּמֵאן דְּלֵא עָאל וְנָפִיק, טַב
 לִיה דְּלֵא אַבְרִי. דְּהָא גִלְיָא קָמִי עֵתִיקָא קִדְיָשָׁא,
 סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, דְּמִלִּין אֱלִין נְהִירִין בְּלָבָאִי,
 בְּאַשְׁלֵמוּתָא דְּרַחֲמֵימוֹתָא וּדְחִילוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.
 וְאֱלִין בְּנֵי דְּהָבָא, יַדְעָנָא בְּהוּ דְּהָא עָאלוּ וְנָפְקוּ,
 וְאַתְנַהֲרוּן בְּאֱלִין מִלִּין, וְלֵא בְּכֻלָּהוּ. וְהִשְׁתָּא אַתְנַהֲרוּ
 בְּשְׁלִימוּתָא כְּמָה דְּאַצְטְרִיד. וְכַּאֲה חוּלְקִי עִמְהוֹן,
 בְּהָהוּא עֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל מַה דְּאַמִּינָא דְּעֵתִיקָא קִדְיָשָׁא.
 וְכָל מַה דְּאַמִּינָא דְּזַעִיר אַנְפִּין. כָּלָא חַד, כָּלָא
 הוּא חַד מִלָּה. לָא ^(דף ר"צ ע"ב) תְּלִיָא בֵּיה פִּירוּדָא. בְּרִידָא
 הוּא בְּרִידָא שְׁמִיָּה לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.
 תָּא חַזִּי, שִׁירוּתָא דָּא דְּאַקְרִי אָב, אַתְּכִלִּיל בִּיז"ד,
 דְּתִלְיָא מִמּוּלָא קִדְיָשָׁא. וּבְגִין כֶּךָ, יו"ד כִּלִּיל
 אַתְנוֹן אַחֲרָנִין. י' סְתִימָא דְּכָל אַתְנוֹן אַחֲרָן. י' רִישָׁא
 וְסִיפָא דְּכָלָא.

וְהָהוּא נֶהָר דְּנִגִּיד וְנָפִיק, אַקְרִי עֲלָמָא דְּאַתִּי, דְּאַתִּי
 תְּדִיר וְלֵא פָסִיק. וְהָאִי הוּא עֵדוּנָא
 דְּצִדִּיקָא, לְזַכָּאָה לְהָאִי עֲלָמָא דְּאַתִּי, דְּאַשְׁקִי תְּדִיר

לְגִנְתָּא, וְלֹא פָסִיק. עָלֶיהָ פָּתִיב (ישעיה נח) וּכְמוֹצָא מִיָּם
אֲשֶׁר לֹא יִכְוְבוּ מִיָּמִיו. וְהָהוּא עֲלָמָא דְאַתִּי, אֲבָרִי
בִּי"ד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֶדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. י' כָּלִיל תִּרְיִן אֲתוּנִין ו"ד.

בְּאַגְדָּתָא דְבִי רַב יִיבָא סָבָא תַּנִּינָן, אֲמַאי ו"ד
כָּלִילָן בִּי"ד. אֲלָא נְטִיעָה דְגִנְתָּא (ס"א
וְדֵא) דָּא, אֲקָרִי ו'. אֵית גִּנְתָּא אַחֲרָא, דְּאִיהִי ד'.
וּמַהֲאִי ו', אֲשֶׁתִּקְיָא ד'. (דְּאִיהִי אַרְבָּעָה), (ס"א רָאשִׁים) וְהִינֵנו
רָזָא דְכְּתִיב, וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֶדֶן וְגו'. מַאי עֶדֶן. דָּא
חֲכָמָה עֲלָאָה, וְדָא י'. לְהַשְׁקוֹת. אֶת הַגֶּן, דָּא הוּא
ו'. וּמַשָּׁם יִפְרֹד וְהִיא לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים, דָּא הוּא ד',
וְכָלָא כָּלִיל בִּי"ד.

וּבְגִין כֵּן, אֲקָרִי אָב לְכָלָא. אָב לְאַבְהֵן. שִׁירֹתָא
דְּכָלָא, (אֲקָרִי) בֵּיתָא דְּכָלָא, דְּכְּתִיב, (משלי כד)
בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בֵּית. (מַהֲאִי י' שִׁירֹתָא וְסִימָא דְּכָלָא) וְכְּתִיב, (תהלים
קד) כָּלָם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ. בְּאַתְרִיהָ, לֹא אֲתַגְלִיָּא, וְלֹא
אֲתִידַע. מִדְּאַתְחָבֵר בְּאִימָא אֲתִרְמִיז בְּאִימָא וּבְגִין כֵּן
אִימָא כָּלָלָא דְּכָלָא, בָּה אֲתִידַע וּבָה אֲתִרְמִיז,
שִׁירֹתָא וְסִימָא דְּכָלָא. (חֲכָמָה אֲקָרִי) דְּבָה סְתִים כָּלָא.

בְּלָלָא דְכָלָא, שְׁמָא קַדִּישָׁא. עַד הַשְׁתָּא רַמְיוּנָא,
וְלֹא אַמְיוּנָא כָּל אֱלִין יוֹמִין. וְהַאי־דָּנָא
מִתְגַּלְפִּין סְטָרִין, י', כָּלִיל בְּהַאי חֲכָמָה. ה' דָּא אֵימָא,
וְקָרִינָן בִּינָה. ו"ה, אֱלִין תִּרִין בְּנִין, דְּמִתְעַטְרָן מֵאֵימָא.
וְהָא תַּיִנָּן, דְּבִינָה אֶתְכָּלִיל מִכָּלָא. יו"ד דְּמִתְחַבְּרָא
בְּאֵימָא, וּמִפְקִין בִּין. וְהֵינּוּ בִינָה, א"ב וּא"ם דְּאֵינוּן
י"ה, בֵּן בְּנוּיָיָהוּ.

הַשְׁתָּא אֵית לְאַסְתְּכָלָא, בִּינָה, וְאַקְרִי תְבוּנָה,
אַמְאֵי אַקְרִי תְבוּנָה, וְלֹא בִינָה. אֵלָא
תְבוּנָה אַקְרִי, בְּשַׁעְתָּא דִּינְקָא לְתִרִין בְּנִין, בִּין וּב"ת,
דְּאֵינוּן ו"ה, וְהָיָא שַׁעְתָּא אַקְרִי תְבוּנָה. דְּכָלָא כָּלִיל
בְּאֱלִין אֲתוּון, בִּין וּב"ת, אֵינוּן ו"ה. וְכָלָא חַד כָּלָלָא,
וְהֵינּוּ תְבוּנָה.

בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבֵא אָמַר, דְּשָׁלְמָה מִלְכָּא,
תְּקוּנָא קַדְמָאָה דְגָלִי וְאָמַר, (שיר השירים א) הִנָּךְ
יָפָה רַעֲיָתִי מִהָאֵי חוּא. וְתְקוּנָא תַּנְיִנָּא, אַקְרִי כְלָה,
דְּאֵיהִי נּוֹקְבָא דְלִתְתָּא. וְאֵינוּן דְּאַמְרִי, דְּתִרְוּיָיָהוּ
לְהָאֵי נּוֹקְבָא דְלִתְתָּא אֵינוּן, לָאוּ הָכִי. דְּה"א קַדְמָאָה
לֹא אַקְרִי כְלָה. וְה"א בְּתִרְאָה, אַקְרִי כְלָה, לְזִמְנִין
יְדִיעִין (לְזִמְנִין סְגִיָּאִין). דְּהָא זְמַנִּין סְגִיָּאִין אֵינוּן, דְּדְבוּרָא

לֹא אֶתְחַבֵּר עִמָּהּ, וְאֶסְתַּלַּק מִיָּנָהּ. בְּהִהוּא זְמַנָּא כְּתִיב,
 (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה בְּגִדָּת טָמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב. בְּשַׁעֲתָא
 דְּאֶתְדַּבְּרַת נִוְקְבָא, וּדְכוּרָא בָּעֵי לְאֶתְחַבְּרָא עִמָּהּ, בְּדִין
 אֶקְרִי בִלָּה. כְּבִלָּה מִמֶּשׁ אֶתִּיא.

(אבל) הֵאֵי אִימָא, לֹא אַפְסִיק רַעוּתָא דְתַרְווייהוּ
 לְעֵלְמִין, בְּחֵד נַפְקִין, בְּחֵד שְׂרִיין. לֹא אַפְסִיק דָּא
 מִן דָּא, וְלֹא אֶסְתַּלַּק דָּא מִן דָּא. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב
 וְנָהָר יֵצֵא מֵעֶרְבָן, יוֹצֵא תְדִיר, וְלֹא אַפְסִיק. הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב, וּכְמוֹצֵא מַיִם אֲשֶׁר לֹא יִבְזְבוּ מִימּוֹ. וּבְגִין
 כֶּךָ כְּתִיב רַעֲיָתִי, בְּרַעוּתָא דְאַחֻזָּה שְׂרִיין, בְּאַחֲדוּתָא
 שְׁלִימוּתָא. אֲבָל הָבֵא אֶקְרִי בִלָּה, דְכֵד אַתָּא דְכוּרָא
 לְאֶתְחַבְּרָא עִמָּהּ, הֵיא בִלָּה, כְּבִלָּה אִיהִי אֶתִּיא מִמֶּשׁ.

וּבְגִין כֶּךָ, תִּירִי (ויחי רמ"ב) תְּקוּנִין דְנִוְקְבִי פָּרִישׁ שְׁלֵמָה.
 תְּקוּנָא דְקַדְמִיתָא סְתִימָא, בְּגִין דְּאִיהִי
 סְתִימָא. וְתְקוּנָא תַנְיִנָא פָּרִישׁ יִתִיר, וְלֹא סָתִים פּוּלִי
 הֵאֵי. וּלְבַתֵּר תִּלְיָא כָּל שְׂבָחָא בְּהִיא דְלַעֲיָלָא.
 דְכְּתִיב, (שיר השירים ו) אַחַת הִיא לְאַמָּה בָּרָה הִיא
 לְיִוְלָדָתָהּ. וּבְגִין דְּאִיהִי אִימָא מִתְעַטָּרָא בְּעַטָּרָא
 דְּבִלָּה, וְרַעוּתָא דִּיּוֹד לֹא אַפְסִיק מִנָּהּ לְעֵלְמִין,
 אֶתִּיחִיב בְּרִשׁוּתָהּ כָּל חִירוֹ דְּעַבְדִּין. כָּל חִירוֹ דְּכִלָּא.

כָּל חֵירוֹ דְּחֵיבֵינָא, לְדַכָּא לְכָלָא. דְּכְתִיב, (ויקרא טז) כִּי
 בַּיּוֹם הַזֶּה יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם. וְכְתִיב (ויקרא כח) וְקִדְשְׁתֶּם אֶת
 שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה יוֹבֵל הִיא. מָאִי יוֹבֵל. כְּמָה דְּאֵת
 אָמַר (ירמיה יז) וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו. מְשׁוּם הֵהוּא נָהַר
 דְּאֵתִי וְנָגִיד וְנָפִיק, וְאֵתִי תְדִיר, וְלֹא פָסִיק.

כְּתִיב (דף רצ"א ע"א) (משלי ב) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתִבּוּנָה
 תִּתֵּן קוֹלָךְ. פִּינּוֹן דְּאָמַר כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא,
 אִמָּאִי לְתִבּוּנָה. אֶלָּא כָּלָא כְּמָה דְּאִמִּינָא. הִי מְנַיִיחוּ
 עֲלָאָה. בִּינָה עֲלָאָה מְתִבּוּנָה. בִּינָה אָב וְאִם וּבִן. י"ה:
 אָב וְאִם, וּבִן בְּנוּיִיחוּ. תִּבּוּנָה: פְּלָא כָּלָלָא דְּבָנִין, בִּן
 וּבֵת, ו"ה. וְלֹא אֲשַׁתְּבַּח אָב וְאִם, אֶלָּא בְּאִימָא,
 דְּאִימָא וְדָאִי (ס"א אֶלָּא בְּבִינָה, וּבְתִבּוּנָה וְדָאִי אִימָא) רְבִיעָא עֲלִייהוּ,
 וְלֹא אֲתַגְּלִיֵּא. אֲשַׁתְּבַּח דְּכָלָלָא דְּתֵרִין בָּנִין, אֶקְרִי
 תִּבּוּנָה. וְכָלָלָא דְּאָב וְאִם וּבִן, אֶקְרִי בִינָה. וְכֵד פְּעִי
 לְאֶכְלָלָא כָּלָא, בְּהֵאִי אֲתַבְּלִיל.

וְהֵאִי אָב וְאִם וּבִן, אֶקְרוֹן חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. בָּנִין
 דְּהֵאִי בִּן נָטִיל סִימָנִין דְּאָבוּי וְאִמִּיָּה, אֶקְרִי
 דַּעַת, דְּהוּא סְהֲדוּתָא דְּתֵרִינוּיִיחוּ. וְהֵאִי בִן, אֶקְרִי
 בּוֹכְרָא. דְּכְתִיב, (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. וּבָנִין
 דְּאֶקְרִי בּוֹכְרָא, נָטִיל תֵּרִין חוֹלְקִין. וְכֵד אֲתַרְבִּי

בְּעֶטְרוֹי, נָטִיל תִּלְתַּת חוֹלָקִין. וּבֵין כַּף וּבֵין כַּף, תִּרִין
חוֹלָקִין, וּתִלְתַּת חוֹלָקִין כֹּלָא חַד מִלָּה. וְהָאֵי וְהָאֵי הֵבִי
(ס"א חד) הָיוּ, יְרוּתָא דְאַבּוּי וְאַמִּיָּה יְרִית.

מָאֵי יְרוּתָא דָּא. אַחֲסַנְתָּא דְאַבּוּי וְאַמִּיָּה, וְתִרִין
עֶטְרִין דַּחֲוֹ גְנִיזִין בְּגִוּוּיָּהּ, וְאַחֲסִינוּ לָבֵן דָּא.
מִסְטָרָא דְאַבּוּי, הָוָה גְּנִיז בְּגִוּוּיָּהּ חַד עֶטְרָא, דְּאַקְרִי
חֶסֶד. וּמִסְטָרָא דְאַימָא, חַד עֶטְרָא דְאַקְרִי גְבוּרָה.
וּכְלָהּ מִתְעַטְרִין בְּרִישִׁיָּה, וְאַחִיד לֹון. וְכַד נִהְרִין אֵלִין
אָב וְאֵם עָלֶיהָ, כְּלָהּ אַקְרוּן תְּפִילִין דְּרִישָׁא. וְכֹלָא
נָטִיל בֵּין דָּא, וְיְרִית כֹּלָא, וְאַתְפָּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא. וְהָאֵי
בֵּין יְהִיב לְבָרְתָּא. וּבְרִתָּא מְנִיָּה אַתְנוֹן. וְעַל כָּל פָּנִים
מִכָּאן, בָּרָא יְרִית וְלֹא בְרִתָּא. בָּרָא יְרִית לְאַבּוּי
וְלְאַמִּיָּה וְלֹא בְרִתָּא. וּמְנִיָּה אַתְנוֹן בְּרִתָּא. כְּמָה
דְּכִתִּיב, (דְּנִיאל ד) וּמִזֹּון לְכֹלָא בֵּיתָה. (וְאֵי מִימָא כָּל הָאֵי וְהָאֵי אַקְרוּן
צְדִיק וְצָדֵק בְּחַד אֵינוֹן וְחַד כֹּלָא).

הָנִי אָב וְאֵם, כְּלִילִין וּמִתְחַבְּרִין דָּא בְּדָא. וְאָב טָמִיר
יְתִיר. וְכֹלָא אַחִיד מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא, וְתִלְיָא
מִמִּזְלָא קְדִישָׁא, יְקִירוֹ דְּכָל יְקִירִין. וְאֵלִין אָב וְאֵם,
מִתְקַנִּין בֵּיתָא, כְּמָה דְּאַמִּיָּנָא דְּכִתִּיב, (מְשִׁלִּי כד) בְּחֻכְמָה
יִבְנֶה בֵּית וּבִתְבוּנָה יִתְבוּנֵן וּבִדְעַת תְּדָרִים יִמְלָאוּ כָּל

הוֹן יִקָּר וְנָעִים. וּבְתִיב (משלי כב) כִּי נָעִים כִּי תִשְׁמְרֶם
בְּבִטְנְךָ. (הַנִּי כָלֵל דְּכָלָא, כְּמָה דְּאִמְיָנָא וְתַלְיִין מִמּוּלָא קַדִּישָׁא יִקְרָא).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאֲדָרָא לֹא גָלִינָא כָלָא. וְכָל הַנִּי
מַלִּין, טְמִירִין בְּלִבָּאֵי הוּוּ עַד הַשְּׁתָּא, וּבְעִינָא
לְאַטְמָרָא לֹון לְעֵלְמָא דְּאִתִּי, מַשּׁוּם דְּתַמָּן שְׁאֵלְתָּא
שְׁאִיל לָנָא, כְּמָה דְּכְתִיב, (ישעיה לג) וְהָיָה אֱמוּנַת עֲתִידָךְ
חוֹסֵן יִשׁוּעוֹת חֲכָמָה וְדַעַת וְגו', וְחֲכָמָה בְּעִיִּין מִינִי,
וְהַשְּׁתָּא רְעוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּהֵאֵי, הָא כָלָא
כְּסוּפָא אִיעוּל קָמִי פְּלִטְרוּי.

כְּתִיב (שמואל א ב) כִּי אֵל דַּעוֹת יִי'. דַּעוֹת וְדָאֵי. הוּא
הַדַּעַת. בְּדַעַת כָּל פְּלִטְרֵי אֲתַמְלִיִּין. דְּכְתִיב,
וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ. (בגין כד) דַּעַת אַחֲרָא לֹא
אֲתַגְלִיא, דְּהָא טְמִירָא אָזִיל בְּגִיּוּיָהּ, וְאֲתַכְּלִיל בֵּיתָהּ.
דַּעַת נִהִיר בְּמוֹחִין, וְאֲתַפְּשֵׁט בְּמוֹחָא כָלָא. (בְּמוֹחָא, בְּגוּפָא
כָלָא, כִּי אֵל דַּעוֹת יִי').

בְּסַפְרָא דְּאַגְדָּתָא תַּנִּינָן, כִּי אֵל דַּעוֹת יִי', אֵל תִּקְרִי
דַּעוֹת, אֵלָא עֲדוּת. דְּהוּא סְהַדוּתָא דְּכָלָא,
סְהַדוּתָא דְּתִרִין חוֹלְקִין, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (תהלים עח) וַיָּקֶם
עֲדוּת בְּיַעֲקֹב. וְאַף עַל גַּב דְּהֵאֵי מְלָה, אוֹקְמוּהָ
בְּסַפְרָא דְּצִנִּיעוּתָא בְּגִיּוּנָא אַחֲרָא. הָתָם בְּאַתְרִיהּ

שְׁלִים, הָבֵא כָּלֹא שְׁפִיר, וְכָלֹא חַיִּי, כִּד אֶסְתִּים מְלָה.
 הָאִי אָב וָאֵם, בְּלָחוּ בָּחוּ כְּלִילָן, כָּלֹא בָּחוּ סְתִימָן,
 וְאֵינוֹן סְתִימָן בְּמִזְלָא קַדִּישָׁא, עֲתִיקָא דְכָל
 עֲתִיקוֹן. בֵּיה סְתִימָן. בֵּיה כְּלִילָן. כָּלֹא הוּא, כָּלֹא חַיִּי.
 בְּרִיד הוּא, בְּרִיד שְׁמִיה, לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.

כָּל מְלִין דְּאֲדָרָא יָאוּת, וְכָלֹחוּ מְלִין קַדִּישִׁין, מְלִין
 דְּלֹא סָטָן לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא, בְּלָחוּ מְלִין
 דְּסְתִימָן, וְאַתְגְּלִיין לְאֵינוֹן דְּעָאֵלוּ וְנִפְקוּ, וְכָלֹא חָבִי
 הוּא. וְעַד הַשְׁתָּא הוּוּ מִתְבַּסֵּין אֵלִין מְלִין דְּדַחִילָנָא
 לְגַלְאָה, וְהַשְׁתָּא אַתְגְּלִיין. וְגַלִּי קָמִי (מְלָא) עֲתִיקָא
 קַדִּישָׁא, דִּהָא לֹא לִיקְרָא דִּילִי וּדְבִית אָבָא עֲבִידָנָא,
 אֵלָא בְּגִין דְּלֹא אִיעוּל בְּכַסּוּפָא קָמִי פִלְטְרוֹי עֲבִידָנָא.
 וְעוּד, הָא חֲמִינָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא וְכָל חַיִּי זַכָּאי
 קָשׁוּט דִּהָבָא מִשְׁתַּכְּחִין, בְּלָחוּ מִסְתַּכְּמִין עַל יְדֵי. דִּהָא
 חֲמִינָא דְכָלֹחוּ חֲדָאן בְּחָאִי הִלּוּלָא דִּילִי, וְכָלֹחוּ זְמִינִין
 בְּחָהוּא עֲלָמָא בְּהִילּוּלָא דִּילִי, זַכָּאָה חוּלְקִי. (דף רצ"א ע"ב)

אָמַר רַבִּי אָבָא, כִּד סַיִים מְלָה דָּא בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא,
 בּוֹצִינָא עֲלָאָה, אָרִים יְדוּי, וּבָכָה וְחִייד. בָּעָא
 לְגַלְאָה מְלָה חֲדָא. אָמַר, בְּמְלָה דָּא אַצְטַעְרָנָא כָּל
 יוֹמָאי, וְהַשְׁתָּא לֹא יַהֲבִין לִי רְשׁוּתָא. אַתְתַּקַּף, וַיְתִיב,

וְרַחֵשׁ בְּשִׁפּוּתֶיהָ, וְסָגִיד תִּלְתּוֹת זְמַנִּין, וְלֹא הָוָה יָכִיל
 בַּר נֶשׁ לְאַסְתָּכָלָא בְּאַתְרֶיהָ, כָּל שָׁכֵן בֵּיהּ. אָמַר,
 פּוֹמָא פּוֹמָא, דְּזֻכִּית לְכָל הָאִי, לֹא אֲנִיבּוּ מִבּוּעָד.
 מִבּוּעָד נָפִיק וְלֹא פָסַק. עַלֶּךְ קָרִינֵן (בראשית ב) וְנָהַר
 יוֹצֵא מִעֵדֶן. וְכִתִּיב (ישעיה נח) וְכִמּוֹצָא מִיָּם אֲשֶׁר לֹא
 יָכִיבּוּ מִיָּמִיו.

הָאִידָנָא אֶסְהַדְנָא עָלֵי. דְּכָל יוֹמִין דְּקָאִימָנָא,
 תְּאִיבְנָא לְמַחְמִי יוֹמָא דָּא, (נ"א רְעוּתָא לְגַלְאָה
 רְזֵא דָּא) וְלֹא סָלִיק בְּרַעוּתִי (ס"א בִּידִי), בַּר הָאִידָנָא, דְּהָא
 בְּעֵטְרָא דָּא מִתְעַטֵּר הָאִי יוֹמָא. וְהַשְׁתָּא בְּעִינָא
 לְגַלְאָה מַלְיָן, קַמִּיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּהָא כְּלָחוּ
 מִתְעַטְרִין בְּרִישֵׁי. וְהָאִי יוֹמָא לֹא יִתְרַחֵק לְמִיעַל
 לְדּוּכְתִּיָּה, כִּיּוֹמָא אֲחֵרָא. דְּהָא כָּל יוֹמָא דָּא בְּרַשׁוּתִי
 קִיּוֹמָא. וְהַשְׁתָּא שְׂרִינָא לְגַלְאָה מַלְיָן, בְּגִין דְּלֹא אִיעוּל
 בְּכַסּוּפָא לְעֵלְמָא דְּאֲתִי. וְהָא שְׂרִינָא אִימָא.

כְּתִיב, (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֹאֲךָ חֶסֶד וְאֱמֶת
 יִקְדָּמוּ פָנֶיךָ. מָאן חֲבִימָא, יִסְתַּכֵּל בְּהָאִי,
 לְמַחְמִי אֲוִרְחוּי (ס"א דִּינִי) דְּקַדִּישָׁא עֲלָאָה, דִּינִין דְּקִשּׁוּט,
 דִּינִין דְּמִתְעַטְרִין בְּכִתְרֵי עֲלָאִין. דְּהָא חֲמִינָא דְּכְלָחוּ
 בּוּצִינִין גַּהֲרִין מִבּוּצִינָא עֲלָאָה, טְמִירָא דְּכָל טְמִירִין,

בְּלִהוּ דְרַגִּין לְאַתְנַהֲרָא. (נ"א וּבְלִהוּ אֵינוֹן דְרַגִּין לְאַתְנַהֲרָא) וּבְתִהוּא
נְהוּרָא דְבְכָל דְרָגָא וְדְרָגָא, אֲתַנְגְּלִיָא מַה דְאַתְנְגְּלִיָא,
וּבְלִהוּ נְהוּרִין אַחֲדִין, נְהוּרָא דָא בְנְהוּרָא דָא, וְנְהוּרָא
דָא, בְנְהוּרָא דָא, וְנְהוּרִין דָא בְדָא, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ דָא
מִן דָא.

נְהוּרָא דְכָל בּוּצִינָא וּבוּצִינָא, דְאַקְרוֹן תְּקוּנִי מְלָכָא,
כְּתִירִי מְלָכָא, כָּל חַד וְחַד, נְהוּרִי וְאַחֲד
בְּתִהוּא נְהוּרָא דְלָגוּ לָגוּ, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ לְבַר. וּבְגִין
כִּד כָּלֹא בְחַד דְרָגָא אֲסִתְלַק, וּכְלָא בְחַד מְלָכָא
אֲתַעְטֵר, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ דָא מִן דָא, אִיהוּ וְשְׁמִיה חַד
הוּא. נְהוּרָא דְאַתְנְגְּלִיָא, אֲקָרִי לְבוּשָא דְמְלָכָא. נְהוּרָא
דְלָגוּ לָגוּ, (בְּתִהוּא נְהוּרָא הוּא מַה) נְהוּרָא סְתִים, וּבִיה שְׂרִיא
תִּהוּא דָלֹא אֲתַפְּרֵשׁ וְלֹא אֲתַנְגְּלִיָא.

וּבְלִהוּ בּוּצִינִי, וּבְלִהוּ נְהוּרִין, נְהוּרִין מִעֲתִיקָא קְדִישָא
סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, בּוּצִינָא עֲלָאָה. וְכִד
מִסְתַּכְּלִין, בְּלִהוּ נְהוּרִין דְאַתְפְּשֵׁטִין. לֹא אֲשַׁתְּכַח פֶּר
בּוּצִינָא עֲלָאָה, דְאַטְמָר וְלֹא אֲתַנְגְּלִיָא.

בְּאֵינוֹן לְבוּשִׁין דִּיקָר, לְבוּשֵׁי קְשׁוּט, תְּקוּנִי קְשׁוּט,
בּוּצִינִי קְשׁוּט, אֲשַׁתְּכַחוּ תִרִין בּוּצִינִין,
תְּקוּנָא דְכוּרְסִיָא דְמְלָכָא, וְאַקְרוֹן צֶדֶק וּמִשְׁפָּט.

וְאִינוֹן שִׁירוֹתָא, וְשְׁלִימוֹתָא, בְּכָל מְהִימְנוֹתָא. וּבְהֵי
מִתְעַטְרִין כָּל דִּינִין דְּלַעֲיִלָּא וְתַתָּא, וְכֹלָא סְתִים
בְּמִשְׁפָּט. וְצֶדֶק מֵהָאֵי מִשְׁפָּט אֲתִזֵּן. וְלִזְמִינֵן קִרְיָנָא
לָהּ, (בראשית יד) וּמִלְכֵי צֶדֶק מְלֹךְ שָׁלָם.

כִּד מִתְעַרְיִן דִּינִין מִבְּמִשְׁפָּט, בְּלָהוּ בְּרַחְמֵי, בְּלָהוּ
בְּשְׁלִימוֹ. דְּהָאֵי מִבְּסָם לְהָאֵי צֶדֶק, וְדִינִין
מִתְתַּקְנִין, וּבְלָהוּ גַחְתִּין לְעֵלְמָא בְּשְׁלִימוֹ, בְּרַחְמֵי.
וּבְדִין (אקרי) שְׁעָתָא דְּמִתְחַבְּרָן דְּכֵר וְנוֹקְבָא, וְכָל עֲלָמִין
בְּלָהוּ בְּרַחְמֵי, וּבְחֵדוּוֹתָא.

וְכִד אֶסְגִּיאוֹ חוּבֵי עֲלָמָא, וְאַסְתַּאבְת מְקַדְשָׁא,
וְדְכוּרָא אֲתִרְחַק מִן נוֹקְבָא, וְחוּיָא תְּקִיפָא
שְׂרִיָּא לְאַתְעָרָא, וְוִי לְעֵלְמָא דְּמִתְזֵן בְּהֵחֳוָא זְמָנָא
מֵהָאֵי צֶדֶק. כְּמָה חֲבִילִי טְרִיקִין מִתְעַרְיִן בְּעֵלְמָא,
כְּמָה זְכָאִין מִסְתַּלְקִין מֵעֵלְמָא. וְכָל כִּד לְמָה. בְּגִין
דְּאַתְרְחַק דְּכוּרָא מִן נוֹקְבָא, וּבְמִשְׁפָּט לָא קָרַב בְּצֶדֶק
דָּא. וְעַל הָאֵי כְּתִיב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט,
דְּבְמִשְׁפָּט אֲתִרְחַק מֵהָאֵי צֶדֶק, וְלֹא אֲתַבְּסָמָא, וְצֶדֶק
יִנְקָא מֵאַתָּר אַחְרָא.

וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה מְלָכָא, (קהלת ז) אֵת הַבַּל רָאִיתִי
בִּימֵי הַבָּלִי יֵשׁ צָדִיק אוֹבֵד בְּצֶדְקוֹ וְגו', הַבַּל

דָּא, (ס"א ל"ג הָבֵל דָּא) הָבֵל תָּדָא, מִהֲבָלִים דְּלַעֲיָלָא,
 דְּאַקְרוֹן אָפִי מִלָּפָא, וְדָא אֵיחֻז מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא, דְּכַד
 הִיא מִתְעָרָא בְּדִינוּי, כְּתִיב יֵשׁ צַדִּיק אוֹבֵד בְּצַדִּיקוֹ.
 מָאִי טַעְמָא. מָשׁוּם דְּמִשְׁפֹּט אֶתְרַחֵק מִצַּדִּיק. וּבְגִין כֵּן
 אַקְרִי, וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפֹּט.

תָּא חַזִּי, כִּד אֲשַׁתְּבַח זַכָּאָה עֲלָאָה בְּעֲלָמָא,
 רַחֲמֵימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָפִילוּ כִד
 אֶתְעָר צַדִּיק בְּלַחֲדוּי, יָכִיל עֲלָמָא לְאַשְׁתַּזְבָּא
 בְּגִינֶיהָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעֵי בִיקָרִיָּה, וְלֹא
 מִסְתַּפִּי (דף רצ"ב ע"א) מִן דִּינָא. וְכִד הָהוּא זַכָּאָה לָא
 קִיִּימָא בְּקִיּוּמֶיהָ, מִסְתַּפִּי אָפִילוּ מִמִּשְׁפֹּט, וְלֹא יָכִיל
 לְמִיקָם בֵּיהָ. כָּל שָׁכֵן בְּצַדִּיק.

דְּוֹד מִלָּפָא, בְּקַדְמִיתָא אָמַר, (תהלים כו) בְּחַנֵּנִי יי' וְנִסִּנִּי.
 דִּהָא אָנָּא לָא מִסְתַּפִּינָא מִכָּל דִּינִין, אָפִילוּ
 מִחֵאִי צַדִּיק, וְכָל שָׁכֵן דְּאַחֲדָנָא בֵּיהָ, מַח כְּתִיב. (תהלים
 יז) אֲנִי בְּצַדִּיק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ, בְּצַדִּיק וְדָאִי. לָא מִסְתַּפִּינָא
 לְמִיקָם בְּדִינוּי. כְּתִר דְּחָב, אָפִילוּ מִמִּשְׁפֹּט מִסְתַּפִּי,
 דְּכְתִיב, (תהלים קמג) וְאֵל תָּבֹא בְּמִשְׁפֹּט אֶת עַבְדְּךָ.

תָּא חַזִּי, כִּד מִתְבַּסְּמָא חָאִי צַדִּיק מִמִּשְׁפֹּט, כְּדִין
 אַקְרִי צַדִּיקָה. וְעֲלָמָא מִתְבַּסְּמָא בְּחֶסֶד,

וְאַתְּמַלִּיא מְנִיה. דְּכַתִּיב, (תהלים לג) אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט
חֶסֶד יי' מִלֵּאָה הָאָרֶץ.

אַסְהִדְנָא עָלֵי, דְּכָל יוֹמָאֵי חַוִּינָא מִצְטַעַר עַל
עֲלָמָא, דְּלֹא יַעֲרַע בְּדִינוּי דְּצַדִּיק, וְלֹא
יִזְקִיד עֲלָמָא בְּשִׁלְחוּבוּי. בְּמָה דְּכַתִּיב, (משלי ל) אֲכָלָה
וּמִחֲתָה בִּיה. מִכָּאן וְלַחֲלָאָה, בְּפֻּם כָּל חַד, בְּפֻּם
בִּירָא עִמָּקָא, וְהָא בְּדָרָא דָּא אֵית בִּיה זַכָּאִין, וְזַעֲרִין
אֵינוֹן דִּיקוּמוֹן לְאַנָּא עַל עֲלָמָא, וְעַל עָאנָא, מִאֲרַבְעָה
זִינִין. (ס"א עַל עֲלָמָא, וְעַלִּינָא בַּעֲיִין).

עַד כָּאן אֲחִידֵן מְלִי דָּא בְּדָא, וּמִתְפָּרְשֵׁן מְלִין
דְּסְתִימִין בְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְּכָל
סְתִימִין, וְהִיד אֲחִידֵן אֵלִין בָּאֵלִין. מִכָּאן לְחֲלָאָה,
מְלִין דְּזַעֲרִי אַנְפִּין, אֵינוֹן דְּלֹא אֲתַגְלִיין בְּאֲדָרָא. אֵינוֹן
דְּחַוּ סְתִימִין בְּלִבָּאֵי, וְתַמֵּן לֹא אֲתַקְנִין. (עַד כָּאן סְתִימִין מְלִין)
הִשְׁתָּא אֲתַתְקִנִּין וְאֲתַגְלִיין, וְכִלְחוּ מְלִין סְתִימִין,
וּבְרִירִין בְּלָחוּ. וְכַּאֲה חִילְקִי, וְאֵינוֹן דִּירְתִּין יְרוּתָא דָּא,
דְּכַתִּיב, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁכְכָה לוֹ וְגו'.

הָאֵי דְּאוּקִימָנָא, אָב וְאָם בְּעֵתִיקָא אֲחִידֵן, בְּתִיקוּנוּי,
הָכִי הוּא. דְּהָא מִמּוֹחָא סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין
תְּלִיין, (נ"א נִבְקִין) וּמִתְאַחֲדֵן בִּיה. (וְאִף עַל גַּב דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא אֲתַתְקִין)

בְּלַחֲדוּיָי וְכִד יִסְתַּכְּלִין (בְּכָל) מְלִי. כֹּלָא הוּא עֲתִיקָא
 בְּלַחֲדוּיָי, הוּא הָיִי, וְהוּא יְהֵא. וְכָל הָיִי תְקוּנִין בֵּיהּ.
 אַחֲדִין בֵּיהּ סְתִימָן לָא מִתְּפַרְשָׁן מִנִּיהּ מוֹחָא סְתִימָא
 לָא אֶתְגַּלִּיָּא וְלָא תִלְיָא בֵּיהּ אָ"ב וְאֵ"ם מִהֵאִי מוֹחָא
 נִפְקוּ, אֶתְכְּלִילוּ בְּמוֹלָא, וּבֵיהּ תִלְיִין, וּבֵיהּ אַחֲדִין.
 זְעִיר אֲנִפִּין, בְּעֲתִיקָא קֳדִישָׁא תִלְיָא וְאַחֲדִי. וְהָא
 אוֹקִימָנָא מְלִי בְּאֲדָרָא. וּפָאָה חוֹלְקִיָּה דְּמָאן דְּעָאֵל
 וְנָפִיק, וַיִּנְדַּע אוֹרְחִין דְּלָא יִסְטִי לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא.
 וּמָאן דְּלָא עָאֵל וְנָפִיק, טַב לִיהּ דְּלָא אֲבָרִי. וּכְתִיב
 (הוֹשֵׁעַ יֵד) כִּי יִשְׁרִים דְּרָבִי יִי'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִסְתַּכְּל הָיִינָא כָּל יוֹמָא בְּהֵאִי
 קָרָא, דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים לֵד) בֵּינִי תִתְּהַלֵּל נַפְשִׁי
 יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וַיִּשְׁמְחוּ. וְהֵאֲדִנָּא אֶתְקִיָּים קָרָא כֹּלָא.
 בֵּינִי תִתְּהַלֵּל נַפְשִׁי וְדָאִי, דְּהָא נִשְׁמַתִּי בֵּיהּ אַחֲדָא,
 בֵּיהּ לְהֵטָא, בֵּיהּ אֶתְדַּבְּקַת וְאֶשְׁתַּדְּלַת וּבְאֶשְׁתַּדְּלוּתָא
 דָּא תִסְתַּלַּק לְאַתְרָהָא. יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וַיִּשְׁמְחוּ, כֹּל
 הָיִי צְדִיקָיָא, וְכָל בְּנֵי מְתִיבְתָּא קֳדִישָׁא, וּזְכָאִין
 דְּאַתְיִין הַשְׁתָּא עִם קֳדָשָׁא בְּרִידָא הוּא, כְּלָהוּ שְׁמַעִין
 מְלִי, וְחֲדָאן. בְּגִין כֵּן, (תְּהִלִּים לֵד) גִּדְּלוּ לִי' אֶתִי
 וְנִרְוִמָמָה שְׁמוֹ יַחֲדִיו.

פֶּתַח וְאָמַר, בְּתִיב, (בראשית לו) וַיֵּלֶךְ הַמַּלְכִּים אֲשֶׁר
 מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוֹם. הָדָא הוּא דְבְתִיב, (תהלים מח)
 כִּי הִנֵּה הַמַּלְכִּים נֹעְדוּ עָבְרוּ יַחְדָּיו. נֹעְדוּ, בְּאֵן אֲתֵר.
 בְּאֶרֶץ אֲדוֹם. בְּאֲתֵר דִּינִין מִתְאַחֲדִין תַּמָּן. עָבְרוּ
 יַחְדָּיו, דְּבְתִיב וַיָּמָת וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו. הִמָּה רָאוּ כֵן
 תַּמָּהוּ נִבְהָלוּ נַחֲפָזוּ, דִּלָּא אֲתַקְיָמוּ בְּאֲתֵרֵיהוּ, בְּגִין
 דְּתַקוּנִין דְּמִלְכָּא לָא אֲתַקְנוּ, וְקִרְתָּא קְדִישָׁא וְשׁוּרֵי,
 לָא אוֹדְמָנוּ.

הָדָא הוּא דְבְתִיב, בְּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ וְגו', דְּהָא
 בְּלָחוּ לָא אֲתַקְיָמוּ, וְהִיא אֲתַקְיָמָת הַשְׁתָּא,
 בְּסִטְרָא דְדְכוּרָא, דְּשִׁרְיָא עָמָה. הָדָא הוּא דְבְתִיב,
 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הָדָר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
 מְהִיטְבָּאֵל בֵּת מְטִרְד בֵּת מִי זָהָב. מִי זָהָב וְדָאִי כְּמָה
 דְּאוּקִימָנָא בְּאֲדָרָא.

(וְהָא) בְּסִפְרָא דְּאֶגְדָּתָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא אֲתֵמַר,
 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הָדָר. הָדָר וְדָאִי, כְּמָה דְּאֵת אָמַר,
 פְּרִי עֵץ הָדָר. וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל, כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר כַּפּוֹת תְּמָרִים. וְכְתִיב, (תהלים צב) צִדִּיק כְּתָמַר
 יִפְרֹחַ, דְּאִיהִי דְכַר וְנוֹקְבָא. הָאִי אֲתַקְרִיאַת בֵּת מְטִרְד,
 בֵּת מִהֵהוּא אֲתֵר דְּטִרְדִּין כְּלָא לְאֲתִדְבָּקָא, וְאֶקְרִי אָב.

וּבְתִיב (איוב כח) לֹא יָדַע אֲנוֹשׁ עֲרֻכָּהּ וְלֹא תִפְצֵא בְּאֶרֶץ
 הַחַיִּים. דָּבָר אַחֵר, בֵּת מְאִימָא, דְּמִסְטָרָהּ מְתַאֲחֵדִין
 דִּינִין, דְּמִטְרָדִין (דף רצ"ב ע"ב) לְכֹלָא. בֵּת מִי זָהָב, דִּינִיקָא
 בְּתֵרִין אֲנָפִין, דִּנְהִירוֹ בְּתֵרִין גְּוֹוִנִין. בְּחֶסֶד וּבְדִינָא.

עַד לֹא אֲבָרִי עָלְמָא, לֹא הָווּ מִשְׁגִּיחִין אֲנָפִין בְּאֲנָפִין,
 וּבְגִין כֶּךָ, עָלְמִין קְדָמָי אֲתַחֲרְבוּ, וְעָלְמִין
 קְדָמָי בְּלֹא תְקוּנָא אֲתַעֲבִידוּ. וְהָהוּא דְלֹא הָוָה
 בְּתִקּוּנָא, אֲקָרִי זִיקִין נִצּוּצִין, כִּהְיִי אוּמָנָא, מְרַצָּפָא
 (ס"א מְרֻפָּתָא), כִּד אֲכַתְּשׁ בְּמָנָא דְּפִרְזָלָא, אֲפִיק זִיקִין לְכָל
 עֵיבָר, וְאֵינוֹן זִיקִין דְּנִפְקִין, נִפְקִין לְהִיטִין וּנְהִירִין,
 וְדַעֲבִין לְאַלְתֵּר. וְאַלִּין אֲקָרוֹן עָלְמִין קְדָמָי. וּבְגִין
 כֶּךָ אֲתַחֲרְבוּ וְלֹא אֲתַקִּימוּ. עַד דְּאֲתַתְּקֹן עֲתִיקָא
 קְדִישָׁא, וְנִפְיק אוּמָנָא (ד"א מָאנָא) לְאוּמָנוּתִיהָ.

וְעַל הָאֵי תִנִּינָא בְּמִתְנִיתָא דִּילָן, דִּנִּיצוּצָא אֲפִיק
 זִיקִין בְּזִיקִין (נ"א דְּבוּצִינָא אֲפִיק זִיקִין נִיצוּצִין) לְתַלְתַּל מָאָה
 וְעֶשְׂרִין עֵיבָר. וְאֵינוֹן זִיקִין, עָלְמִין קְדָמָי אֲקָרוֹן,
 וּמִיתוּ לְאַלְתֵּר. לְבַתֵּר נִפְיק אוּמָנָא (ס"א מָאנָא)
 לְאוּמָנוּתִיהָ, וְאֲתַתְּקֹן בְּדָבָר וְנוֹקְבָא, וְהִנֵּי זִיקִין
 דְּאֲתַדְעִכוּ וּמִיתוּ, הִשְׁתָּא אֲתַקִּיִּים כֹּלָא. מְבוּצִינָא

דְּקַרְדִּינוּתָא, נָפֶק נִיצוּצָא, פִּטְיָשָׁא תְּקִיפָא, דְּבִטָּשׁ,
וְאַפִּיק זִיקִין עַלְמִין קַדְמָאִי, וּמִתְעַרְבִי (ד"א וּמִתְדַבֵּי)
בְּאַוִּירָא דְכִיָּא, וְאַתְבָּסְמוּ דָּא בְדָא.

כִּד אֶתְחַבֵּר אֲבָ"א וְאַיְמָ"א, וְהָהוּא אָב הוּא, מֵרוּחָא
דְּגָנִיז בְּעֵתִיק יוֹמִין, בֵּיה אֶתְגָּנִיז הָאִי אֲוִירָא,
וְאַכְלִיל לְנִיצוּצָא, דְּנָפֶק מִבּוּצִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא דְּגָנִיז
בְּמַעוּי דְּאַיְמָא. וְכִד אֶתְחַבְּרוּ תַרְוַויְהוּ, וְאַתְבָּלִילוּ דָּא
בְדָא. נָפִיק גּוּלְגַּלְתָּא חַד תְּקִיפָא, וְאַתְפָּשֵׁט בְּסִטְרוּי,
דָּא בְּסִטְרָא דָּא, וְדָא בְּסִטְרָא דָּא. כְּמָה דְּעֵתִיקָא
קַדִּישָׁא תִלַּת רִישֵׁין אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּחַד, כִּד כֹּלָא אֲזִדְמֵן
בְּתִלַּת רִישֵׁין, כְּמָה דְּאַמִּינָא.

בְּהָאִי גּוּלְגַּלְתָּא דְּזַעִיר אֲנָפִין, נָטִיף טָלָא מִרִישָׁא
תְּוֹרָא (וְאַחֲרֵי לֵיחַ), וְהָהוּא טָלָא אֶתְחַזֵּי בְתֵרִי
גּוּוּנִי. וּמִנִּיה מִתְּזֵן חֻקְלָא דְּתַפּוּחִין קַדִּישֵׁין. וּמִהָאִי
טָלָא דְּגּוּלְגַּלְתָּא דָּא, טַחֲנִין מָנָא לְצַדִּיקָיָא לְעֵלְמָא
דְּאָתִי, וּבֵיה זְמִינִין מִתִּיָּא לְאַחֲרִיָּא. וְלֹא אֲזִדְמֵן מָנָא
דְּנַפֵּל מִהָאִי טָלָא, בֵּר הָהוּא זְמָנָא בְּזִמְנָא דְּאֲזִלוּ
יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא, וְזֵן לָהּ עֵתִיקָא דְּכֹלָא, מִהָאִי אֲתֵר.
מָה דְּלֹא אֲשֶׁתְּכַח לְבִתֵּר. הָדָא הוּא דְּכֵתִיב, (שְׁמוֹת טז)
הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. כְּמָה דְּאֵת אָמַר

(בראשית כז) וַיִּתֵּן לָדָּהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וְגו'. הָאִי
 בְּהָהוּא זְמַנָּא. לְזִמְנָא אַחְרָא תַּנִּינָן, קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו
 שֶׁל אָדָם קָמִי קֹדֶשׁא בְּרִידָא הוּא. וְהָא בְּמִזְלָא תַּלְיָא
 בְּמִזְלָא וְדָאִי. וְעַל כֵּן בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי, לָאוּ בְּזִכּוֹתָא
 תַּלְיָא מְלֵתָא, אֶלָּא בְּמִזְלָא תַּלְיָא מְלֵתָא, וְכֵלָא
 תַּלְיָין בְּהָאִי מִזְלָא, בְּמָה דְּאוֹקִימָנָא.

תַּשְׁעָה אֲלָפִין רַבּוּא עֲלָמִין, נִטְלִין וְסִמְכִין עַל הָאִי
 גּוּלְגֻלְתָּא. וְהָאִי אֲוִירָא דְכִיָּא אֶתְכַּלִּיל
 בְּכֵלָא, כִּינּוּן דְּהוּא כָּלִיל מְכֵלָא וְכֵלָא אֶתְכַּלִּיל בִּיהּ,
 אֶתְפִּשְׁטוּ אַנְפּוּי לְתַרִּין סְטָרִין, בְּתַרִּי נְהוּרִין כְּלִילָן
 מְכֵלָא. וְכֵד אֶסְתַּכְּלוּ אַנְפּוּי, בְּאַנְפִּין דְּעֵתִיקָא
 קֹדִישָׁא, כֵּלָא אֶרֶךְ אַפִּים אֶקְרִי. מָאִי אֶרֶךְ אַפִּים.
 (אֶרֶךְ אַפִּים מִיבְּעִי לִיהּ) אֶלָּא חֲבִי תַּנִּינָן, בְּנִין דְּאֶרֶךְ אַפִּיהּ
 לְחַיִּיבִיא. אֲבָל אֶרֶךְ אַפִּים, אֶסּוּתָא דְאַנְפִּין. דְּהָא
 לָא אֶשְׁתַּכַּח אֶסּוּתָא בְּעֵלְמָא, אֶלָּא בְּזִמְנָא דְאַשְׁגַּחִין
 אַנְפִּין בְּאַנְפִּין.

בְּחֵלְלָא דְגּוּלְגֻלְתָּא, נְהִירִין תַּלְתָּ נְהוּרִין. וְאִי
 תִּימָא תַּלְתָּ, אַרְבַּע אֵינּוּן, כְּמָה
 דְּאַמִּינָא, אַחֲסַנְתִּיהּ דְּאָבּוּי וְאַמִּיהּ, וְתַרִּין גְּנִיזִין
 דְּלֵהוּן, דְּמַתְּעַטְרִין כְּלָהּ בְּרִישִׁיהּ, וְאֵינּוּן תְּכַלִּין

דְּרִישָׁא. לְבַתָּר מִתְחַבְּרִין בְּסִטְרוֹי, וְנִהְרִין וְעָאֲלִין
בְּתֵלַת חֲלָלִי דְּגוּלְגֻלְתָּא. נִפְקִין כָּל חַד בְּסִטְרוֹי,
וּמִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא.

וְאֲלִין מִתְחַבְּרִין בְּתָרִי מוֹחִי. וּמוֹחָא תְּלִיתָאָה כָּלִיל
לוֹן, וְאַחִיד (וְאִינוּן תְּפִלִּין דְּרִישָׁא. וְאֲלִין מִתְחַבְּרִין בְּתָרִי מוֹחִי.
וּמוֹחָא תְּלִיתָאָה כָּלִיל לוֹן, וְנִהְרִין וְעָאֲלִין בְּתֵלַת חֲלָלִי דְּגוּלְגֻלְתָּא. לְבַתָּר נִפְקִין כָּל חַד
בְּסִטְרוֹי, וּמִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא. וְהָאִי מוֹחָא תְּלִיתָאָה אַחִיד) בְּהָאִי סִטְרָא
וּבְהָאִי סִטְרָא, וּמִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא, וְאַתְעָבִיד מְנִיָּה
תְּרִי גּוּוּנִי כָּלִילָן בְּחֶדָא. וּמִהָאִי נִהִיר אַנְפּוּי, וְאַסְחִיד
בְּאַבָּא וְאַימָא גּוּוּנִי דְּאַנְפּוּי. וְהוּא אֶקְרִי דַּעַת, בְּדַעַת
(ס"א בְּדָא) בְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א ב) כִּי אֵל דַּעוֹת ח' וְגו', בְּגִין
דְּאִיהוּ בְּתָרִי גּוּוּנִי לוֹ נִתְּבְּנוּ עֲלִילוֹת. אֲבָל לְעִתִּיקָא
קְדִישָׁא סְתִימָאָה, לָא נִתְּבְּנוּ. כָּאִי טַעְמָא נִתְּבְּנוּ
לְהָאִי. בְּגִין דְּיָרִית תְּרִין חוּלְקִי, וּבְתִיב (שְׁמוּאֵל ב כב) עִם
חֲסִיד תִּתְחַסֵּד וְגו'.

וְהָא בְּקִשּׁוּט אוֹקִימוּ חֲבֵרִיָּא, דְּבְתִיב, (בראשית כט) וַיֵּגֶד
יַעֲקֹב (דף רצ"ג ע"א) לָרַחֵל כִּי אַחִי אָבִיהָ הוּא. וַיֵּגֶד,
הָא אוֹקִימוּתָהּ, דְּכֻלָּא רָזָא דְּחֻכְמָתָא. וְכִי בֶן רִבְקָה
הוּא. בֶּן רִבְקָה, וְלֹא כְתִיב בֶּן יִצְחָק. רָמוּז, וְכֻלָּא
רְמִיזָא בְּחֻכְמָתָא. וְעַל הָאִי אֶקְרִי שְׁלִים בְּכֻלָּא. וּבִיָּה

אֶתְחַוִּי מִהִימָנוּתָא. וּבְגִין כֹּךְ כְּתִיב, וַיַּגֵּד יַעֲקֹב, וְלֹא
כְּתִיב וַיֹּאמֶר.

חֲנִי גִוְוִי, כְּמָה דְנִהְרִין בְּעֵטְרָא דְרִישָׁא, וְעֵאלִין
בְּחִלְלֵי דְגּוּלְגֻלְתָּא. הָכִי מִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא,
וּגּוּפָא אֶתְאַחֵיד בָּהּ. לְעֵתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא, לֹא
נִתְכְּנֹו, וְלֹא יֵאָן לִיָּה, דְּהָא כָּלָא בְּחַד אֲשַׁתְּכַח, חִידּוֹ
לְכָלָא, חַיִּים לְכָלָא. לֹא תִלְיָא בֵּיה דִּינָא. אָבֵל בְּהָא,
לוֹ נִתְכְּנֹו עַלְלִילּוֹת וְדָאִי.

בְּגּוּלְגֻלְתָּא דְרִישָׁא, תִּלְיִין כָּל אֵינֹון רַבּוֹן וְאַלְפִין
מְקוּצִי דְשַׁעְרִין, דְּאֵינֹון אוּכְמִין.
וּמִסְתַּבְּבִין דָּא בְּדָא, אֲחִידֵן דָּא בְּדָא, דְּאֲחִידֵן בְּנִהְירוֹ
עֲלָאָה דְמַעְטָר בְּרִישִׁיָּה מַאֲבָא, וּמִמוּחָא דְאֶתְנִהְיר
מַאֲבָא. לְבַתָּר נִפְקִין נִימִין עַל נִימִין, מִנִּהְירוֹ
דְּמַתְעַטָּר בְּרִישִׁיָּה מַאֲבָא, וּמִשְׁאָר מוּחִי. וְכִלְהוּ
אֲחִידֵן, וּמִסְתַּבְּבִי בְּאֵינֹון שַׁעְרֵי דְאֲחִידֵן מַאֲבָא, בְּגִין
דְּאֵינֹון מִתְעַרְבִין דָּא בְּדָא, וּמִסְתַּבְּבִין דָּא בְּדָא.

וְכִלְהוּ מוּחִי אֲחִידֵן בְּגּוּלְגֻלְתָּא, בְּמוּחָא עֲלָאָה.
וְכִלְהוּ מְשִׁיכֵן אֶתְמַשְׁכֵּן מִתְלַת חִלְלֵי
דְּמוּחָא, אֲחִידֵן בְּמוּחִי מִתְעַרְבֵן דָּא בְּדָא, בְּדַכִּיָּא
בְּמִסְאֲבָא. בְּכָל אֵינֹון טַעְמִין וְרִזִּין, סְתִימִין וּמִתְגַּלִּין.

וּבְגִין כֶּךָ בָּלְהוּ מוֹחֵי רְמִיזֵי (כך נמצא בס"י) בְּאַנְכֵי יִי
אֱלֹהֶיךָ וְכוּ', בְּמָה דְנִתְרִין בְּעֵטְרָא דִּרִישָׁא, וְעָאֲלִין
בְּחֻלְיֵי דְגוּלְגֻלְתָּא.

כָּל אֵינוֹן קוֹצִין אוֹכְמִין, חֲפִיִּין וְתִלְיִין לְסִטְרָא
דְּאוּדְגִין. וְהָא אוֹקִימָנָא, דְּבְגִין כֶּךָ בְּתִיב, (מלכים ב
ט) חֲטָה יִי אֲזִנְךָ וְשָׁמַע. מִכָּאן אוֹקִימָנָא, מָאן דְּבָעֵי
דִּירְפִין מִלְכָּא אוּדְגִיָּה לְקַבְּלִיהּ, יִסְלִם בְּרִישִׁיָּה
דְּמִלְכָּא, וְיִפְנֶה שַׁעְרֵי מַעַל אוּדְגִוִי, וְיִשְׁמַע לִיהּ מִלְכָּא
בְּכָל מָה דְּבָעֵי.

בְּפִלְגוּתָא דְשַׁעְרֵי, מִתְאַחֲדָא חַד אוֹרְחָא, בְּאַרְחָא
דְּעֵתִיק יוֹמִין, וּמִתְפָּרְשָׁן מִנִּיהּ כָּל
אוֹרְחוֹי דְּפִקוּדֵי אוֹרִייתָא, (ואתמנן עלייהו) כָּל מְאֲרִיחוֹן
דִּיבְבָא וִילָלָא תִלְיִין בְּכָל קוֹצָא וְקוֹצָא, וְאֵינוֹן
מִפְּרִשִׁין רִשְׁתָּא לְחִיבִיָּא, דְּלֹא יִדְעִין אֵינוֹן אֲרִחוֹן.
הָדָא הוּא דְבְּתִיב, (משלי ד) דֶּרֶךְ רָשָׁעִים בְּאַפְלָה. וְכָל
אֲלִין תִּלְיִין בְּקוֹצִין תְּקִיפִין, וּבְגִין כֶּךָ בָּלְהוּ תְּקִיפִין.
וְאוֹקִימָנָא בְּאֵינוֹן שַׁעֲיָעֶן אֶתְאַחֲדוֹן מְאֲרִיחוֹן
דְּמִתְקַלָּא, (ס"א דְרִחִימוּתָא) דְּבְּתִיב, (תהלים כה) כָּל אֲרָחוֹת יִי
חֶסֶד וְאַמֶּת. וְכָל כֶּךָ, בְּגִין דְּמִשְׁכִּין מִמוֹחִין סְתִימִין
דְּרִהִיטֵי דְמוֹחָא.

וּבְגִין כִּד מְשַׁתְּכִי כָּל חַד כְּפּוּם אוֹרְחוֹי, מִחַד מוֹחָא
בְּאֵינוֹן קוֹצִין שְׁעִיעֵן, אֶתְמַשְׁכֵּן מְאֲרִיהוֹן
דְּמִתְקַלָּא, דְּכְתִיב כָּל אֲרָחוֹת יִי' חֶסֶד וְאַמֶּת.

מִמוֹחָא תְּנִינָא, בְּאֵינוֹן קוֹצִין תְּקִיפִין, אֶתְמַשְׁכֵּן
וְתַלְיִין מְאֲרִיהוֹן דִּיבָבָא וִילָלָא דְכְתִיב בְּהוּ
דְּרַךְ רְשָׁעִים כְּאֶפְלָח לֹא יָדְעוּ בְּמָה יִכָּשְׁלוּ. מָאִי קָא
מִיִּירִי. אֶלָּא לֹא יָדְעוּ, כְּלוּמַר לֹא יָדְעִין, וְלֹא בְּעָאן
לְמַנְדָּע, בְּמָה יִכָּשְׁלוּ. אֵל תִּקְרִי בְּמָה, אֶלָּא בְּאִמָּא
יִכָּשְׁלוּ. בְּאֵינוֹן דְּמִתְאַחֲדִין בְּסִטְר דְּאִמָּא. מָאִי סִטְרָא
דְּאִמָּא. גְּבוּרָה תְּקִיפָא מִינָה מִתְאַחֲדֵן מְאֲרִיהוֹן
דִּיבָבָא וִילָלָא.

מִמוֹחָא תְּלִיתָא, בְּאֵינוֹן קוֹצִין דְּאֵינוֹן בְּאַמְצָעִיתָא,
אֶתְמַשְׁכֵּן וְתַלְיִין מְאֲרִיהוֹן דְּמִידִין (דְּמֵאֲרִין).
וְאַקְרוּן אֶפִּין נְהִירִין וְלֹא נְהִירִין. וּבְהִי כְתִיב (משלי ד)
פֶּלֶם מַעֲגַל רַגְלִיד. וְכֹלָא אֶשְׁתַּבַּח בְּאֵינוֹן קוֹצִין
וְשַׁעְרֵי דִּירִישָׁא.

מִצְחָא דְּגוּלְגֻלְתָּא, מִצְחָא לְאַתְפַּקְדָּא (ס"א לְאַתְפַּקְדָּא)
חֲתִיבִיא עַל עוֹבְדִיהוֹן. וְכֵד הָאִי מִצְחָא
אֶתְגַּלְיָא, מִתְעָרִין מְאֲרִיהוֹן דְּדִינִין, לְאֵינוֹן דְּלֹא
מִתְכַּסְפִּין בְּעוֹבְדִיהוֹן. הָאִי מִצְחָא סוּמָקָא כּוֹוֹרְדָּא.

וּבְשַׁעֲתָא דְּאַתְנָלִיָּא מִצְחָא דְּעֵתִיקָא בְּהַאי מִצְחָא,
אַתְהִידֵּרַת תּוּרָא כְּתִלָּנָא. וְהָיָא שַׁעֲתָא, עַת רְצוֹן
אַקְרִי לְכֻלָּא.

בְּסִפְרָא דְּאַגְדָּתָא דְּבִי רַב יִיבָא סָבָא אָמַר, מִצְחָא.
זְכִי מִצְחָא, מִצְחָא דְּעֵתִיקָא. וְאִי לָאו, אֲשִׁדִּי
ח' בֵּין תִּרִין אֲתִנוּן, בְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (במדבר כד) וּמִחִין
פְּאַתִי מוֹאֵב.

וְאוֹקִימָנָא, דְּאַקְרִי נֶצַח בְּאַתְנוּן רְצוּפִין. וְכֻמָּה
נֶצְחִים תּוּ. וְאַף עַל גַּב דְּנֶצַח אַחֲרָא
(בְּאַחֲרָא) בְּנֶצַח אַחֲרָא אִסְתַּלַּק, וְאִית נֶצְחִים אַחֲרִינִין
דְּמִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוֹפָא. וּבְגִין דְּשִׁבְתָּא בְּשַׁעֲתָא
דְּצִלוּתָא דְּמִנְחָה, בְּגִין דְּלֹא יתַעַר דִּינִין, גְּלִיָּא עֵתִיקָא
קְדִישָׁא מִצְחָא דִּילִיהּ, וְכָל דִּינִין אֲתַכְפִּיין וְאַשְׁתַּכּוּ
וְלֹא אֲתַעֲבִידוּ.

בְּהַאי מִצְחָא תִּלְיִין אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִין בְּתֵי דִינִין, לְכָל
אִינוּן דְּחֻצִּיפִין בְּעוֹבְדֵיהוֹן. בְּמָה דְּכְתִיב, (תהלים
עג) וְאָמְרוּ אִיכָּה יָדַע אֵל וַיֵּשׁ יָדָּעָה בְּעֵלְיוֹן. וְהָא
עֶשְׂרִים אִינוּן, אַרְבַּעָה (דף רצ"ג ע"ב) לָמָּה. לְקַבְּלִיהוֹן
דְּאַרְבַּעָה מִיתוֹת בֵּית דִּינָא לְתַתָּא, דְּתִלְיִין מְלַעֲלָא.
וְאַשְׁתַּאֲרוּ עֶשְׂרִין. וּבְגִין כִּד לֹא מַעֲנִישִׁין בִּי דִינָא

עֲלָאָה, עַד דִּישָׁלִים (נ"א עֲשָׂרִין) וְסִלְקָא לְעֲשָׂרִין שָׁנִין,
 לְקַבְּלִיהוֹן דְּעֲשָׂרִין בְּתֵי דִינָא. בְּמִתְנִיתָא סְתִימָא
 דִּילָן תְּנִינוּ, לְקַבְּלִיהוֹן דְּאַרְבַּעַה וְעֲשָׂרִין סְפָרִים
 דְּאַתְכִּלִּילָן בְּאַוּרֵייתָא.

עֵינִין דִּרִּישָׁא, אֵינוֹן עֵינִין דִּלָּא מִסְתַּמְרִין מִנִּיְהוּ
 חִיבֵינָא. עֵינִין דְּנִימִין וְלָא נִימִין. וּבְגִין כֶּךָ
 אֲקָרוּ (שיר השירים ה) עֵינִין בִּינִים. מָאִי יוֹנִים. כְּמָה דְּאַתְּ
 אָמַר, (ויקרא כה) וְלָא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (תהלים צד) וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יְהוָה וְגו'. וּכְתִיב (שם)
 הַנוֹטֵעַ אֵין הֵלֵא יִשְׁמַע וְגו'.

תְּקוּנָא דְּעַל עֵינָא, שְׁעָרֵי דְּמִתְשַׁעְרָן בְּשַׁעוּרָא
 שְׁלִים. מֵאֵינוֹן שְׁעָרִין תְּלִין אֶלְף וְשִׁבְעָה
 מָאָה מָאָרִי דְּאַשְׁגָּחוּתָא, לְאַנְחָא קַרְבָּא. וּכְדִין קִימִי
 בְּלָחוּ מִשּׁוּלְשְׁלִיחוֹן וּמִתְפַּקְחוֹן עֵינִין.

כְּסוּתָא דְּעַל עֵינִין, גְּבִינִין מִתְאַחֲדִין בְּהוּ. וְאַלְף
 רַבּוֹן מָאָרִי תְּרִיסִין אִתְאַחֲדִין בְּהוּ, וְאֵינוֹן
 אֲקָרוֹן כְּסוּתָא דְּעֵינִין. וְכָל אֵינוֹן דְּאַקְרוֹן עֵינִי יי',
 לָא פְּקָחוֹן, וְלָא אִתְעָרוֹן, בְּרַ בּוֹמְנָא דְּאַלִּין כְּסוּתִי
 דְּגְבִינִין, מִתְפָּרְשָׁן אֵינוֹן תְּתָאִי מַעֲלָאִי. וּבְשַׁעֲתָא
 דְּאַתְפָּרְשָׁן גְּבִינִי תְּתָאִי מַעֲלָאִי, וַיִּהְיוּ אֶתְרַ לְאַשְׁגָּחָא

מִתְפַּקְחִין עֵינֵינוּ, וְאַתְחִיזֵנוּ כְּמֵאן דְּאַתְעֵר מְשִׁינְתִּיהּ.
 אֶסְתַּחֲרוּ עֵינֵינוּ וְחָמָא לְעִנָּא פְּקִיחָא, וְאֶסְתַּחֲנוּ בְּחֻוּרָא
 דִּילֵיהּ. וְכֵד אֶסְתַּחֲיִין, אֶתְכַפֵּיין מְאִרְיָהוֹן דְּדִינִין
 לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֹּךְ כְּתִיב, (תהלים מד) עוֹרָה לָמָּה תִישָׁן יִי'
 תְּקִיצָה וְגו'.

אַרְבַּע גְּוֹנִין אֶתְחֻזִּין בְּאִינוֹן עֵינֵינוּ. מְאִינוֹן נְהִירִין
 אַרְבַּעָה בְּתֵי דְתַפִּילִין, דְּנִתְרִין בְּרַהֲיִטִי
 מוֹחָא. שְׁבַעָה דְאַקְרוֹן עֵינֵי ה'. וְאַשְׁגָּחוּתָא נְפִקִי,
 מְגוֹן אוֹכְמָא דְעִנָּא. כְּמָה דְאוֹקִימָנָא בְּאֶדְרָא,
 דְּכְתִיב, (זכריה ג) עַל אֶבֶן אַחַת שְׁבַעָה עֵינָיִם. וְאִינוֹן
 גְּוֹנִין מִתְלַחֲטִין בְּסִטְרֵיהוֹ.

מִסּוּמָקָא, נְפִקִין אוֹתְרָנִין, מְאִרֵי דְאַשְׁגָּחוּתָא
 לְדִינָא. וְאִינוֹן אֶקְרוֹן, (דברי הימים ב טז) עֵינֵי
 יִי' מְשׁוּטְטוֹת בְּכָל הָאָרֶץ. מְשׁוּטְטוֹת, וְלֹא מְשׁוּטְטִים.
 בְּגִין דְּכָלְהוּ דִּינָא. מִירוֹקָא, נְפִקִין אוֹתְרָנִין, דְּקִיָּמִין
 לְגַלְאָה עוֹבְדִין, בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ. דְּכְתִיב (איוב לד) כִּי
 עֵינָיו עַל דְּרָכֵי אִישׁ. וְאַלִין אֶקְרוֹן, (זכריה ד) עֵינֵי יִי'
 מְשׁוּטְטִים. מְשׁוּטְטִים, וְלֹא מְשׁוּטְטוֹת. בְּגִין דְּאִינוֹן
 לְתֵרִין סִטְרִין, לְטַב וּלְבִישׁ. מִחֻוּרָא, נְפִקִין כָּל אִינוֹן

רַחֲמֵי, כָּל אֵינוֹן טָבָאן, דְּמִשְׁתַּכְּחֵי בְּעֶלְמָא, לְאוּטָבָא
 לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל. וּבְדִין אִסְתַּחֲיִין (נ"א אִסְתַּחֲדִין) כָּל אֵינוֹן
 תֵּלֵת גּוּוּנֵי, לְרַחֲמָא עַלֵּיהוּ.

אֵלִין גּוּוּנֵין מִתְעַרְבִין דָּא בְּדָא, וְאַתְּדַבְּקֵן דָּא בְּדָא.
 כָּל חַד אוּזִיף לְחַבְרִיה מִגּוּוּנֵי דִילִיָּה, בַּר
 מִחוּוְרָא, דְּכִלְהוּ כְּלִילָן בֵּיהּ בַּר אַצְטְרִיד, וְהוּא חָפִי
 עַל כֹּלָא. כָּל גּוּוּנֵין דִּלְתַּתָּא, לֹא יִכְלִין כָּל בְּנֵי
 עֶלְמָא, לְאַסְחָרָא לֹון חוּוְרָא, לְאוּכְמָא לְסוּמְקָא
 וְלִירוּקָא. וְהָכָא בְּאַשְׁמַחוּתָא חַד, כִּלְהוּ אֶתְאַחֲדֵן
 וְאַסְתַּחֲיִין בְּחוּוְרָא.

גְּבִינֹי לֹא מִשְׁתַּכְּבִין, בַּר בַּר בְּעֵיין גּוּוּנֵין דְּחוּוְרָא
 לְאַשְׁגָּחָא, בְּנִין דְּגְבִינֵין יְהִבִין אֶתְרָ לְאַשְׁגָּחָא,
 לְכִלְהוּ גּוּוּנֵי. וְאִי אֵינוֹן לֹא יְהִבִין אֶתְרָ, לֹא יִכְלִין
 לְאַשְׁגָּחָא וְלְאַסְתַּכְּבִּלָא. גְּבִינֵין לֹא קִיּוּמִין, וְלֹא
 מִשְׁתַּכְּבִין שַׁעְתָּא חַדָּא שְׁלִימוּתָא, אֶלָּא פְקִחִין
 וְסִתְמִין, סִתְמִין וּפְקִחִין, מִשּׁוּם עֵינָא פְקִיחָא דְקָאִי
 עַלֵּיהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יחזקאל א) וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוּב.
 וְהָא אוּקִימָנָא.

כְּתִיב (ישעיה לג) עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה יְרוּשָׁלַם גְּזִיָּה שְׁאָנִן,
 וּבְכְתִיב (דברים יא) תָּמִיד עֵינֵי יי' אֵלֶיךָ בֵּה

מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְגו'. דְּהָא יְרוּשָׁלַם בַּעֲיָא בֵּן, דְּכְתִיב,
 (ישעיה א) צֶדֶק יִלִּין בָּהּ. וּבִגִּין כֶּךָ יְרוּשָׁלַם, וְלֹא צִיּוֹן.
 דְּכְתִיב, (ישעיה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה וְגו', דְּכֻלָּא רַחֲמֵי.

עֵינִידְ, עֵינִידְ כְּתִיב, עֵינָא דַּעֲתִיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא
 דְּכֻלָּא. הַשְׁתָּא, עֵינִי יִי' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ, לְטָב
 וּלְבִישׁ, בְּמָה דְּאֶתְחַוִּי. (לְסוּמָקָא וְלִירוּקָא. וְהָכָא בְּאִשְׁמֻחֻתָא מְדָא, בְּלַחוּ
 אֶסְתַּמְרֹן וְאֶסְתַּחֲוִין בְּחֻנְרָא. גְּבִינוּי לֹא מִשְׁתַּכְּחִי, כִּד בַּעֲזִין גְּוֹנִין לְאַשְׁמֻחָא) בִּגִּין כֶּךָ
 לֹא אֶתְקִימוּ בְּקִיּוּמָא תְּדִיר. וְהִתָּם עֵינִידְ תְּרַאֲיִנָּה
 יְרוּשָׁלַם, כֻּלָּא לְטָב, כֻּלָּא בְּרַחֲמֵי. דְּכְתִיב, (ישעיה נד)
 וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבֹּצֶךָ.

תָּמִיד עֵינִי יִי' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מִרְשִׁית הַשָּׁנָה. מִרְשִׁית
 חֹסֶר א' כְּתִיב, וְלֹא יִרְאֵשִׁית בְּאַלְפָּה. מָאן הִיא.
 ה"א דְּלִתְתָּא. וְלֵעִילָא כְּתִיב, (איכה ב) הַשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
 אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל. מָאִי טַעֲמָא הַשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
 אֶרֶץ. מִשּׁוּם דְּכְתִיב, (ישעיה נ) אֶלְבִּישׁ (דף רצ"ד ע"א) שָׁמַיִם
 קַדְרוֹת, וְעֵינִין בְּקַדְרוֹתָא, בְּגִיּוּנָא אוּכְמָא אֶתְחַפּוּ.

מִרְשִׁית הַשָּׁנָה, מָאן אַתָּר מִסְתַּכְּלִין בִּירוּשָׁלַם אֲלִין
 עֵינִי יִי', חֲזֹר וּפִירֵשׁ, מִרְשִׁית הַשָּׁנָה, דְּהוּא
 דִּינָא בְּלֹא אֲלָפָה, וְדִינָא אֶתְאַחַד מִסְטַרְהָא, אַף עַל גַּב

דְּלֹא הוּא דִּינָא מִפְּשֵׁ. וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה, אַחֲרִית
שָׁנָה וְדָא דִּינָא אֲשַׁתְּכַח. דְּהָא כְּתִיב, (ישעיה א) צֶדֶק
יָלִין בָּהּ, דְּהִיא אַחֲרִית הַשָּׁנָה.

תָּא חַוִּי, א' בְּלַחֲדוּי אַקְרִי רֵאשׁוֹן, דְּכַר. בְּאַלְ"ף
סְתִים וְנִגְזִיז מַה דְּלֹא אֲתִידַע. כִּד אֲתַחֲכַר הֵא
אַלְ"ף בְּאַתָּר אַחְרָא, אַקְרִי רֵאשִׁית. וְאִי תִימָא
דְּאַתְחֲכַרָא. לָא. אֵלֹא אֲתַנְגְּלִיא בֵּיהּ, וְנִהִיר לֵיהּ, וּכְדִין
אַקְרִי רֵאשִׁית. וְאַפִּילוּ בְּהֵא רֵאשִׁית, לָא אֲשַׁנַּח
בִּירוּשָׁלַם, דְּאַלְמָלָא תוֹת בְּהֵא, אֲתַקְיִימַת תְּדִירָא.
אַבְל מִרְשִׁית כְּתִיב. וְלַעֲלֹמָא דְּאַתִּי כְּתִיב, (ישעיה מא)
רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנֵּה הִנֵּה וְגו'.

חֻטְמָא דְּזַעִיר אַנְפִּין, תְּקוּנָא דְּפִרְצוּפָא. כָּל
פִּרְצוּפָא בֵּיהּ אֲשַׁתְּמוּדַע. חֻטְמָא דָּא, לָא
כְּחֻטְמָא דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין.
דְּחֻטְמָא דְּעֵתִיקָא, חֲיִים דְּחֲיִים (לְכָלָא). דְּהָא מִתְרִין
נִיבְקִין, נִפְקִין רוּחִין דְּחֲיִין, לְכָלָא. בְּהֵא זַעִיר אַנְפִּין
כְּתִיב, (שמואל ב כב) עָלָה עֵשָׂן בְּאַפּוֹ וְגו'.

בְּהֵא תִנָּנָא כָּל גְּזוּי (תרי גזוי) אַחֲדִין בֵּיהּ, בְּכָל גְּזוּנָא
וְגְזוּנָא, אַחֲדִין כְּמַה מְאַרְיָהוֹן דְּדִינָא קְשִׁיא.
דְּאַחֲדִין בְּהֵא תִנָּנָא. (ובגין כך) וְלָא מִתְבְּסִין בְּלָהוּ.

אַלֹּא בַתְּנָנָא דְּמִדְּבַחַא דְּלִתְתָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית
 ח) וַיֵּרַח יי' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ. מִחוּ הַנִּיחֹחַ. אֶת־בְּסֻמוֹתָא
 דְּמֵאֲרֵי דִינָא, נַחַת רוּחַ.

וַיֵּרַח יי' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ, אֶת רִיחַ הַקָּרְבָּן לֹא כְּתִיב,
 אֲלֹא אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ. דְּכֻלְהוּ גְבוּרָאן דְּאַחֲדוֹן
 בְּחוּטָמָא, וְכָל דְּאַתְאַחְדוֹן בְּחוּ, כְּלָהוּ מִתְּבַסְמָן. וְכַמָּה
 גְבוּרָאן מִתְאַחְדוֹן בַּחֲדָא, דְּכְתִיב (תהלים קו) מִי יִמְלֹל
 גְבוּרֹת יי' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. וְהֵאֵי חוּטָמָא, מִחַד
 נִיקְבָּא נֶפֶק אִשָּׁא דְּאַכְלָא כָּל שְׂאֵר אִשְׁוִין. בַּחֲדָא
 נִיקְבָּא תִנָּנָא. וְהֵאֵי וְהֵאֵי אֲשַׁתְּכַח בְּאִשָּׁא וְתִנָּנָא
 דְּמִדְּבַחַא. וְאַתְגַּלְיָא הֵאֵי עֵתִיקָא קַדִּישָׁא, וְאַשְׁתְּכַד
 כָּלֵא. הֵיִינוּ דְּאַתְמַר (ישעיה מח) וְתִהְיֶה לִּי אֲחֻטָּם לָךְ.

חוּטָמָא דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא אָרִיךְ, וּמִתְפַּשֵּׁט. וְאַקְרִי
 אָרִיךְ אִפִּים. וְהֵאֵי חוּטָמָא, זְעִיר. וְכַד תִּנָּנָא
 שְׂרֵי נָפִיק בְּבִהִילוֹ, וְאַתְעָבִיד דִּינָא. וּמֵאֵן מְעַבֵּב
 לְהֵאֵי. חוּטָמָא דְּעֵתִיקָא. וְכָלֵא כְּמָה דְּאַמִּינָא בְּאַדְרָא,
 וְאַתְעָרוּ תַּבְרִיָּא.

וּבְסַפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא, אוֹקִים הֵינִי תִרֵּי נִיקְבֵּי.
 מִחַד תִּנָּנָא וְאַשָּׁא. וּמִחַד גִּיּיחָא וְרוּחָא
 טָבָא. דְּאִית בִּיהּ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וְכְתִיב (ס"א דְּכְתִיב) (הושע

(יד) וְרִיחַ לוֹ בְּלִבָּנוֹן. וּבְנוֹקְבָא בְּתִיב, (שיר השירים ז) וְרִיחַ
אֶפְרַיִם בְּתַפּוּחִים. וּמָה בְּנוֹקְבָא הָכִי, כָּל שָׁנָן בֵּיתָ.
וְשִׁפּוּר קָאמַר.

וּמָה דְּאָמַר וַיֵּרַח יי' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ. הַנִּיחֹחַ בְּתֵרֵי
סְטֵרֵי, חֵד נִיחָא, דְּאֵתְגַלִּיָּא עֲתִיקָא קְדִישָׁא
סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, דְּהָאִי הוּא נִיחָא וְאֵתְפִסְמוּתָא
לְכָלָא. וְחֵד אֵתְפִסְמוּתָא דְלִתְתָּא, בְּהָהוּא תַנְנָא וְאִשָּׁא
דְּמִדְבָּחָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ מִתְרִין סְטֵרִין, כְּתִיב נִיחֹחַ.
וְכָלָא בּוֹעִיר אֲנַפִּין אֵתְמַר.

תֵּרֵי אוּדְנִין, לְמוֹשְׁמַע טַב וּבִישׁ. וְתֵרֵנוּיָהּ סְלָקִין
לְחֵד. דְּכְתִיב, (מלכים ב יט) הִטָּה יי' אֶזְנוֹךְ וּשְׁמַע.
אוּדְנָא לְגוֹ בְּגוֹ דִּילִיָּה, תִּלְיָא בְּרִשְׁמִין עֲקִימִין, בְּגִין
דִּיתְעַכְבַּ קָלָא לְאַעֲלָא בְּמוֹחָא, וַיִּבְחִין בֵּית מוֹחָא,
וְלֹא בְּבִהִילוֹ, דְּכָל מִלָּה דִּתְּוִי בְּבִהִילוֹ, לָא הָוָה
בְּחֻכְמָתָא שְׁלִימָתָא.

מֵאוּדְנִין אֵלִין תִּלְיִין כָּל מְאִרִּיחוֹן דְּגִדְפִין, דְּנִטְלִין
קָלָא מֵעֲלָמָא, וְכִלְהוּ הָכִי אֶקְרוּן אֲזִי יי',
דְּכְתִיב בְּהוּ, (קהלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל
וְגו'. כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, הָאִי קָרָא
קְשִׁיָּא, הַשְׁתָּא מָאִי קוֹל אֵיבָא הָכָא, דְּהָא רִישָׁא

דקרא כתיב גַם בְּמִדְעָךְ מֶלֶךְ אֵל תִּקְלָל, בְּמִדְעָךְ
כְּתִיב, וּבְחִדְרֵי מִשְׁכְּבְּךָ וְגו'. מָאי טַעמָא כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, וְהָא לִיכָא הָבָא קָלָא.

אֵלָא וְדָאי כָּל מַה דְּחָשִׁיב בְּר נָשׁ, וְכָל מַה דִּי־סִתְּפֵל
בְּלָבוֹי, לָא עָבִיד מִלָּה, עַד דְּאֶפִּיק לִיה
בְּשַׁפְּוּתִיה, וְהוּא לָא אֶתְכַּוֵּן בֵּיתָא. וְהָיָא מִלָּה
דְּאֶפִּיק, מִתְּבַקְעָא בְּאִירָא, (דף רצ"ד ע"ב) וְאִזְלָא וְסִלְקָא
וְטָסָא בְּעָלְמָא, וְאֶתְעָבִיד מִנִּיה קָלָא. וְהָהוּא קָלָא
נִטְלִין לִיה מֵאֲרֵי דְגִדְפִין, וְסִלְקִין לִיה לְמַלְכָּא, וְעִיִּיל
בְּאוּדְנֵי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ה) וַיִּשְׁמַע יי' אֶת קוֹל
דְּבָרֵיכֶם. (במדבר יא) וַיִּשְׁמַע יי' וַיַּחַר אַפּוֹ.

וּבְגִין כֵּךְ, כָּל צְלוֹתָא וּבַעוֹתָא דְּבַעֵי בְר נָשׁ מִקָּמֵי
קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא, בָּעֵי לְאַפְקָא מִלִּין
בְּשַׁפְּוּתִיה, דָּאי לָא אֶפִּיק לוֹן, לָאו צְלוֹתִיה צְלוֹתָא,
וְלָאו בַּעוֹתִיה בַּעוֹתָא. וּבִיּוֹן דְּמִלִּין נִפְקִין, מִתְּבַקְעִין
בְּאִירָא, סִלְקִין וְטָסִין וְאֶתְעָבִידוּ קָלָא, וְנִטְלִיל לוֹן
מָאן דְּנִטְלִיל, וְאַחִיד לוֹן לְאַתְרָא (נ"א לְבִתְרָא) קְדִישָׁא,
בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא.

מִתְּלַת חֲלָלֵי דְמוֹחֵי, נְטִיף נְטִיפָא לְאוּדְנִין, וְהָהוּא
אֶקְרִי נִחַל בְּרִית. בְּמַה דְּאֶתְ אָמַר, (מלכים א יז)

נחל ברית, כלומר, ברותא דאודנין. וקלא עייל
 ביהוה עקימא, ואשתאב ביהוה נהרא, דיהוה
 נטיפא. וכדין אתעפב תמן, ואתבחין בין טב לביש.
 הדא הוא דכתיב, (איוב לד) כי און מלין תבחן. ומאי
 טעמא און מלין תבחן. משום דאתעפב קלא ביהוה
 נהרא דנטיפא, בעקימותא דאודנין, ולא עייל
 בבחילו. ובגין כך אתבחין בין טב לביש, (איוב לד) וחיך
 יטעם לאכול. מאי טעמא חיך יטעם לאכול. בגין
 דיתעפב תמן, ולא עייל בבחילו בגופא, ועל דא
 יטעם ויתבחן, בין מתיקא למרירו.

בהאי נוקבא דאודנין, תליין נוקבין אוחרנין, נוקבא
 דעיינין. נוקבא דפומא. נוקבא דחוטמא.
 מיהוה קלא דעייל בנוקבא דאודנין, אי אצטריך
 עייל לנוקבי דעיינין, ונבעין דמעין. מיהוה קלא אי
 אצטריך, עייל לנוקבא דחוטמא דפרדשקא, ומפקי
 תננא ואשא מיהוה קלא. הדא הוא דכתיב, (במדבר
 יא) וישמע יי' ויחר אפו ותבער בם אש יי'. ואי
 אצטריך, עייל יהוה קלא לנוקבא דפומא, ומליל
 וגזר מלין (כ"א גזרין) מיהוה קלא. כלל מיהוה קלא
 דאודנין. עייל בכל גופא ואתרגיש מניה כלל. (ס"א

בְּמָה תִּלְיִיא (תְּלִיִּיא) תִּלְיִיא בְּהָא אֹדְנָא. זָכָא מָאן דְּנָטִיר
מִלּוּי. עַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לד) נָצוּר לְשׁוֹנֵךְ מִרַע
וּשְׁפָתֶיךָ מִדִּבֵּר מִרְמָה.

הָאִי אֹדְנָא קָרִי בֵּיה שְׁמִיעָה. וּבְשְׁמִיעָה אֶתְכַלִּיל
אֵינוֹן מוֹחִי. חֲכָמָה אֶתְכַלִּיל בֵּיה, דְּכְתִיב, (מלכים
א ג) וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ. בֵּינָה, בְּמָה דָּאֵת אָמַר
(שמואל א ג) דִּבֵּר כִּי שׁוֹמֵעַ עַבְדְּךָ. (מלכים ב יח) כִּי שׁוֹמְעִים
אֲנִחְנוּ. (וּבְהַנִּי תִלְיִין כְּלָא) דַּעַת, בְּמָה דָּאֵת אָמַר, (משלי ד)
שְׁמַע בְּנִי וְקַח אִמְרֵי. (משלי ב) וּמִצֻּתֵּי תִצְפּוֹן אֶתְךָ. הָא
כְּלָא תִלְיִין בְּאֹדְנִין בְּהָא אֹדְנָא תִלְיִין צְלוּתִין
וּבְעוּתִין וּפְקִיחָא דְעֵינִין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מלכים ב יט)
הִטָּה יְיָ אֲזִנְךָ וּשְׁמַע פֶּקֶח עֵינֶיךָ וּרְאָה. הָא כְּלָא
בֵּיה תִלְיִיא.

בְּהָאִי אֹדְנָא, תִּלְיִין רִזִּין עֲלָאִין, דְּלֹא נִפְקִין לְבַר,
בְּגִין כִּדְּ הִיא עֲקִימָא לְגוֹ. וְרִזָּא דְרִזִּין סְתִימִין
בֵּיה, וְוִי לְהֵהוּא מְגַלָּה רִזִּין. וּבְגִין דְּהָאִי אֹדְנָא כְּנִישׁ
רִזִּין, וְעֲקִימוּתָא דְלְגוֹ נָטִיל לֶזֶן, לָא גַלִּי רִזִּין לְאֵינוֹן
דְּעֲקִימִין בְּאַרְתִּיָּהּ, אֶלָּא לְאֵינוֹן דְּלֹא עֲקִימִין. הָדָא
הוּא דְכְתִיב, (תהלים כה) סוּד יְיָ לִירָאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֶם,
דְּנָטִילִי אֲרַחֲוִי וְנָטִילִי מִלּוֹן.

וְאֵינּוֹן דְּעֻקְיָמִין בְּאַרְחֵייהוּ, נָטְלִי מַלְיָן וְעֵיילִין לִזְוֹן
 בְּבַהֲלִילוֹ, וְלִית בָּהּ אֶתְרָא לְאַתְעֵבְבָא. וְכָל
 נִזְקָבִין אַחֲרָנִין, מִתְפַּתְחִין בֵּיתָה, עַד דְּנִפְקִין מַלְיָן
 בְּנוֹקְבָא דְּפּוֹמָא. וְאַלִּין אֶקְרוּ תִּיבֵי דָרָא, שְׁנוּאֵי
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא. בְּמִתְנִיתָא דִּילָן תִּנּוֹן, בְּאֵילֹו
 קָטִיל גּוֹבְרִין, וּבְאֵלֹו פָּלַח לְעִבּוּדָה זָרָה. וְכָלֹא בְּחֹד
 קָרָא, דְּכְתִיב, (ויקרא ט) לֹא תִלָּךְ רָכִיל בְּעַמּוֹךָ לֹא
 תַעֲמֹוד עַל דָּם רֵעֶךָ אֲנִי יי'. מָאן דְּעֵבֵר עַל הָאֵי
 רִישָׁא דְּקָרָא, בְּאֵילֹו עֵבֵר עַל כָּלֹא.

זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, דְּעַלְיָיהוּ כְּתִיב, (משלי יא)
 וְנֶאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה דָּבָר. נֶאֱמָן רוּחַ וְדָאֵי,
 דְּהָא רוּחָא דְּלַחוֹן מֵאַתָּר עֲלָאָה קַדִּישָׁא אֲשַׁתְּלִיף,
 וּבְגִין כֶּךָ נֶאֱמָן רוּחַ אֶקְרוּן. וְסִימָן דָּא אֲוִקִימָנָא,
 תַּחֲוּא דְּמַגְלָה רִזִּין, בִּידוּעַ דְּנִשְׁמָתִיָּה, לֹא אִיהוּ
 מְגוּפָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא. וּבְגִין כֶּךָ לִית בֵּיתָה רָזָא, וְלֹא
 מֵאַתָּר דְּרָזָא הוּא. וְכֹד תִּיפּוּק נִשְׁמָתִיָּה, לֹא אֲתִדְבַקָּא
 בְּגוּפָא דְּמַלְכָּא, דְּהָא לֹא אֲתַרִּיָּה הוּא. וְוִי לְתַחֲוּא בֵּר
 נָשׁ, וְוִי לִיָּה, וְוִי לְנִשְׁמָתִיָּה. זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן
 דְּצַדִּיקָיָא, דְּמְכַסִּין רִזִּין, כָּל שְׁכָן רִזִּין עֲלָאִין דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא. (רִזִּין עֲלָאִין דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא) עַלְיָיהוּ כְּתִיב, (ישעיה ס)

וְעַמּוּד בּוֹלֵם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ. (דף רצ"ה ע"א)

אֲנָפוּי, כְּתָרִין תְּקַרְבִּין דְּבוֹסְמָא. (בְּלָחוּ) סְהֲדוּתָא עַל
מָה דְּאֲמִינָא, דִּהָא סְהֲדוּתָא בְּהוּ תִּלְיָא.
וּבְכֻלָּא תִּלְיָא סְהֲדוּתָא. אָבֵל הֵנִי תְּקַרְבִּי דְּבוֹסְמָא,
תּוֹרָא וְסוּמְקָא, סְהֲדוּתָא לְאָבָא וְאִמָּא. סְהֲדוּתָא
לְאַחֲסָנָא דִּירִית וְאַחִיד לֹון. וְהָא בְּמִתְנִיתָא דִּילָן
אוּקִימָנָא, בְּמָה פָּרְסִי בֵּין תּוֹרָא לְסוּמְקָא, וְאַתְּבִלִּילָן
בֵּיהּ בְּחֻדָּא בְּסֻטְרָא דְּתוֹרָא.

כִּד אֲתַנְהִיר מְנַהִירוּ דְּתוֹרָא דְּעֵתִיקָא, חֲפִיָּא הֵהוּא
תּוֹרָא עַל סוּמְקָא. וְכֻלְהוּ בְּנִהִירוּ אֲשֶׁתִּבַּח.
וּכְדִּין כְּתִיב, (במדבר ו) יָאֵר יְי' פָּנָיו אֵלֶיךָ. וְכִד חֲיִיבִין
סְגִיִּאִין, תִּלְיִין דִּינִין בְּעֵלְמָא, אֲשֶׁתִּבַּח סְגִירוּתָא
בְּכֻלָּא (ס"א בְּעֵלְמָא). וְסוּמְקָא אֲתַפְּשֵׁט בְּאַנְפִּין, וְחָפָא כָּל
(ג"א על) תּוֹרָא. וּכְדִּין כֻּלָּא אֲשֶׁתִּבַּח בְּדִינָא. וּכְדִּין כְּתִיב
(תהלים לד) פָּנֵי יְי' בְּעוֹשֵׂי רָע. (בְּגִדֵי קִנְיָאָה כְּתִיב (ישעיה נט) בְּגִדֵי נֶקֶם)
וְכֻלָּא בְּהָאֵי תִּלְיָא, וּבְגִין דָּא סְהֲדוּתָא הוּא בְּכֻלָּא.

בְּמָה וּבְמָה מְאִירֵי תְּרִיסִין מְחַפָּאן לְהֵנִי גְּוֹוִי,
מְצַפָּאן לְהֵנִי גְּוֹוִי. כִּד נְהִירִין גְּוֹוִי, כָּל
עָלְמִין בְּלָחוּ בְּחֻדָּא. בְּזִמְנָא דְּנִהִיר תּוֹרָא, כֻּלָּא אֲתַחְזוּ

בְּהֵיחֻא גִּוּנָא. וְכֵד אֶתְחַזֵּי בְּסוּמָקָא כֹּלָא הָכִי אֶתְחַזֵּי
בְּהֵיחֻא גִּוּנָא.

בְּאֵלֵין תְּקֻרֻבִין דְּבוּסְמָא, שְׁאֵרֵי דִיקְנָא לְאֶתְחַזָּא,
מִרִישָׁא דְאוּדְנִין, וְנַחֲתִית וְסָלִיק בְּתֻקְרוּבָא
דְּבוּסְמָא, שְׁעָרִין אוּכְמִין דְּדִיקְנָא, בְּתֻקְנָא יָאָה שְׁפִיר.
כְּגִיבֵר תְּקוּף, שְׁפִיר. מִשְׁחָא דְרַבּוּת דְּדִיקְנָא עֲלָאָה
דְּעִתִּיקָא, בְּהֵאי דִיקְנָא דְזַעִיר אֲנָפִין אֶתְחַזֵּי, וְנַחֲתִיר.

שְׁפִירוּ דְּהֵאי דִיקְנָא, בְּתַשְׁעָה תְּקוּנִין אֲשַׁתְּבַּח. וְכֵד
מִשְׁחָא דְרַבּוּת, דְּתַלְתַּת עֶשֶׂר נְבִיעִין דְּדִיקְנָא
דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא נָהִיר בְּהֵאי דִיקְנָא, אֲשַׁתְּבַּחוּ עֶשְׂרִין
וְתֵרִין תְּקוּנִין. וְכֵדִין מִתְּבַרְכִין בְּלָחוּ. וַיִּשְׁרָאֵל סָבָא
מִתְּבַרְכָּא בְּהֵאי, וְסִימֹן, (בראשית מח) בְּךָ יְבָרַךְ יִשְׂרָאֵל. כָּל
תְּקוּנִין דְּדִיקְנָא דָּא, אוּקְיָמְנָא בְּאֶדְרָא קְדִישָׁא, דְּכָלְחוּ
מִתִּיקוּנִין דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא אֶתְקִנוּ. וְהָכָא בְּעִינָא
לְגַלְאָה, מַה דְּלֹא אֶתְגַּלִּי תַמּוֹן, בְּגִין לְמִיעַל בְּלֹא
כְּסוּפָא. (הא כל תקונין דדיקנא אוקימנא דכלחו מתיקונין דדיקנא עתיקא קדישא
אוקימנא באדרא קדישא).

שִׁיתָא אֵינוֹן, תַּשְׁעָה אֶקְרוּן. תְּקוּנָא קְדֻמָּאָה, נֶפֶק
תַּחֲוָא נִיצוּצָא בּוֹצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא, וּבְטִישׁ
בְּתַחוּת שְׁעָרָא דִּירִישָׁא, מִתְּחוּת קוּצִין דְּעַל אוּדְנִין.

וְנָחִית מִקְמִי פִתְחָא דְאֻדְנִין עַד רִישָׁא דְפּוֹמָא. הָא
 תְּקוּנָא דָּא מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא לָּא אֲשַׁתְּכַח, אֶלָּא בְּד
 נְגִיד מִזְלָא דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא, וְתִלְיָא מְנִיה תְּהוּא
 מְבוּעָא דְחֻכְמָתָא (חֲסֵר), בְּד אֵימָא אֲתִמְשְׁכָּא
 וְאֲתִפְלִילַת בְּאוּרָא דְכֵּיָא, תְּהוּא תּוּרָא נְקִיט אֵימָא
 (חֲסֵר), וְנִיצוּצָא עָאֵלַת וְנִפְקַת, וְאֲתֵאֲחֵד דָּא בְּדָא,
 וְאֲתַעְבִּידַת חַד תְּקוּנָא.

וְכַד אֲצִטְרִיד סְלָקָא דָּא עַל דָּא, וְאֲתַכְּסִיָּא חַד מִקְמִי
 חָדָא. וּבְגִין כֶּךָ כֵּלָּא אֲצִטְרִיד, חַד לְמַעְבַּד
 נִוְקָמִין. וְחַד לְרַחֲמָא. וְעַל הָא תְּאִיב לְהָא דִּיקְנָא
 דָּוּד מִלְכָּא, כְּמָה דְאֻקִּימָנָא.

בְּהָאֵי דִיקְנָא תַשְׁעָה תְּקוּנִין אֲשַׁתְּכְּחוּ, שִׁיתָא רַבּוּן
 דְּתִלְיִין בְּחוּ, וּמִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא. וְאֵלִין שִׁיתָא
 דְּתִלְיִין, תִּלְיִין בְּשַׁעְרֵי דְתַחוּת תְּקְרוּבָא דְבוֹסְמִין.
 תִּלְת מִהָאֵי סְטָרָא, וְתִלְת מִהָאֵי סְטָרָא. וּבִיקֻרוּתָא
 דְּדִיקְנָא, תִּלְיִין תִּלְת אַחֲרָנִין. חַד לְעִילָא בְּשַׁפּוּן,
 וְתִרִין בְּאֵינוּן שַׁעְרִין דְּתִלְיִין עַד טְבוּרָא. וְכָל הֵנִי
 שִׁיתָא, תִּלְת מִפָּאן וְתִלְת מִפָּאן, אֲתִמְשְׁכֹן וְתִלְיִין
 בְּלָחוּן, בְּאֵינוּן שַׁעְרֵי דְתִלְיִין וּמִתְפַּשְׁטִין בְּכָל גּוּפָא.

וּבְגִין דְּהִנֵּי תִלְתָּא אֵינֻן בִּיקִירוּ דְּדִיקְנָא יְהִיר
 מִכְּלָהוּ, כְּתִיב בְּחוּ שָׁמָּה קְדִישָׁא. דְּכְתִיב,
 (תהלים קיח) מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה, עָנְנִי בַמֶּרְחֵב יְהוָה, יִי
 לִי לֹא אִירָא. וְהָא דְּאוּקִימָנָא בְּאֲדָרָא, מִן הַמִּצָּר
 קָרָאתִי יְהוָה, מֵאַתָּר דְּשָׂרֵי דִיקְנָא לְאַתְפְּשָׁטָא, דְּהוּא
 אַתָּר (ס"א דְּחִיק) רְחִיק מִקְמִי אוּדְנִין, שְׁפִיר הוּא.

וּבְסִפְרָא דְּאַנְדָּתָא דְּבִי רַב יִיבָא סָבָא, הָכִי אָמַר
 וְאוּקִימָנָא, דְּשִׁירוּתָא דְּדִיקְנָא מִחֲסֵד
 עֲלָאָה, דְּכְתִיב, (דברי הימים א כט) לָךְ יִי הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה
 וְהַתְּפָאֶרֶת וְגו'. וְכָלֹא הוּא, וְהָכִי שָׂאֲרִי, וְתַשְׁעָה
 אֲתַמְשְׁכֹן וְתַלְיִין בְּדִיקְנָא, וּמִקְמִי אוּדְנִין, הָכִי
 שָׂאֲרִי, וְקִיּוּמָא לֹא מִתְקִיּוּמִין אֱלָא בְּאַתָּר אַחְרָא,
 בְּמָה דְּאוּקִימָנָא.

וְכַד אֲצַטְרִיךְ עֲלֵמָא לְרַחֲמֵי, אֲתַגְלִיָּא מוֹלָא
 קְדִישָׁא. וְכָל הִנֵּי תְקִינִין דְּבְדִיקְנָא יִקִּירָא
 דְּזַעִיר אַנְפִּין, כְּלָהוּ רַחֲמֵי מִשְׁתַּכְּחִי. וְכַד אֲצַטְרִיךְ
 לְדִינָא, מִתְחַזִּיָּא דִינָא, וְכִדִּין עֲבָדִין נִוְקְמִין לְשִׁנְאִיהוֹן
 דִּישְׂרָאֵל, לְאֵינֻן דְּעַקִּין לָהּ. (דף רצ"ה ע"ב) כָּל יִקִּירוּ
 דְּדִיקְנָא, בְּאֵינֻן שְׁעָרֵי דְּתַלְיִין אֵינְהוּ, מִשּׁוּם דְּכָלֹא
 בְּהָאֵי תַלְיִין.

כָּל הַנִּי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין, בְּלָהוּ קְשִׁישִׁין
תְּקִיפִין, מִשּׁוּם דְּבָלָהוּ אַכְפִּיין לְדִינִין, בְּשַׁעְתָּא
דְּמוֹלָא קְדִישָׁא אֲתַגְלִי. וְכֵד בָּעָא לְאַנְחָא קֶרְבָּא,
בְּהָאֵי דִיקְנָא אֲתַחְזִי כְּגֹבַר תְּקִיפָא, מְאִירִי נִצָּחַן קֶרְבָּא.
וְכֵדִין מָרִיט מָאן דְּמָרִיט, וְאַגְלִישׁ מָאן דְּאַגְלִישׁ.

הַנִּי תַשְׁעָה תְּקוּנִין, אֲמָרְן מֹשֶׁה זְמַנָּא תְּנִינָא,
בְּשַׁעְתָּא דְּאַצְטְרִיד לְאַתְדָּרָא לֹון בְּלָהוּ רַחֲמֵי.
דְּאַף עַל גַּב דְּתַלְיָסָר תְּקוּנִין לָא אֲמָרְן הֲשַׁתָּא,
בְּבוֹנָא תְּלִיָא מְלִתָּא, דְּהָא לָא יִיעוּל בְּהַנִּי תְּקוּנִין
לְאַדְכָּרָא, אֶלָּא בְּמוֹלָא אֲתַכּוּן, וְאַדְכָּר לִיה. הָדָא
הוּא דְּכְתִיב, (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כַחַי יְיָ. מָאן כַּחַי
יְיָ. הָהוּא דְּאַקְרִי מוֹלָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין.
דְּחִילָא דָא, וְנִהִירוּ דָא, מִמוֹלָא תְּלִי. וְכִיּוֹן דְּאַמַּר
מֹשֶׁה דָא, וְאַדְכָּר דָא, וְאַתְכּוּן בֵּיה, אָמַר הַנִּי תַשְׁעָה
תְּקוּנִין, דְּתַלְיִין בְּזַעִיר אַנְפִּין. בְּגִין דִּינִהִירוּ בְּלָהוּ, וְלָא
יִשְׁתַּבַּח דִּינָא. וְעַל דָּא כָּלָא בְּמוֹלָא תְּלִי.

הָאֵי דִיקְנָא כֵּד שְׂרָאן שְׁעָרֵי (ס"א לְאַתְעָרְבָא) לְאַתְעָרָא
(נ"א לְאַתְאַרְבָּא), אֲתַחְזִי כְּגֹבַר תְּקִיפָא כְּגֹבַר מְאִירִי
נִצָּחַן קֶרְבִּין. בְּהָאֵי דִיקְנָא, נָגִיד מִשַּׁח דְּרַבּוּת מַעֲתִיקָא

כְּתִימָאָה. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (תהלים קלג) כְּשָׁמֶן הַטּוֹב עַל
הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל הַזָּקֵן וְזָקֵן אֶהְרֶן.

אֵלֶיךָ שְׁעָרֵי לֹא תִפְתָּן עַל שְׁפָוֶן, וְשְׁפָוֶן בְּלֹהוּ
סוּמָקִין בְּנוֹרְדָא. דְּכְתִיב, (שיר השירים ה) שְׁפָתוֹתַי
שׁוֹשְׁנִים. שְׁפָוֶן מִרְחָשֵׁן גְּבוּרָה, מִרְחָשֵׁן חֲכָמָתָא.
בְּאֵינוֹן שְׁפָוֶן תִּלְיִין טַב וּבִישׁ, חַיִּי וּמוֹתָא. מֵאֵלֶיךָ
שְׁפָוֶן תִּלְיִין מְאִירֵהוֹן דְּאַתְּעֲרוּתָא, דְּכַד מִרְחָשֵׁן אֵלֶיךָ
שְׁפָוֶן, מִתְּעָרִין כָּלֹא לְמַגְזֵר (מַאֲרִי) דִּינָא, בְּכָל בְּתִי
דִּינִין, (דְּמִדּוּבְרִיחֹן בְּחוּן, וּבְגִין כְּף) דְּאַקְרוּן עִירִין. דְּכְתִיב, (דניאל ד)
בְּגִזְרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר וְגו'.

מֵאֵי עִיר. בְּסִפְרָא דְּאַגְדָּתָא, תִּנְיִן כְּמָה דְּאַתְּ
אָמַר, (שמואל א כח) וַיְהִי עֶרְךָ. דְּמִתְּעָרִין דִּינִין
לְאֵינוֹן דְּלֹא אֶתְרַחֲמוּ לְעֵילָא, בְּגִין כְּדִּי מִתְּעָרִין
אֵלֶיךָ דְּאֵינוֹן מְאִירֵי דְּכָבוֹ, (ס"א לְחוּ) (דְּכְלָחוּ) וְעַם כָּל דָּא
בְּתִירֵי גְּוֹנֵי בְּרַחֲמֵי וְדִינָא, וְעַל דָּא אֶקְרוּן עִיר
וְקַדִּישׁ דִּינָא וְרַחֲמֵי.

וּבְאֵלֶיךָ שְׁפָוֶן, אֶתְחַזֵּי פּוּמָא כַּד אֶתְפַּתַּח. רוּחָא
דְּנִפִּיק מִן פּוּמָא, בֵּיה מִתְּלַבְּשִׁין כְּמָה אֶלְפָּ
וְרַבְבֵּן. וְכַד אֶתְפַּשְׁט, מִתְּלַבְּשִׁין בֵּיה נְבִיאָן מְחִימָנִי.
וְכַלְהוּ פַּח יִי אֶקְרוּן. כַּד מְלִין נִפְקִין מִן פּוּמָא,

וּמִתְרַחֲשִׁין בְּשִׁפּוֹן, מִתְנַהֲרִין לְבָלְהוּ תַמְנֵי סָרֵי אֶלְפִין
עַלְמִין, עַד דְּמִתְקַטְרִין בְּלָחוּ בַחֲדָא, בְּתַמְנֵיסָר אֲוֶרְחִין
וּשְׁבִילִין, דְּאַשְׁתְּמוּדְעָן.

וְכָלֹא מִחֲפָאן לְפּוּמָא דָּא, בְּלִישָׁן מְמַלֵּל רַבְרָבָן
בְּקִיטְרָא דְטִיחָרָא בְּעוּטְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב,
(שיר השירים ה) חָבוּ מִמֶּתְקִים, מִמֶּתְקִים וְדָאֵי. מָאִי חָבוּ.
בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (איוב לד) וַחֲדָד יִטְעַם לֶאֱכֹל. וְכָלוּ
מִחֲמַדִּים, אֵשׁ וַיִּמִּים. אֵשׁא וַיִּמִּיא מִתְתַּקְנָן, (ס"א מִתְדַּבְּקִין
וַיֵּאן) וַיֵּאן בְּצִיּוּרֵי, דְּהָא גִוּוּנֵי מִתְחַבְּרִין בַּחֲדָא.

חָבוּ, בְּאַתְוֹן רְשִׁימָן, דְּמִתְגַּלְפָּן בְּעֶטְרוֹי גְּלִידִין
אַחַח"ע בְּגֶרוֹן. א', דְּטָרִיד מַלְכִין, (דניאל ב)
וּמַחְעֵדָה מַלְכִין, וּמַהֲקָם מַלְכִין. ח', דְּטָרִיד וְנִחִית,
וּסְלִיק וְעֵטִיר, כְּבִישׁ בְּאַשָּׁא גָלִיד בְּרוּחָא. ה' יִנִּיקָה
דְּאִימָא, סְטִיר לְנוֹקְבָא, אֶתְפִּשֵׁט לְנוֹקְבָא רַבָּא,
בְּתִיאֻבְתָּא דְקֶרְתָּא קִדִּישָׁא, דְּמִתְקַטְרִי אֲתֵרִין דָּא
בְּדָא. בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שיר השירים ד) הֵרַם הַמֹּזֵר גִּבְעַת
הַלְבוּנָה. ע' טִיחָרָא דְטִיפָסָא, גְּלִיפָא בְּשִׁיפָסָא, רְחִיטִין
דְּעֶנְפִין מִתְאַחֲדִין, לְסֶטְרוֹי לְרוּחִין גְּלִיפִין.

וְהָא בְּרֵי דְאַתְוֹן דְּשִׁלְמוֹה מַלְכָּא, אֶתְעֶטְרוּ אֵלִין
אַתְוֹן אַרְבַּע בְּאַרְבַּע, גִּיב"ק בַּחֲדָד בְּמָה דְאַתְּ

אָמַר וַחֲדָא יִטְעַם לֶאֱכֹל, (איוב ו) הֵיאָכַל תִּפֹּל מִבְּלִי
מַלְח וְגו'. וְכָתִיב (ישעיה לב) וַחֲדָא מַעֲשֵׂה הַצִּדְקָה שָׁלוֹם.
(תהלים יט) הִנָּחֲמָדִים מִזֶּהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים וְגו'.
מִתּוֹקִים וְדָאִי.

דְּדוֹר מַלְכָּא אָמַר, גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם וְגו'. אֶסְהַדְנָא
עָלֵי דְכָל יוֹמָאֵי אֲזִידְהִרְנָא בְּהוּ, דְּלֹא לֹאטְעָאָה
בְּהוּ, בַּר יוֹמָא חַד דְּעֵטִירְנָא עֲטָרִי מַלְכָּא, בְּמַעֲרֵתָא
דְּמִרוֹנִיָּא, וַחֲמִינָא בּוֹצִינָא דְאַשָּׁא מִתְּלַהֲטָא אַפּוֹתִיָּא
דְּמִרוֹנִיָּא (נ"א דְּמַעֲרֵתָא), וְאַזְדַּעְזַעְנָא. מִהֵחֵא יוֹמָא
אֲזִידְהִרְנָא בְּדַעֲתָאֵי בְּהוּ, וְלֹא שְׂבִיקְנָא לֹון כָּל יוֹמָאֵי.
זַכָּאָה חוֹלְקִיָּה מָאן דְּאֲזִידְהִר בְּמִתִּיקָא דְּמַלְכָּא, וְטַעִים
בְּהוּ בְּדַקְחִי. עַל דָּא כָּתִיב, (תהלים לד) טַעֲמוּ וִירְאוּ כִּי
טוֹב יי' וְגו'. וְכָתִיב (משלי ט) לָבוּ לַחֲמוּ בִלְחָמֵי וְגו'.

אַתְּפִשֵּׁט דְּכוּרָא בְּדַעַת, וְאַתְּמַלִּיין אַבְסִדְרִין וְאַדְרִין,
מִרִּישָׁא דְּגוֹלְגֻלְתָּא שְׂרִי, וְאַתְּפִשֵּׁט בְּכָל
גּוֹפָא, מִחֲדוּי וּדְרוּעוּי וּבְכָלָא. מֵאַחֲרוּי, אַתְּדַבֵּק
נִיצוּצָא דְּבוֹצִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא, וְלַהֲטָא וְאַפִּיק
(דף רצ"ו ע"א) גְּלַגְלֵתָא חֲדָא, סְתִימָא מִכָּל סְטֵרוּי, וְנִחִירוּ (ס"א וְנִחִיתוּ)
דְּתֵרִי מוֹחֵי גְּלִיפֹן בָּהּ, וְאַתְּדַבֵּקת בְּסְטֵרוּי דְּדְכוּרָא.

בְּגִין כֹּד אֶתְקַרִי (שיר השירים ה) יוֹנְתִי תַמָּתִי, אֶל תְּקַרִי
תַמָּתִי אָלָא תְּאוּמָתִי וְדָאִי.

שַׁעְרוֹי דְּנוֹקְבָא כְּלִילָן בֵּיה גְּוֹנִי (ס"א גְּוֹנִי כְּגוֹ גְּוֹנִי),
בְּדַכְתִּיב, (שיר השירים ז) וְדַלַת רֹאשְׁךָ פֶּאֶרְגָּמֹן.
אֶתְקַטֵּר גְּבוּרָה בַּחֲמִשׁ גְּבוּרָאן, וְאַתְּפִשְׁטַת נֹקְבָא
בְּסִטְרָהּ, וְאַתְּדַבְּקַת בְּסִטְרוֹי דְּדְכוּרָא.

עַד דְּאַתְפָּרְשָׁא מִסִּטְרוֹי. וְאַתִּיאַת לְאַתְחַבְּרָא עִמִּיה
אֶפֶן בְּאַפִּין. וְכַד מִתְחַבְּרָן מִתְחַזְּיִין חַד גּוּפָא
מִמֶּשׁ. מִהָכָא אוֹלִיפְנָא, דְּכֵר בְּלַחוּדוֹי, אֶתְחַזֵּי פְּלַג
גּוּפָא, וְכֻלְחוֹ רַחֲמִי. וְכַד נֹקְבָא. וְכַד מִתְחַבְּרָן פִּתְחָא,
אֶתְחַזֵּי כֹלָא חַד גּוּפָא מִמֶּשׁ, וְהָכִי הוּא. אוֹף הָכָא,
כֹּד דְּכֵר אֶתְחַבְּר בְּנוֹקְבָא, כֹּלָא הוּא חַד גּוּפָא, וְעַלְמִין
כֻּלְחוֹ בְּחִידוֹ, דְּהָא כֻּלְחוֹ מִגּוּפָא שְׁלִים מִתְבָּרְכֵן.

וְהִינֵנו רָזָא, (שמות כ) עַל בֶּן בִּרְדִּי יִי אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת
וַיִּקְדָּשׁוּ. דְּהָא אֶשְׁתַּבַּח כֹּלָא בְּחַד גּוּפָא
שְׁלִים, דְּהָא מִטְרוּנִיתָא אֶתְדַבְּקַת בְּמִלָּכָא, וְאַשְׁתַּבַּח
גּוּפָא חַד. וְעַל בֶּן בְּרַכָּאן מִשְׁתַּבַּחִין בְּהָא יוֹמָא.
וּמִהָכָא, מָאן דִּלָּא אֶשְׁתַּבַּח דְּכֵר וְנוֹקְבָא, אֶקְרִי
פְּלַג גּוּפָא, וְלִית בְּרַכָּתָא שְׂרָיָא בְּמִלָּה פְּגִימָא

וְחִסְרָא, אֶלָּא בְּאַתָּר שְׁלִים, בְּמִלָּה שְׁלִים, וְלֹא
בְּפִלְגֹת מִלָּה, וּפִלְגֹת מִלָּה לֹא אֶתְקִיִּים לְעֵלְמִין,
וְלֹא אֶתְבָּרְכֵן לְעֵלְמִין.

נְוִי דְנוֹקְבָא, כִּלָּא מְנִי דְדְכוּרָא הוּא. וְהָא אוֹקִימָנָא
מְלִי, וְאַשְׁתְּמוּדְעֵן בִּינֵי חֲבֵרִיא. מִהֲאֵי נִוקְבָא
מִתְאַחֲדֵן כָּל אֵינֹון דְלִתְתָּא. מְנָה יִנְקִין, וּבָה תָבִין,
וְהִיא אֶתְקִרִיאַת אִם לְכֻלָּהּ. כְּמָה דְאַחֲרָא אִם לְגוּפָא,
וְכָל גּוּפָא מְנָה (ס"א לְגִנְתָּא וְכָל גִּנְתָּא מְנָה) יִנְקָא. כִּדְ הָאֵי אִם
לְכֻלָּהּ אַחֲרֵינִין דְלִתְתָּא.

כְּתִיב, (משלי ז) אֲמֹר לְחֻכְמָה אַחֲתִי אָתָּ. אֵית חֻכְמָה
וְאֵית חֻכְמָה, וְהָאֵי נִוקְבָא, אֶתְקִרִי חֻכְמָה
זַעִירָא לְגַבִּי אַחֲרָא וְעַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ח) אַחֲוֹת
לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ וְגו'. דְהָא דָּא בְּגִלּוּתָא
אֶתְמַשְׁדֵּךְ. אַחֲוֹת לָנוּ קִטְנָה, וְדָאֵי קִטְנָה אֶתְחִיזִי אֲבָל
רְבִרְבָּא הִיא, וְסָגִיאָה הִיא, דְהָא הִיא שְׁלִימוֹ דְנָטִיל
מִכִּלָּא. כְּמָה דְכְּתִיב, (שם) אֲנִי חוֹמָה וְשָׂדֵי כַּמְגִדְלוֹת.
וְשָׂדֵי, דְהָא מְלִיִּין אֵינֹון לִינְקָא לְכֻלָּא. כַּמְגִדְלוֹת,
דְּאֵינֹון נִהְרִין רְבִרְבִין דְנִפְקִי מֵאִימָא עֲלָאָה.

תֵּן אֶתְפִּשְׁט דְכוּרָא בִימִינָא וּשְׂמָאלָא, בִּירוּתָא
דְאַחֲסָנָא. וְכִד גְּוֹנִי אֶתְחַבְּרוּ, אֶקְרִי תַפְאָרַת.

וְאֶת־תִּקְוָתְךָ כָּל־גּוֹפָא, וְאֶת־עֲבִיד אֵילָנָא רַבְרָבָא, וְתִקְוָתְךָ,
 שְׁפִיר וְיָאָה, (דניאל ד) תַּחֲתוֹתָיו תַּטְּלֵל חַיִּית בָּרָא,
 וּבַעֲנֻפּוֹתָיו יְדוּרוֹן עוֹפֵי שְׁמַיָא, וּמִזּוֹן לְכָל־בֵּית.
 דְּרוּעוֹי יְמִינָא וּשְׁמַאלָא. בִּימִינָא חַיִּים וְחֶסֶד,
 בְּשְׁמַאלָא מִיתָה וְגִבּוֹרָה. מַעוֹי, אֶת־תִּקְוָתְךָ בְּדַעַת,
 וְאֶת־מַלְּיִין כָּל אַבְסֻדְרִין וְאֶדְרִין, כְּמָה דְּאִמִּינָא,
 דְּכַתִּיב, (משלי כד) וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֵאוּ.

תו אַתְּפִשְׁט גּוֹפָא, בְּתֵרִין שׁוֹקִין. וּמִתְאַחֲדֵן בִּינֵי־הוּ
 תֵּרִין בּוֹלְיִין, וְתֵרִין בִּיעֵי דְדְכוּרָא. דְּכָל מִשְׁחָא
 וְרַבּוֹת וְחֵילָא (דְּדְכוּרָא) דְּכָל גּוֹפָא, בְּהוּ אַתְּכִנְשׁ, דְּכָל
 חֵילִין דְּנַפְשִׁיק, מִנְּחוֹן נַפְקִין. וְשְׂרִיִין כָּל־א בְּפּוֹם אִמָּה.
 וּבְגִין כְּדֵי אַקְרוּן צְבָאוֹת, (דְּכָל גּוֹפָא, בְּהוּ אַתְּכִנְשׁ, וְשְׂרִיִין כָּל־א בְּפּוֹם
 אִמָּה. וּבְגִין כְּדֵי אַקְרוּן צְבָאוֹת, דְּכָל חֵילִין דְּנַפְשִׁיק, מִנְּחוֹן נַפְקִין) וְאִינוֹן נִצַּח
 וְהוֹד. תַּפְּאֲרֶת, יְהוָה. נִצַּח וְהוֹד, צְבָאוֹת. וּבְגִין כְּדֵי
 יְהוָה צְבָאוֹת.

אִמָּה דְּדְכוּרָא, סִיּוּמָא (נ"א כְּסוּתָא) דְּכָל גּוֹפָא, וְאַקְרִי
 יְסוֹד. וְדָא הוּא דְרָגָא דְּמַבְסָם לְנוֹקְבָא. וְכָל
 תִּיאֻבְקָתָא דְּדְכוּרָא לְגַבֵּי נּוֹקְבָא, בְּהֵא יְסוֹד עֵייל
 לְנוֹקְבָא, לְאַתֵּר דְּאַקְרִי צִיּוֹן. דְּהֵתָם הוּא אֶתֶר כְּסוּתָא

דְּנוֹקְבָא, בְּבֵית רַחֵם לְאַתָּתָא. וּבְגִין כֶּךָ, יִי' צְבֹאוֹת
אֶקְרִי יְסוֹד.

בְּתִיב (תהלים קלב) כִּי בָחַר יִי' בְּצִיּוֹן אֹזֶה לְמוֹשָׁב לוֹ.
כִּד אֶתְפָּרַשְׁת מִטְרוּנִיתָא, וְאַתְחַבְרַת בְּמִלְכָּא
אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, בְּמַעְלֵי שְׁבָתָא. אֶתְעָבִיד כֹּלָא חַד
גּוּפָא, וּבְדִין יְתִיב קֳדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּכוֹרְסִיָּה. וְאַקְרִי
כֹּלָא שְׁמָא שְׁלִים, שְׁמָא קַדִּישָׁא, בְּרִידָּהּ שְׁמִיָּהּ לְעֵלַם
לְעֵלְמֵי עֲלָמִין. כָּל אֱלִין מוֹלִין סְלִיקְנָא עַד יוֹמָא דָּא,
דְּאַתְעָטֵר בָּהּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְהַשְׁתָּא אֶתְגַּלִּיין הָכָא,
וּפָאָה חוֹלְקִי.

הָאִי מִטְרוּנִיתָא, כִּד אֶתְחַבְרַת עִם מִלְכָּא, כָּל עֲלָמִין
מִתְבָּרְכִין, וְאַשְׁתַּבְּחוּ בְּחִדּוֹתָא דְכֹלָא. (דף רצ"ו ע"ב)
כְּמָה דְּכּוּרָא כָּלִיל בְּתִלְתָּא, וְשִׁירוֹתָא בְּתִלְתָּא. כֶּךָ
כֹּלָא חָבִי, וְסִיּוּמָא דְכָל גּוּפָא חָבִי, וּמִטְרוּנִיתָא לָא
מִתְבָּרְכָא, אֶלָּא בְּכִלְלָא דְתִלְתָּא אֱלִין, דְּאֵינּוּן נִצְח
חוּד יְסוֹד, וּמִתְבַּסְמָא וּמִתְבָּרְכָא בְּאַתָּר דְּאַקְרִי קֳדָשׁ
הַקְדָּשִׁים דְּלִתְתָּא. דְּכְתִיב, (תהלים קלג) כִּי שָׁם צִוָּה יִי' אֶת
הַבְּרָכָה. דְּהָא תִּרְיִן דְּרַגִּין אֵינּוּן לְעִילָא וְתִתָּא. וּבְגִין
כֶּךָ לִית רְשׁוּתָא לְמִיעַל תַּמָּן, בְּרַ פְּהִנָּא רַבָּא, דְּאַתִּי
מִן סִטְרָא דְחֶסֶד. בְּגִין דְּלָא עֵייל לְהַהוּא אַתָּר

דלעילא, אלא תהוא דאקרי חסד, ועייל בקדש
 הקדשים, ומתבסמת נוקבא. ומתברכא האי קדש
 הקדשים בגו לגו, אתר דאקרי ציון. ציון וירושלם,
 תרין דרגין אינון, חד רחמי, וחד דינא. ציון, דכתיב,
 (ישעיה א) ציון במשפט תפדה. ירושלים, דכתיב, (ישעיה א)
 צדק יליון בה במה דאוקימנא.

וכל תיאובתא דדכורא לגבי נוקבא, חכא הוא,
 וקרינן להו ברכה, דמתמן נפקי ברפן לבלהו
 עלמין, ובלהו מתברכן. האי אתר אקרי קדש. וכל
 קדשים דדכורא עיילין תמן, ביהוא דרגא דאמינא,
 ובלהו אתיין מרישא עלאה דגולגלתא דדכורא,
 מסטרא דמוחי עלאי, דשריין ביה, ונגיד תהיא ברכה
 בכל שייפי גופא, עד אינון דאקרון צבאות. וכל
 תהוא נגידו דאתנגיד מכל גופא, מתפנשי תמן, ועל
 דא אקרון צבאות, דכל צבאות דעלאין ותתאין תמן
 נפקין. ותהוא נגידו בתר דאתפניש, תמן שריין ליה
 ביהוא יסוד קדישא, כלל תוורא, בגין כך אקרי
 חסד. ותהוא חסד עייל לקדש הקדשים, דכתיב (תהלים
 קל"ג) כי שם צוה יי' את הברכה חיים עד העולם.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, לֹא סַיִים בּוֹצִינָא קִדִּישָׁא לְמִימַר
 חַיִּים, עַד דְּאִשְׁתַּכְּבוּ מְלוּי, וְאַנָּא כְּתִבְנָא,
 סְבִרְנָא לְמַכְתֵּב טָפִי, וְלֹא שְׂמַעְנָא. וְלֹא זְקִיפְנָא
 רִישָׁא, דְּנִהוּרָא הָוָה סָגִי, וְלֹא הָוָה יְכִילְנָא לְאַסְתַּכְּלָא.
 אֲדַהְכִּי אֲזִידַעְזַעְנָא, שְׂמַעְנָא קָלָא דְקֹאֲרִי וְאָמַר (משלי ג)
 אַרְךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְגו'. שְׂמַעְנָא קָלָא אַחֲרָא, (תהלים
 כא) חַיִּים שָׂאֵל בְּמִדָּה וְגו'.

כָּל הַהוּא יוֹמָא, לֹא אֶפְסִיק אִשָּׁא מִן בֵּיתָא, וְלֹא
 הָוָה מָאן דְּמִטִּי לְגַבִּיהָ, דְּלֹא יְכִילוּ דְּנִהוּרָא
 וְאִשָּׁא הָוָה בְּסוּתְרֵיהָ. כָּל הַהוּא יוֹמָא נְפִילְנָא עַל
 אֲרַעָא, וְנַעֲינָא. בְּתַר דְּאָזִיל אִשָּׁא, חֲמִינָא לְבוֹצִינָא
 קִדִּישָׁא קֹדֶשׁ הַקִּדְּשִׁים, דְּאַסְתַּלַּק מִן עֲלִמָא, אֲתַעְטָף
 שָׂכִיב עַל יְמִינֶיהָ, וְאַנְפּוּי חַיִּיכִין.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, וְנָטִיל יָדָיו וְנִשְׁיַק לֹון, וְאַנָּא
 לְחִיכְנָא עֲפָרָא דְתַחוּת רַגְלוֹי. בָּעוּ חֲבֵרִיא
 לְמַבְבִּי, וְלֹא יְכִילוּ לְמַלְלָא. שָׂאֲרוּ חֲבֵרִיא בְּבִכְיָה,
 וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה נָפִיל תַּלְתָּ זְמָנִין, וְלֹא יְכִיל
 לְמַפְתַּח פּוּמִיָּה. לְבָתַר פִּתַּח וְאָמַר, אָבָא אָבָא. תַּלְתָּ
 הָווּ, חַד אֲתַחֲזֵרוּ. הִשְׁתָּא תַנּוּד חֵיוָתָא, צִפְרָאן

טאסין, מִשְׁתַּקְעֵן בְּנוֹקְבָאן דִּימָא רַבָּא, וְחִבְרִיא כְּלָהּ
שְׁתֵּיין דָּמָא.

קָם רַבִּי חֵיִיא עַל רִגְלוֹי וְאָמַר, עַד הַשְּׁתָּא בּוֹצִינָא
קַדִּישָׁא מִמֶּתְבֵּל (ס"א מִשְׁתַּדֵּל) עָלֵן. הַשְּׁתָּא לָאוּ הוּא
עָדֵן, אֵלָּא לְאַשְׁתַּדֵּלָּא בִּיקְרִיָּה. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי
אַבָּא, נִטְלוּ לִיה בְּטִיקְרָא דְסִיקְלָא, מָאן חָמָא (ס"א עֲרֻעָא
וְעֲרֻבָּיָא) עֲרֻבּוּבִיא דְחִבְרִיא, וְכָל בֵּיתָא הָוָה סָלִיק
רִיחִין סָלִיקוּ בֵּיתָא בְּפוּרְיָה, וְלֹא אֶשְׁתַּמֵּשׁ בֵּיתָא, אֵלָּא
רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא.

אָתוּ טְרִיקִין, וּמֵאֲרִי תְרִיסִין דְּכַפֵּר צַפְרִי וְטַרְדָּאן
בָּהוּ (ס"א דְצַפְרִי וְטַרְדָּא וְחֻוּ) בְּגִי מְרוּזְנָא, צְוֹחִין
בְּקִטְרִין, דְּחֻשִּׁיבוּ דָּלָא יִתְקַבֵּר תַּמָּן. בְּתַר דְּנַפֵּק
פּוּרְיָא, הָוָה סָלִיק בְּאַוִירָא. וְאַשָּׁא הָוָה לָהִיט קַמִּיהָ,
שָׁמְעוּ קָלָא, עוּלוּ וְאָתוּ, וְאַתְכַּנְשׁוּ לְהִילּוּלָא דְרַבִּי
שְׁמַעוֹן, (ישעיה נז) יבֹא שָׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.

בְּדַ עָאֵל לְמַעֲרָתָא שָׁמְעוּ קָלָא בְּמַעֲרָתָא, זֶה הָאִישׁ
מִרְעִישׁ הָאָרֶץ מִרְגִּז מִמְּלָכוֹת, בְּמָה פְטָרִין
בְּרַקִּיעָא מִשְׁתַּכְּבִין (ס"א וְלֹא מִשְׁתַּכְּחִין) בְּיוֹמָא דִּין בְּגִינְדָּה,
דָּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, דְּמֵאֲרִיָּה מִשְׁתַּבַּח בֵּיתָא
בְּכָל יוֹמָא. וַבָּאָה חוֹלְקִיָּה לְעִילָא וְתַתָּא. בְּמָה גִּיזִין

עֲלֵאִין מִסְתַּמְרֵן לִיה, עָלִיָּה אֲתָמֵר (דניאל יב) וְאַתָּה לֵךְ
לְקַץ וְתַנּוּחַ וְתַעֲמֹד לְגִזְרֶיךָ לְקַץ הַיָּמִין. (עד פֿאַן האַדראַ
וּמָא קַדִּישָׁא).

פֿרשֶׁת הַאֲזִינוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּמָה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קָדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, בְּקִדְמִיתָא קָרָא לֹון גּוֹי קְדוֹשׁ,
דְּכְתִיב, (דברים יד) כִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה וְגו'. לְבַתֵּר קָרָא
לֹון קְדֹשׁ, דְּכְתִיב, (ירמיה ב) קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל לִי רֵאשִׁית (דף
רצ"ו ע"א) תְּבוּאַתָּה. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אָמַר רַבִּי אַבָּא,
קְדֹשׁ עֲלָאָה מִכָּלָא, דְּהָכִי תַנִּינָן, כִּד אֲתַחֲבָרֵן בְּלָחוּ
קְדוּשֵׁי בַחֲדָא, אֲקָרוּן קְדוֹשׁ. וְכָלָחוּ סְלָקִין וּמִתְבַּנְשִׁין
לְהַחֲוֹא אַתֵּר עֲלָאָה, דְּאֲקָרִי קְדֹשׁ.

וּבְגִין כִּד קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲתַעֲבִיד
מַנִּיָּהּ. וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל בַּתְּלַת דְּרָגִין מִתַּעֲטָרִין,
כִּד אֲתַחֲבָרֵן בַּחֲדָא, אֲקָרוּן קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל לִי, דְּאִתִּי
רֵאשִׁית. וְהָאֵ אֻקְיָמָנָא תְּבוּאַתָּה, בְּה"א. כָּל אוֹכְלֵיו

לשון הקודש

כַּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כָּל הַקְדוּשִׁים בְּאַחַד,
נִקְרָאִים קְדוֹשׁ. וְכֻלָּם עוֹלִים וּמִתְבַּנְשִׁים
לְאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיּוֹן שְׁנִיקְרָא קְדֹשׁ.

וּמַשׁוּם זֶה קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ. קְדֹשׁ
יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה מַהֶם. וּמַשׁוּם שִׁישְׂרָאֵל
מְכַתְּרִים בְּשֻׁלַּשׁ מַדְרָגוֹת, כַּאֲשֶׁר
מִתְחַבְּרִים בְּאַחַד נִקְרָאִים קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּמָה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל
לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בְּרֵאשׁוֹנָה קָרָא
לָהֶם גּוֹי קְדוֹשׁ, שְׁכָתוּב (דברים יד) כִּי עִם
קְדוֹשׁ אַתָּה וְגו', וּלְבִסּוֹף קָרָא לָהֶם קְדֹשׁ,
שְׁכָתוּב (ירמיה ב) קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל לְה' רֵאשִׁית
תְּבוּאַתָּה. מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אָמַר רַבִּי
אַבָּא, קְדֹשׁ - עֲלִיּוֹן מִכָּלָם. שְׁכָד לְמַדְנֹג,

יֵאָשְׁמוּ, כָּאִי כָּל אוֹכְלֵי יֵאָשְׁמוּ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָאֵתְמַר, דְּכִתִּיב, (ויקרא כב) וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ בְּשִׁגְגָה. וְכִתִּיב (שם) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל אֶקְרוֹן קֹדֶשׁ, בְּגִין כֶּךָ כָּל אוֹכְלֵי יֵאָשְׁמוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שִׁירֹתָא וְסִיּוּמָא דְכֻלָּא, אֶתְכֻלִּיל בְּקֹדֶשׁ. (ס"א א) וְחֻכְמָה עֲלָאָה קֹדֶשׁ אֶקְרִי, וְכֹד נִהִיר דָּא חֻכְמָה עֲלָאָה, חֻכְמָה דְשְׁלֵמָה נִהִיר. כְּמָה דְכִתִּיב, (מלכים א ה) וַתֵּרֶב חֻכְמַת שְׁלֹמֹה, דְּקִיּוּמָא סִיּוּתָא בְּאַשְׁלֻמוּתָא. וְהָאֵא אֹקִימְנָא. וְכֹד אֶתְבָּרְכָא מִיּוֹד, חָבִי קָרִינֵן לָהּ קֹדֶשׁ, דְּאִיהוּ אֲנִהִיר בְּשְׁלִימוּ. וְכֹד לֹא אֶתְנַהֲרָא מִתְעַטָּרָא בְּאַשְׁלֻמוּתָא, קָרִינֵן לָהּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא אֶתְקָרִי קֹדֶשׁ כְּהֵוֹא דְלַעִילָא. וְכֹד מִתְבָּרְכָא מִחֵאֵי יוֹד, וַיִּנָּקָא לְכָל אֵינוֹן דְלִתְתָּא,

לשון הקודש

הַעֲלִיזָנָה הַזֶּה, מֵאִירָה חֻכְמַת שְׁלֹמֹה, כְּמוֹ שְׁכֻתוֹב (מלכים א-ה) וַתֵּרֶב חֻכְמַת שְׁלֹמֹה, שְׁעוּמְדַת הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוּתָהּ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. וְכֹאֲשֶׁר מִתְבָּרְכַת מִהִסּוֹד, כֶּךָ קוֹרְאִים לָהּ - קֹדֶשׁ, שֶׁהִיא מֵאִירָה בְּשִׁלְמוּת. וְכֹאֲשֶׁר לֹא מֵאִירָה וְנִכְתָּרַת בְּשִׁלְמוּתָהּ, קוֹרְאִים לָהּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא נִקְרְאָת קֹדֶשׁ כְּאוֹתוֹ שֶׁל מַעֲלָה. וְכֹאֲשֶׁר מִתְבָּרְכִים מִזֶּה הִסּוֹד וּמִיְנִיקָה לְכָל אֵלוֹ שֶׁל מִטָּה, נִקְרְאָת אֵם, כְּאוֹתָהּ שְׁלֻמְעֵלָה,

לָהּ, שֶׁהִיא רֵאשִׁית. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ תְּבוּאָתָהּ, כְּה"א. כָּל אוֹכְלֵי יֵאָשְׁמוּ. מֵהוּ כָּל אוֹכְלֵי יֵאָשְׁמוּ? אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָרִי נֵאֱמַר, שְׁכֻתוֹב (ויקרא כב) וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ בְּשִׁגְגָה. וְכֻתוֹב (שם) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל נִקְרְאוּ קֹדֶשׁ, מִשּׁוֹם כֶּךָ כָּל אוֹכְלֵי יֵאָשְׁמוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַתְּחִלָּה וְסִיּוּם שֶׁל הַכָּל נִכְלָל בְּקֹדֶשׁ. (א) וְחֻכְמָה עֲלִיזָנָה נִקְרְאָת קֹדֶשׁ, וְכֹאֲשֶׁר מֵאִירָה הַחֻכְמָה

אֶתְקַרִי אִם, בְּהִיָּא דְלַעֲלָא. וְקָרִינוּ לִיה קְדָשִׁים.
 וּבְדִין קָרִינוּ לִיה קְדָשׁ הַקְדָּשִׁים, דְּבִיה פִּלָּה דְכְתִיב,
 (שיר השירים ד) אֲתִי מִלְבָּנוֹן פִּלָּה וְגו'. מָאִי לְבָנוֹן. דָּא עֲדָן,
 דְּאֶתְלָבֵן מִכָּל סְטָרִין. וְעֲדָן הָא יָדוּעַ לְגַבִּי חֲבֵרִיָּא.
 תֵּאֲנָא, כְּתִיב כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, מָאִי כִי שֵׁם יְיָ
 אֶקְרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא כְּתִיב הָבו
 גִּדְל לְאַלְהֵינוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָבו גִּדְל, דָּא גִדְלוּלָה,
 הַצּוֹר תָּמִים פִּעְלוֹ, דָּא גְבוּרָה. כִּי כָל דְּרָכֵיו מִשְׁפָּט,
 דָּא תַפְאֶרֶת. אֵל אֱמוּנָה, דָּא נֶצַח. וְאִין עוֹלָה, דָּא
 הוֹד. צְדִיק, דָּא יְסוֹד. וְיִשָּׁר, דָּא צֶדֶק. הָא כֻּלָּא
 שְׁמָא קַדִּישָׁא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבִגִּין קָדַּח כִּי שֵׁם
 יְיָ אֶקְרָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שֵׁם יְיָ מִמָּשׁ. וּמִשָּׁה בְּהִיָּא שַׁעֲתָא
 גִּלִּי לָהּ לְיִשְׂרָאֵל. דְּכְתִיב, (דברים לא) בֶּן מֵאָה
 וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם וְגו'. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, תְּהוּא

לשון הקודש

הָבו גִּדְל - זו גִּדְלוּלָה. הַצּוֹר תָּמִים פִּעְלוֹ -
 זו גְבוּרָה. כִּי כָל דְּרָכֵיו מִשְׁפָּט - זו
 תַפְאֶרֶת. אֵל אֱמוּנָה - זֶה נֶצַח. וְאִין עוֹלָה
 - זֶה הוֹד. צְדִיק - זֶה יְסוֹד. וְיִשָּׁר - זֶה
 צֶדֶק. הָרִי הַכֹּל שֵׁם קָדוֹשׁ שֶׁל הַקְדוּשָׁה
 בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שֵׁם ה' מִמָּשׁ. וּמִשָּׁה
 בְּאוֹתָהּ שָׁעָה גִלָּה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוֹב

וְקוֹרְאִים לָהּ קְדָשִׁים. וְאִין קוֹרְאִים לָהּ
 קְדָשׁ הַקְדָּשִׁים, שָׁבוּ בִלָּה, שְׁכָתוֹב (שיר
 השירים ד) אֲתִי מִלְבָּנוֹן פִּלָּה וְגו'. מָהוּ לְבָנוֹן?
 זֶה עֲדָן, שֶׁהַלְבִּין מִכָּל הַצְדָדִים. וְעֲדָן הָרִי
 יָדוּעַ אֶצֶל הַחֲבֵרִים.
 לְמִדְנֹה, כְּתוּב כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא. מָהוּ כִי
 שֵׁם ה' אֶקְרָא? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָרִי
 כְּתוּב הָבו גִּדְל לְאַלְהֵינוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא,

וּבָאָה דְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה בֵּיהּ, כִּד מָטִי יוֹמָא לְאַסְתִּלְקָא
 מִעֲלָמָא, בָּעִי לְגַלְּאָה חֵהִיא חֻכְמָתָא, לְאִינוּן דִּי רוּחַ
 קַדִּישָׁא בִּינִיחוּ. מְנַלָּן. מִמַּשָּׁה. דְּכְתִיב בֶּן מֵאָה
 וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם. וְכְתִיב, (שם) וְעַתָּה כְּתִבוּ
 לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְגו'.

וְאִם לֹא, עָלִיהּ כְּתִיב, (משלי ג) אַל תִּמְנַע טוֹב מִבְּעָלֶיךָ.
 בְּמָה דַּאתְּ אָמַר, (משלי ד) כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם
 וְגו'. (משלי ג) בְּהִיוֹת לְאֵל יָדְךָ לַעֲשׂוֹת. עַד לֹא תִסְתַּלַּק
 מִן עֲלָמָא, וְלֹא אֶתִּיחִיב לָךְ רְשׁוּתָא לְגַלְּאָה.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, הָאִי קָרָא אוֹלִיפְנָא מֵינִיה חֻכְמָתָא
 עֲלָאָה, וְהָכִי הוּא. אֲבָל סִיפִיָּה דְקָרָא, מְקַשֵּׁר
 קִשְׁרָא דְמַחֲמִנּוּתָא, בְּמֵאִי דְכְתִיב הוּא. בְּמָה דַּאתְּ
 אָמַר, צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא. כְּלוּמַר הוּא כָּלָא. הוּא חַד
 כָּלָא פְּרוּדָא. דָּאִי תִימָא כָּל הֵינִי סְגִיָּאִין אִינוּן, חֲזַר

לשון הקודש

טוֹב מִבְּעָלֶיךָ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ד) כִּי לָקַח
 טוֹב נָתַתִּי לָכֶם וְגו'. (משלי ג) בְּהִיוֹת לְאֵל
 יָדְךָ לַעֲשׂוֹת. טָרַם תִּסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם,
 וְלֹא נִתְּנָה לָךְ רְשׁוּת לְגַלּוֹת.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, פְּסוּק זֶה לְמַדְנּוּ מִמֶּנּוּ
 חֻכְמָה עֲלִיוֹנָה, וְכֵן הוּא. אֲבָל סוּף
 הַפְּסוּק מְקַשֵּׁר קִשְׁרָא שֶׁל הָאֱמוּנָה בְּמָה
 שֶׁכְּתוּב הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר צְדִיק וְיֵשֶׁר
 הוּא. כְּלוּמַר, הוּא הַכֹּל, הוּא אֶחָד בְּלֹא

(דברים לא) בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם
 וְגו'. מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ, אוֹתוֹ צְדִיק שֶׁחֻכְמָה
 עֲלִיוֹנָה בּוֹ, כְּאִשֶּׁר מְגִיעַ יוֹמוֹ לְהִסְתַּלַּק
 מִהָעוֹלָם, צָרִיךְ לְגַלּוֹת אוֹתָהּ הַחֻכְמָה
 לְאֵלוֹ שְׁרוּת קְדוּשָׁה בִּינִיחָם. מִנֵּינִי לָנוּ?
 מִמַּשָּׁה, שֶׁכְּתוּב בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
 אָנֹכִי הַיּוֹם, וְכְתוּב (שם) וְעַתָּה כְּתִבוּ לָכֶם
 אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְגו'.

וְאִם לֹא, עָלִיו כְּתוּב, (משלי ג) אַל תִּמְנַע

וְאָמַר הוּא, בְּלָהוּ סִלְקִין וּמִתְקַשְּׁרִין וּמִתְאַחֲדִין בְּחֵד.
 וּבְלָא, הוּא הָיָה, וְהוּא חָזָה, וְהוּא יָהֵא. וְהוּא חֵד.
 בְּרִיד שְׁמִיָּה לְעֵלָם וּלְעֵלְמִי עֲלָמִין. (על) עַד כֵּן
 מִתְקַטְרִין מִלִּין, וּמִתְאַחֲדִין מִלִּין קַדִּישִׁין, דְּשָׂמָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא.

זְבָאָה חוֹלְקִיָּה מָאן דְּקָרִי לְמַלְכָּא, וַיִּנְדַּע לְמִקְרִי
 בְּדִקָּא יָאוֹת. וְאִי אִיהוּ קָרִי וְלֹא יָדַע לְמָאן
 קָרִי, אֶתְרַחֵיק קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא מִיָּה, דְּבִתִּיב, (תהלים
 קמה) קָרוֹב יִי' לְכָל קְרָאִיו וְגו'. קָרוֹב יִי' לְכָל קְרָאִיו,
 לְמָאן קָרוֹב. חֲזַר וְאָמַר, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת,
 וְכִי אֵית מָאן דִּיקְרִי לִיָּה בְּשִׁקְרָא. אָמַר רַבִּי אַבָּא
 אֵין, הֵהוּא מָאן דְּקָרִי וְלֹא יָדַע לְמָאן דְּקָרִי. מִנְלָן.
 דְּבִתִּיב לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת. מָאִי בְּאַמֶּת.
 בְּחוֹתְמָא דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְּמַלְכָּא, דְּהוּא שְׁלִימוֹ דְּכָלָא.

לשון הקודש

יודע למי קורא, מתרחק הקדוש ברוך
 הוא ממנו, שכתוב (תהלים קמה) קרוב ה'
 לכל קראיו וגו'. קרוב ה' לכל קראיו, למי
 קרוב? חזר ואמר, לכל אשר יקראוהו
 באמת. וכי יש מי שיקרא לו בשקר?
 אמר רבי אבא, כן, אותו מי שקורא ולא
 יודע למי קורא. מניין לנו? שכתוב לכל
 אשר יקראוהו באמת. מהו באמת?
 בחתימה של חותמת המלך, שהוא

פרוד. שאם תאמר שכל אלו רבים הם –
 חזר ואמר הוא, כלם עולים ומתקשרים
 ומתאחדים באחד. והכל – הוא הנה,
 והוא הנה, והוא ינה, והוא אחד. ברוך
 שמו לעולם ולעולמי עולמים. (על) עד כאן
 מתקשרים דברים ומתאחדים דברים
 קדושים של שמו של הקדוש ברוך הוא.
 אשרי חלקו של מי שקורא למלך ויודע
 לקרא כמו שצריך. ואם הוא קורא ולא

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מִכָּה ז') תִּתֵּן אֶמֶת לַיעֲקֹב חֶסֶד
 לְאַבְרָהָם. וּבִגִּין כֶּךָ לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֶמֶת בְּתִיב.
 זָכָא חוֹלְקִיה דְּמָאן דְּעָאֵל, וְנִפְק לְמַנְדַּע אַרְחוּי
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא כְתִיב, (מְשִׁלִּי ד') וְאַרְחַ
 צִדִּיקִים בָּאוּר נִגְה וְגו'. וְכְתִיב (יִשְׁעִיָּה ט') וְעַמְּךָ כָּלָם
 צִדִּיקִים וְגו'.

תַּנְיָא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּל הֵנִי תְקוּנִין, וְכָל הֵנִי מְלִי,
 לְמַחְצֵי חֻקְלָא אֲתַמְסְרִן. וְתַנִּינִן, חֵיִיבִין
 כְּבִיכּוּל עֲבָדִין פְּגִימוּתָא לְעִילָא. מָאִי פְּגִימוּתָא. כְּמָה
 דְּכְתִיב, שְׁחַת לוֹ לֹא בָנִי (דף רצ"ז ע"ב) מוֹמָם דָּהָא כָּל
 הֵנִי תְקוּנִין לֹא מִשְׁתַּבְּחִי בְּדָקָא יָאוּת. כְּתוּב אֶחָד
 אוֹמֵר, (יִשְׁעִיָּה נט') וַיִּלְבַּשׁ צִדְקָה בִּשְׂרִין, וְכְתוּב אֶחָד אוֹמֵר
 (שם) וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי נָקָם תְּלַבֶּשֶׁת. אֵלָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 וַיִּלְבַּשׁ צִדְקָה, בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל זָכָא. לֹא זָכוּ, וַיִּלְבַּשׁ
 בְּגָדֵי נָקָם וְגו'.

לשון הקודש

שְׁלֵמוֹת הַכֹּל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (מִכָּה ז') תִּתֵּן
 אֶמֶת לַיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. וּמִשּׁוּם כֶּךָ,
 לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֶמֶת כְּתוּב. אֲשֶׁרִי
 חֲלָקוּ שָׁל מִי שְׁנַכְנָם וַיֵּצֵא לְדַעַת דְּרָכָיו
 שָׁל חֲקֻדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל זֶה כְּתוּב,
 (מְשִׁלִּי ד') וְאַרְחַ צִדִּיקִים בָּאוּר נִגְה וְגו'.
 וְכְתוּב (יִשְׁעִיָּה ט') וְעַמְּךָ כָּלָם צִדִּיקִים וְגו'.
 לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּל אֱלֹהִים
 הַתְּקוּנִים וְכָל אֱלֹהִים הַדְּבָרִים נִמְסְרוּ
 לְקוֹצְרֵי הַשָּׂדֶה. וְלִמְדֵנוּ, רְשָׁעִים כְּבִיכּוּל
 עוֹשִׂים פְּגָם לְמַעְלָה. אֵיזָה פְּגָם? כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב, שְׁחַת לוֹ לֹא בָנִי מוֹמָם, שְׁהָרִי
 כָּל אֱלֹהִים הַתְּקוּנִים לֹא נִמְצְאִים כְּמוֹ
 שְׁצָרִיךְ. כְּתוּב אֶחָד אוֹמֵר, (יִשְׁעִיָּה נט') וַיִּלְבַּשׁ
 צִדְקָה בִּשְׂרִין, וְכְתוּב אֶחָד אוֹמֵר, (שם)
 וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי נָקָם תְּלַבֶּשֶׁת. אֵלָּא אָמַר

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מָאִי פְּגִימוֹתָא. כְּמָה דְּתַנִּינָן, דְּאִבְהֵן
 לָא מִסְתַּפְּקִין (ס"א מִסְתַּפְּקִין) לְאַתְבָּרְכָא מִהֵוּא
 שְׁקִינְיָ דְנִחְלָא. כָּל שְׁכֵן בְּנִין. כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר, שְׁחַת
 לוֹ לֹא בְנֵי מוֹמִים. מָאִי לוֹ לֹא תִירִי זְמִי. אֵלֹא חַד
 לְעִילָא, וְחַד לְתַתָּא.

וְהִינֵנוּ דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל זְמָנָא דְחִיבִיא סְגִיאוּ
 בְּעִלְמָא, בְּכִיכּוּל שְׂמָא קְדִישָׁא לֹא מִתְבָּרַךְ
 בְּעִלְמָא. וְכָל זְמָנָא דְחִיבִיא לֹא סְגִיאוּ בְּעִלְמָא, שְׂמָא
 קְדִישָׁא מִתְבָּרַךְ בְּעִלְמָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קד)
 יִתְמוּ חַטָּאִים וְגו', בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת יי' הַלְלוּיָהּ. אָמַר
 רַבִּי אֲבָא, מִקְרָא זֶה מִפֶּשַׁע הוּא, דְּכְּתִיב שְׁחַת לוֹ לֹא
 בְנֵי מוֹמִים. מָאִי גָרִים לְחַבְלוֹתָא דָּא. דִּר עֲקֹשׁ
 וּפְתִלְתֵּל, בְּגִין דְּאִינוּן חִיבִיא וְדָרָא אֲשַׁתְּבַּח הָבִי.

לשון הקודש

שְׁהַרְשָׁעִים מִתְרַבִּים בְּעוֹלָם, בְּכִיכּוּל שֵׁם
 הַקְדוּשׁ לֹא מִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם. וְכָל זְמַן
 שְׁהַרְשָׁעִים לֹא מִתְרַבִּים בְּעוֹלָם, שֵׁם
 הַקְדוּשׁ מִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים
 קד) 'יִתְמוּ חַטָּאִים וְגו', בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה'
 הַלְלוּיָהּ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, מִקְרָא זֶה מִפֶּשַׁע
 הוּא, שְׁכָתוֹב שְׁחַת לוֹ לֹא בְנֵי מוֹמִים. מִי
 גָרִים לְמוֹם זֶה? דִּר עֲקֹשׁ וּפְתִלְתֵּל. מִשּׁוֹם
 שְׂאֵלוּ הָרָשָׁעִים וְהַדּוֹר נִמְצָא כָּךְ.

רַבִּי יִצְחָק, וַיִּלְבֹּשׁ צִדְקָה - בְּזִמָּן
 שְׂשִׁירָאֵל זָכָאִים. לֹא זָכוּ - וַיִּלְבֹּשׁ בְּגָדֵי
 נָקִים וְגו'.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַפְּגָם? כְּמוֹ שְׁלֹמְדָנוּ,
 שְׁהָאֲבוֹת לֹא מִסְתַּפְּקִים (מִסְתַּפְּקִים)
 לְהַתְבָּרַךְ מֵאוֹתָהּ הַהִשְׁקִיָּה שֶׁל הַנַּחֲלָל, כָּל
 שְׁכֵן הַבָּנִים, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר שְׁחַת לוֹ לֹא
 בְנֵי מוֹמִים. מָהוּ לוֹ לֹא - שְׁתֵּי פְעָמִים.
 אֵלֹא אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.

וְזִחוּ שְׁאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל זְמַן

בְּגִין כֵּךְ פֶּתַר דְּאָמַר מֹשֶׁה כָּל הָנִי מְלִין, וְאִדְכֶּר
 שְׁמָא קִדִּישָׁא בְּדִקָּא יָאוּת, אָמַר וְדָאִי צְדִיק
 וְיִשָּׁר הוּא, מְלָה בְּתַקְוִינִיה. אָבֵל שַׁחַת לוֹ לֹא בְּנִין
 מוּמָם. מָאִי טַעְמָא הָכִי. מִשּׁוּם דְּאִינוּן דִּיר עֲקֵשׁ
 וּפְתִלְתַּל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לוֹ לֹא, כְּלוּמַר לְגִרְמִייהוּ
 עֲבָדִין דָּא חֵיבִין, דְּגִרְמִין לְאַסְתִּלְקָא בְּרַכָּאן מַעֲלָמָא.
 אָמַר רַבִּי אָבָא, לוֹ לֹא, הָא אֻקִּימָנָא וְהָכִי הוּא. מַה
 כְּתִיב בַּתְּרִיָּה. הֲלִי' תִּגְמְלוּ זֹאת, לְשַׁלְמָא גְמוּל דָּא
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כָּל אִינוּן טָבָאן דְּגִרִים לָךְ,
 וְעָבִיד לְקַבְלָךְ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ויקרא כו) וְאִם גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאֶרֶץ
 אֲבִיבָהֶם וְגו'. זָכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, עַל כָּל עַמִּין
 עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, דְּאִם עַל גַּב דְּאֶרְגִּיזוּ קָמִי
 מְאִירִיהוֹן, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא בְּעִי לְשַׁבְקָא לוֹן.

לשון הקודש

הוא. מה פתוב אחריו? הלה' תגמלו
 זאת, לשלם גמול זה להקדוש ברוך הוא
 על כל אלו הטובות שגָרם לך ועָשָׂה
 עִבּוּרָךְ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ויקרא כו) וְאִם גַּם זֹאת
 בְּהִיּוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲבִיבָהֶם וְגו'. זָכָאִים הֵם
 יִשְׂרָאֵל עַל כָּל אַמּוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת, שְׂאֵף עַל גַּב שְׁהֶרְגִיזוּ לִפְנֵי
 אֲדוֹנָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא רוֹצֵה לַעֲזוֹב

מִשּׁוּם זֶה, אַחֵר שְׂאֵמַר מֹשֶׁה כָּל אֱלֹ
 הִדְבָּרִים וְהַזְכִּיר הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כְּמוֹ
 שְׁצָרִיד, אָמַר, וְדָאִי צְדִיק וְיִשָּׁר הוּא,
 דְּכֶר בְּתַקְוִנוּ. אָבֵל שַׁחַת לוֹ לֹא בְּנִין
 מוּמָם. מַה הַטַּעַם כֵּךְ? מִשּׁוּם שֶׁהֵם דִּיר
 עֲקֵשׁ וּפְתִלְתַּל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לוֹ לֹא,
 כְּלוּמַר לַעֲצָמָם עוֹשִׂים כֵּךְ הִרְשָׁעִים,
 שְׁגוּרָמִים לְבִרְכוֹת לְהַסְתַּלַּק מִהֶעוֹלָם.
 אָמַר רַבִּי אָבָא, לוֹ לֹא, הָרִי בְּאֶרְגּוֹ וְכֵךְ

דְּבָכָל אֶתֶר דִּגְלוּ בִינֵי עַמְּמִיָּא, קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
עֲמָחוֹן בְּגִלוּתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְאַף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתָם בְּאַרְצָא אֲבִיבָהֶם וְגו'.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם.

תָּא חַזִּי, כַּמָּה חֲבִיבוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְגִבְיָחוֹן
דִּישְׂרָאֵל, דְּאַף עַל גַּב דְּגִרְמִין לְמַגְלֵי בִינֵי
עַמְּמִיָּא, שְׂכִינְתָּא לָא אֶתְעֵדִיאת מְנַחוֹן לְעֵלְמִין. דְּלֹא
יִימָא דְאִינוֹן בְּלַחֲדִייהוּ בְּגִלוּתָא מִשְׁתַּבְּחִין. אֵלָּא
וְאַף גַּם זֹאת עֲמָחוֹן מִשְׁתַּבְּחִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְאַף
גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאַרְצָא אֲבִיבָהֶם וְגו'.

לְמַלְכָּא דְאַרְגִּז עַל בְּרִיה, גִּזֵּר עָלֶיהָ עוֹנֶשָׁא
לְאַתְרַחְקָא מְנִיָּה, וּלְמִיזֵל לְאַרְעָא רְחִיקָא.
שְׁמַעָה מְטְרוֹנִיתָא וְאַמְרָה, הוּאִיל וּבְרִי אָזִיל לְאַרְעָא
רְחִיקָא, וְשַׁדִּי לִיָּה מַלְכָּא מְהִיכְלִיָּה, אֲנָא לָא אֶשְׁבּוּק

לשון הקודש

סָרָה מִהֶם לְעוֹלָמִים. שְׁלֹא תֹאמַר שֶׁהֵם
לְבָדֶם בְּגִלוּת נִמְצָאִים, אֲלֵא – וְאַף גַּם
זֹאת, עִמָּהֶם נִמְצָאִים. זֶהוּ שְׁכִתּוּב וְאַף גַּם
זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאַרְצָא אֲבִיבָהֶם וְגו'.

לְמַלְכָּא שֶׁהִתְרַגְּזוּ עַל כֵּנוּ, גִּזֵּר עָלֵיוּ עֲנִשׁ
לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ וּלְלַכֵּת לְאַרְצָא רְחוֹקָה.
שְׁמַעָה הַמַּלְכָּה וְאַמְרָה: הוּאִיל וּבְנֵי הוֹלֵךְ
לְאַרְצָא רְחוֹקָה וּמִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ הַמַּלְכָּה

אוֹתָם. שְׂבָכָל מָקוֹם שֶׁגָּלוּ בֵּין הָעַמִּים,
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּהֶם בְּגִלוּת. זֶהוּ
שְׁכִתּוּב וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאַרְצָא
אֲבִיבָהֶם וְגו'.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם.
כֵּן רָאָה כַּמָּה חֲבִיבוּת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא כְּלָפִי יִשְׂרָאֵל, שֶׁאַף עַל גַּב
שְׁגוּרִים לְגִלוּת בֵּין הָעַמִּים, הִשְׁכִּינָה לֹא

לִיה, או תִּרְוֹנָא בְּחָדָא נִיתוּב לְהִיכָלָא דְּמִלְכָּא או
 תִּרְוֹנָא בְּחָדָא גִּיתִיב בְּאַרְעָא אַחְרָא. לְזִמְנִין, פִּקִּיד
 מִלְכָּא עַל מִטְרוֹנִיתָא, לָא אֲשַׁבְּחָהּ. דִּהְוּת אִזְלַת עִם
 בְּרִיה, אָמַר, הוֹאִיל וּמִטְרוֹנִיתָא תַּמָּן, תִּרְוִייהוּ יְתוּבוּן.
 וּבְזִמְנָא דְּפִקִּיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִטְרוֹנִיתָא,
 פִּקִּיד לָהּ בְּקִדְמִיתָא, וּבְגִינָה פִּקִּיד לְבָנוֹי.
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות ו) וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. מָאן גָּרִים דְּאַנָּא שְׁמַעְנָא עֲקַתְהוֹן.
 בְּכִיכּוּל, מִטְרוֹנִיתָא. דְּדְכַרְנָא לָהּ. הָדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (שמות ו) וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. וְכְתִיב (שמות ב) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת בְּרִיתוֹ. וְכֵד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַהְדֵּר לְיִשְׂרָאֵל מִן
 גְּלוּתָא, מַה כְּתִיב. (דברים ל) וְשָׁב יי' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ
 וְרַחֲמֶךָ, דָּא מִטְרוֹנִיתָא. וְעוֹד כְּתִיב, (תהלים פה) רָצִיתָ יי'
 אֲרֻצֶּךָ שְׁבֶתָ שְׁבוּת יַעֲקֹב.

לשון הקודש

מִי גִרָם שְׁאֲנִי שׁוֹמַע צְרָתָם? בְּכִיכּוּל
 הַמְלָכָה. שְׁאֲנִי זֹכֵר אוֹתָהּ. זְהוּ שְׁכָתוּב
 (שם) וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. וְכָתוּב (שם ב) וַיִּזְכֹּר
 הָאֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. וְכֵאֲשֶׁר הִקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא יַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת,
 מַה כְּתוּב? (דברים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת
 שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ. זֶה הַמְלָכָה. וְעוֹד כְּתוּב,
 (תהלים פה) רָצִיתָ ה' אֲרֻצֶּךָ שְׁבֶתָ שְׁבוּת
 יַעֲקֹב.

מִהִיכָלוּ, אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אוֹתוֹ. או שְׁנִינִי
 כְּאַחֵד נָשׁוּב לְהִיכָל שֶׁל הַמֶּלֶךְ, או שְׁנִינִי
 כְּאַחֵד נָשׁוּב בְּאַרְצָא אַחֶרֶת. לְעֵתִים פּוֹקֵד
 הַמֶּלֶךְ עַל הַמְלָכָה, וְלֹא מוֹצְאָהּ, שְׁהִיתָה
 הוֹלֶכֶת עִם בְּנוֹ. אָמַר: הוֹאִיל וְהַמְלָכָה
 שָׁם, שְׁנִינָהּ יְשׁוּבוּ.

וּבְזִמְנִין שְׁיִפְקֵד הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְמִלְכָּה, פּוֹקֵד אוֹתָהּ בְּתַחֲלָה, וּבְגִלְגָּלָהּ
 פּוֹקֵד אֶת בְּנוֹ. זְהוּ שְׁכָתוּב (שמות ו) וְגַם
 אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֲלִי' תִּגְמְלוּ זֹאת, בְּגִין דְּאֵתוֹן דּוֹר
עָקֵשׁ וּפְתִלְתַּל, אֵתוֹן הֵוִיתוֹן גְּרָמִין דְּתַגְלִי זֹאת
בְּגִלּוּתָא. הֲלִי' תִּגְמְלוּ זֹאת. דָּא הוּא גִמּוּל דְּעֶבֶד
עֲמֻכּוֹן, בְּכָל אֵינוֹן נִימוּסִין דְּמַצְרִים, בְּכָל אֵינוֹן אֵתוֹן
דְּעֶבֶד לָבוּ, דָּא הוּא גִמּוּל דְּאֵתוֹן שְׁלָמִין לְהֵאֵי זֹאת.
מָאן גָּרַם לָבוֹן דָּא. בְּגִין דְּאֵתוֹן עִם נָבֵל וְלֹא חָכָם,
וְלֹא מִסְתַּכְּלִין בְּכָל אֵינוֹן טָבֵן דְּעֶבֶד לָבוּ עַד הַשְׁתָּא.

הֲלִי' תִּגְמְלוּ זֹאת, דָּא שְׂכִינְתָּא. וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי,
דְּתַנִּינֵן, ה"א דְּבַהֲבָרָאם, (בראשית ב) וְעִירָא. ה"א
דְּבַהֲלִי' רַבְרָבָא. וְהָא אֲתָמַר דְּתַנִּינָא, אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, ה"א דְּבַבֵּל אֲתָר קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וְאֶקְרִי
אֵם. וְתִרִי עֲלָמִין נִינְהוּ, דְּכַתִּיב, (תהלים קו) מִן הָעוֹלָם
וְעַד הָעוֹלָם. וְהָא תַנִּינֵן בְּרִזָּא דְקָרָא, (במדבר כח) בְּשִׁמּוֹן
כְּתִית רַבִּיעֵת הַחֵין.

לשון הקודש

עד עתה.

הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת – זוֹ הַשְׂכִּינָה. וְהִרִי
בְּאֶרְצוֹ הַדְּבָרִים, שְׁלָמְדֵנוּ, אוֹת ה"א שֶׁל
בְּהִבְרָאָם (בראשית ב) – קְטֻנָּה. ה"א שְׂבַהֲלֵה'
– גְּדוּלָּה. וְהִרִי נִתְבָּאֵר שְׁלָמְדֵנוּ, אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, ה"א שְׂבַבֵּל מְקוֹם – הַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא, וְנִקְרָאת אֵם. וּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת
הֵם, שְׂכָתוֹב (תהלים קו) מִן הָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם. וְהִרִי לְמִדְּנוּ בְּסוּד הַפְּסוּקָה, (במדבר

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת,
מְשׁוּם שְׂאֵתָם דּוֹר עָקֵשׁ וּפְתִלְתַּל, אֵתָם
הֵוִיתָם גְּרָמִים שְׁתַּגְלָה זֹאת בְּגִלּוּת. הֲלֵה'
תִּגְמְלוּ זֹאת! זֶהוּ הַגִּמּוּל שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם
בְּכָל אוֹתָם מוֹפְתִים שֶׁל מַצְרִים, בְּכָל
אוֹתָם אוֹתוֹת שְׁעָשָׂה לָכֶם, הַזֶּהוּ הַגִּמּוּל
שְׂאֵתָם מְשַׁלְמִים לְזֹאת הַזֶּה! מִי גָרַם לָכֶם
זֶה? מְשׁוּם שְׂאֵתָם עִם נָבֵל וְלֹא חָכָם, וְלֹא
מִסְתַּכְּלִים בְּכָל אוֹתָן טוֹבוֹת שְׁעָשָׂה לָכֶם

תִּנְיָא רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּכַמָּה אֲתֵרִי אֶסְתַּבְּלָנָא,

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אַעְדִּי (דף רח"צ ע"א)

רְחִימוּתָא מִנֵּיהּ דִּישְׂרָאֵל, דְּבִבֵּל אֲתֵר דְּאִינוּן

הוּוּ, קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא בִּינֵיהּ. דְּכְתִיב, (ויקרא כו)

לֹא מֵאֲסֹתִים וְלֹא גְעֻלֹתִים לְכַלֹּתָם לְהַפֵּר בְּרִיתִי

אִתָּם. דְּיִיקָא אִתָּם, בִּינֵיהּ עֲמַהוּן לָא אַעְדִּי

מִנֵּיהּ לְעֵלְמִין.

רַבִּי יִצְחָק הָוָה אָזִיל בְּאַרְחָא, וּפָגַע בֵּיהּ רַבִּי חֲזִיָּא,

אָמַר לֵיהּ חֲמִינָא (לְהוּ) בְּאַנְפָּךְ, דִּהָא בְּמִדּוּרָא

דְּשְׂכִינְתָּא מְדוּרָךְ. מָאִי כְתִיב. (שמות ג) וְאֶרֶד לְהַצִּילוֹ

מִיַּד מִצְרִים. וְאֶרֶד, אֶרֶד מִיבְעֵי לֵיהּ. וְאֶרֶד

בְּקִדְמִיתָא. אִימָתִי. בַּד נָחַת יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם. וְלָמָּה.

לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם. דְּאֵלְמָלָא לָא הָוָה בִּינֵיהּ, לָא

יְבָלִין לְמַסְבֵּל גְּלוּתָא. בְּמָה דְּאֵת אָמַר (תהלים צא) עֲמוּ

אֲנִכִּי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ.

לשון הקודש

כח) בְּשִׁמּוֹן כְּתִית רַבִּיעֵת הַהִין.

לְעוֹלָמִים.

רַבִּי יִצְחָק הָיָה מְהֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ וּפָגַע בּוֹ

רַבִּי חֲזִיָּא. אָמַר לוֹ, רוּאָה אֲנִי (אִתָּם)

בְּפָנֶיךָ שְׁהֵרִי בְּמִדּוּר שֶׁל הַשְּׂכִינָה

מְקוּמָךְ. מַהוּ שְׂכִתוֹב (שמות ג) וְאֶרֶד לְהַצִּילוֹ

מִיַּד מִצְרַיִם? וְאֶרֶד! אֶרֶד הָיָה צָרִיךְ לוֹ!

וְאֶרֶד – בְּרֹאשׁוֹנָה. מָתִי? בְּאֲשֶׁר יֵרֵד

יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם. וְלָמָּה? לְהַצִּילוֹ מִיַּד

לְמִדְנָה, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּכַמָּה

מְקוּמוֹת הִסְתַּבְּלִיתִי שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

לֹא הִסִּיר אֶהְבָּתוֹ מֵהֶם מִישְׂרָאֵל, שְׂבִבֵּל

מְקוֹם שֶׁהֵם הָיוּ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

בִּינֵיהֶם, שְׂכִתוֹב (ויקרא כו) לֹא מֵאֲסֹתִים

וְלֹא גְעֻלֹתִים לְכַלֹּתָם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם.

אִתָּם דּוֹקָא, בִּינֵיהֶם עֲמָהֶם, לֹא סָר מֵהֶם

אָמַר לִיה, וְדָאֵי בְּכָל אֶתֶר דִּישְׂרָאֵל שְׂרִיין, קִדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא בִּינִייהוּ. וְכָל אֶתֶר דְּחִבִּימִי דָּרָא
 אֲזִלִּין, קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֲזִיל עֲמָהוֹן, דְּכִתִּיב, (שם)
 כִּי מִלְּאֲכָיו יֵצֵא לָךְ וְגו'. מְנָלָן. דְּכִתִּיב, (בראשית לב)
 וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וְגו', וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּאִשְׁרֵי רָאם
 מִחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה. הַשְׁתָּא נִשְׁתַּתֵּף בַּחֲדָא, וְנִיזִיל
 בְּאַרְחָא, דִּהָא יִדְעָנָא דְלֶאֱתֶר חַד אֲזִלִּין, לְקַבְּלָא
 אֲנָפּוּי דְשְׂכִינְתָּא. אָמַר לִיה, וְדָאֵי. אָמַר רַבִּי יֵצְחָק,
 תְּנִינָן, שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְקִין, לָא בַּהֲלִיכְתָּן וְלָא
 בַּחֲזֻרְתָּן. וְאֵינָן לְאַתְחֻזָּא קַמִּי קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 אֲזִלִּין, וְלָא דְחִילָנָא.

עַד דִּהוּ אֲזִלִּי, אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתִיב (בראשית ב)
 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם,
 לֹא־כִלְלָא קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. וְהָאָרֶץ, לֹא־כִלְלָא

לשון הקודש

נִשְׁתַּתֵּף בְּאַחַד וְנִלְךְ בְּדֶרֶךְ, שְׁהִירִי יִדְעָתִי
 שְׁלֻמְקוֹם אַחַד אֲנִי הוֹלְכִים, לְקַבֵּל פְּנֵי
 שְׂכִינְתָּה. אָמַר לוֹ, בּוֹדָאֵי. אָמַר רַבִּי יֵצְחָק,
 לְמַדְנֹה, שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְקִין, לָא
 בַּהֲלִיכְתָּן וְלָא בַּחֲזֻרְתָּן. וְאֵנְחֵנוּ לְהִרְאוֹת
 לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲנִי הוֹלְכִים, וְלָא
 יִרְאִים.

עַד שְׁהִיו הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתוּב
 (שם ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ.
 הַשָּׁמַיִם - לְכִלֵּל אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מִצְרִים. שָׁאם לָא הָיָה בִּינֵיהֶם, לָא
 יְכוּלִים לְסַבֵּל הַגְּלוּת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים
 קל"א) עֲמוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ.
 אָמַר לוֹ, וְדָאֵי בְּכָל מְקוֹם שִׁישְׂרָאֵל
 נִמְצְאוּ, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּינֵיהֶם. וְכָל
 מְקוֹם שֶׁחֲכָמֵי הַדּוֹר הוֹלְכִים, הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הוֹלֵךְ עִמָּהֶם, שְׁכָתוּב (שם) כִּי
 מִלְּאֲכָיו יֵצֵא לָךְ וְגו'. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכָתוּב
 (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וְגו', וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב בְּאִשְׁרֵי רָאם מִחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה. עֲתָה

קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וְכָל מַה דְּלִתְתָּא, אִינוּן אֶקְרוּן
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם מְנִיָּהּ.

אָמַר לִיה אִי הָכִי מַהוּ בְּהַבְרָאָם, וְאַתְמַר בְּה' בְּרָאָם.
אָמַר לִיה כֹּלָא חַד מְלָה, כִּד שָׁמַיִם אֶתְחַבְּרוּ,
הָאִי ה' אֶפִּיקַת תּוֹלְדוֹת, וְאִינוּן אֶקְרוּן תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָמַר לִיה אִי הָכִי, בְּמַאי אֻקְיָמְנָא
בְּה' בְּרָאָם, בְּאַבְרָהָם. אָמַר לִיה כֹּלָא חַד מְלָה הוּא,
בְּאַבְרָהָם, חֵינּוּ הַשָּׁמַיִם, דְּמִתְמָן שְׂרַיִן לְאַתְפְּשָׁטָא.
בְּה' בְּרָאָם, חֵינּוּ וְהָאָרֶץ, וְכֹלָא חַד מְלָה.

אָמַר לִיה, וְדָאִי הָכִי הוּא, וְהָאִי אֻלִּיפְנָא, דְּכְתִיב,
אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְתַנִּינוּ, הָעוֹלָם
הַזֶּה נִבְרָא בְּה', דְּכְתִיב בְּהַבְרָאָם. וְהָעוֹלָם הַבָּא, נִבְרָא
בִּי, דְּכְתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יֵצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֶּן. לְאַבְלָלָא הַשָּׁמַיִם. אֶת הַגֶּן, לְאַבְלָלָא אֶת הָאָרֶץ.

לשון הקודש

אַחַד הוּא. בְּאַבְרָהָם – אֵלֹהֵי הַשָּׁמַיִם,
שְׁמֵשׁ מִתְחִילִים לְהַתְפַּשֵּׁט. בְּה' בְּרָאָם,
וְהוּא וְהָאָרֶץ, וְהַכֹּל דְּכָר אַחַד.

אָמַר לוֹ, וְדָאִי כִּד הוּא, וְהָאִי לְמַדְנֹג,
שְׂכֵתוֹב אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ.
וְלְמַדְנֹג, הָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא בְּה', שְׂכֵתוֹב
בְּהַבְרָאָם. וְהָעוֹלָם הַבָּא נִבְרָא בִּי,
שְׂכֵתוֹב (בראשית ב) וְנָהָר יֵצֵא מִעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן – לְכֹלֵל הַשָּׁמַיִם. אֶת

וְהָאָרֶץ – לְכֹלֵל אֶת הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְכָל מַה שְׁלֻמְטָה, אֵלֹהֵי נִקְרָאִים תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם, מֵהֶם.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, מַהוּ בְּהַבְרָאָם, וְנָאֻמַר
בְּה' בְּרָאָם? אָמַר לוֹ, הַכֹּל דְּכָר אַחַד.
כְּאִשְׁרֵי הַשָּׁמַיִם הִתְחַבְּרוּ, ה' הוּא הוֹצִיָּאָה
תּוֹלְדוֹת, וְהֵם נִקְרָאוּ תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, בְּמַה בְּאַרְנוּ בְּה'
בְּרָאָם – בְּאַבְרָהָם? אָמַר לוֹ, הַכֹּל דְּכָר

וְהָא אוֹקִימָנָא, דְּכְתִיב, (שיר השירים ד) מַעֲנִן גְּנִים, דָּא הִיא
הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר מִים חַיִּים, דְּכְתִיב, (בראשית כו) וַיִּכְרוּ
שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר, דְּכְתִיב (שם) וַיַּעַתֵּק מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר
בְּאֵר אַחֶרֶת וְגו'. וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן, דְּאִינוֹן מִתְעַטְרִין
לְעִילָא, וְסִלְקִין בְּרִישָׁא דְּמִלְכָּא. דְּכְתִיב, (תהלים קח) כִּי
גָדוֹל מַעַל שָׁמַיִם חֲסֵדְךָ.

מִן לְבָנוֹן, מִתְּמִן נִפְקִין לְבִינָה. וְנָגִיד וְאֶתְמַשֵּׁךְ לְכָל
זְוִיין, עַד דְּנִגְדִין אִינוֹן מִבּוּעִין, וְנַחֲתִין
לְאֶתְכַנְשָׁא לְאַתָּר דְּאֶקְרִי יִמָּא רַבָּא. דְּכְתִיב, (קהלת א) כָּל
הַנֶּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'. וְכְתִיב, (ישעיה נא) הַבִּיטוּ
אֶל צוּר חֲצִבְתָּם וְגו'. לְבָתָר כְּתִיב, (שיר השירים ד) גֵּן נָעוּל
אַחֲתִי כִלְה וְגו'. וּמִכָּאן, נִפִּיקוּ תוֹלְדוֹת לְכָלָא. דְּכְתִיב,
בְּהַבְרָאם, בָּה' בָּרָאם מִמֶּשֶׁ, בְּאֶבְרָהם. אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, וְאַפִּילוּ בִיעֵקֵב מִמֶּשֶׁ. וְכָלָא חַד מִלְּהָ.

לשון הקודש

וּמִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַקְּצוּוֹת, עַד שְׁנַמְשָׁכִים
אֵלּוּ הַמְּקוּרוֹת וְיִוִּרְדִים לְהַתְכַּנֵּס לְמָקוֹם
שְׁנִקְרָא הַיָּם הַגָּדוֹל, שְׁכָתוֹב (קהלת א) כָּל
הַנֶּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'. וְכָתוֹב (ישעיה
נא) הַבִּיטוּ אֶל צוּר חֲצִבְתָּם וְגו'. וְאַחֵר כִּד
כְּתוֹב, (שיר השירים ד) גֵּן נָעוּל אַחֲתִי כִלְה וְגו'.
וּמִכָּאן יֵצְאוּ תוֹלְדוֹת לְכָלָם, שְׁכָתוֹב
בְּהַבְרָאם, בָּה' בָּרָאם מִמֶּשֶׁ, בְּאֶבְרָהם.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְאַפִּילוּ בִיעֵקֵב מִמֶּשֶׁ.
וְהַבֵּל דְּבֵר אַחֵד.

הֵגֶן - לְכַלֵּל אֶת הָאָרֶץ.
וְחֲרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁכָתוֹב (שיר השירים ד) מַעֲנִן
גְּנִים, וְהוּא הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר מִים חַיִּים,
שְׁכָתוֹב (בראשית כו) וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק
בְּאֵר, שְׁכָתוֹב (שם) וַיַּעַתֵּק מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר
בְּאֵר אַחֶרֶת וְגו'. וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן, שְׁאֵלוּ
מִתְקַשְּׁמִים לְמַעְלָה וְעוֹלִים בְּרִאשׁוֹ שֶׁל
הַמֶּלֶךְ, שְׁכָתוֹב (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מַעַל
שָׁמַיִם חֲסֵדְךָ.
מִן לְבָנוֹן - מִשָּׁם יוֹצְאִים לְבִינָה. וְנִמְשָׁךְ

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּד אָנֹן יִתְבִּין לְקַמִּיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן,
כִּלָּא אֶתְמַר קַמִּיָּה בְּאַתְנָגְלִיא, וְלֹא אֶצְטְרִיכְנָא
לְכָל הָאִי. אָמַר לִיה, לָאו רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּשָׂאָר בְּנֵי
נָשָׂא, דְּכִלְהוּ קַמִּיָּה, כְּשָׂאָר נְבִיאֵי לְקַמִּי מִשָּׁה. עַד
דִּתְהוּ אֲזִילִי, אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתִיב, (ישעיה מט) הִתְשַׁכַּח
אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן בִּטְנָה וְגו'. הָאִי קָרָא אֲוִקְמוּנָה,
וְהָבָא מָאִי קָא מִיִּירִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִי בְּקִטּוּרָא
דְּחֶבְרִיא, סְמִיכָא לָא אֶסְמִיכְנָא, אָנֹן מַה גִּימָא.

אָמַר לִיה, דִּהָא קָלָא דְרַמְיָזָא חַד, שְׁמַעְנָא יוֹמָא
חַד, כִּד תָּהִי אֲזִילָנָא בְּאַרְחָא, וְלֹא יִדְעָנָא מָאָן
אָמַר, וְלֹא יִדְעָנָא מִלָּה.

וְתָא חֲזִי, שְׁבַעָה יוֹמִין תְּהוּ דְּחִלְיִשְׁנָא עַל דָּא, וְלֹא
טַעִימָנָא מְדִי. וְהִשְׁתָּא אֲזִילָנָא לְגַבִּיָּה דְּבוּצִינָא
קַדִּישָׁא, דִּילִימָא לִי דִילְמָא אֲדַבֵּר. אָמַר לִיה, דִּילְמָא

לשון הקודש

סְמִיכָה לֹא גִסְמִיכְתִּי, אָנֹן מַה נֶּאמַר?
אָמַר לוֹ, שְׁהֲרִי קוֹל שֶׁל רִמּוֹ אֶחָד
שְׁמַעְתִּי יוֹם אֶחָד כְּאִשֶּׁר הָיִיתִי הוֹלֵךְ
בְּדֶרֶךְ, וְלֹא יִדְעָתִי מִי אָמַר, וְלֹא יִדְעָתִי
דְּכָר.

וּבֹא רֵאזָה, שְׁבַעָה יָמִים הָיוּ שְׁנַחֲלִשְׁתִּי
עַל זֶה וְלֹא טַעַמְתִּי דְּכָר, וְעַתָּה הוֹלֵךְ אֲנִי
אֶצֶל הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה שִׁיאֲמַר לִי, שְׁמָא
אֲזַכֵּר. אָמַר לוֹ, שְׁמָא אוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁהִיָּה

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּאִשֶּׁר אָנֹן יוֹשְׁבִים
לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֵבֵל נֶאמַר לְפָנָיו בְּגִלּוּי
וְלֹא הֶצְטַרְכְּנוּ לְכָל זֶה. אָמַר לוֹ, אִין רַבִּי
שְׁמַעוֹן כְּשָׂאָר בְּנֵי אָדָם, שְׁכָלָם לְפָנָיו
כְּמוֹ שָׂאָר הַנְּבִיאִים כְּלָפִי מִשָּׁה. עַד שְׁהִיוּ
הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתוּב (ישעיה מט)
הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן בִּטְנָה וְגו'.
פְּסוּק זֶה בְּאַרוּחוֹ, וְכָאֵן מַה הוּא עוֹסֵק?
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם בְּקִשְׁרָא שֶׁל הַחֲבֵרִים,

הַהוּא יוֹמָא דְהָהּ אָזִיל רַבִּי אֶלְעָזָר לְגַבִּיָּה דְחַמּוּי,
וְהַהוּא יוֹמָא אָזִילָנָא עַמִּיָּה, וְהָא אֲדַכְרָנָא מְלָה.

תָּא חַזִּי, הָכִי אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמִיָּה דְאָבוּי, אָמְרוּ
יִשְׂרָאֵל קָמִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מִיּוֹמָא דְנִפְלָנָא
בְּגָלוּתָא, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שָׁבִיב לָן בְּגָלוּתָא, וְאַנְשֵׁי
לָן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה מט) וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזַבְנִי יי'
וַיִּי' שְׁכַחְנִי. אָמְרָה שְׁכִינְתָּא, הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה, וְכִי
יִשְׂרָאֵל דְּאֶקְרוֹן בְּנִין, בְּמָה דָּאֵת אָמַר, (דברים יד) בָּנִים
אַתֶּם לַיי' אֱלֹהֵיכֶם. מֵרַחֵם בֶּן (דף רח"צ ע"ב) בְּמִנָּה, בְּמָה
דָּאֵת אָמַר, (ירמיה ב) וְאַנְכִי נִטְעַתִּיךְ שׁוֹרֵק כְּלָה זֶרַע
אַמֶּת. גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה, דְּכְּתִיב, (בראשית ב) אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְאַנְכִי לֹא אֶשְׁכַּחְךָ, מִכָּאן,
דְּקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא שָׁבִיב לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְעֵלְמִין.

לשון הקודש

שְׁנַקְרָאִים בָּנִים, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (דברים יד)
בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, מֵרַחֵם בֶּן
בְּמִנָּה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (ירמיה ב) וְאַנְכִי
נִטְעַתִּיךְ שׁוֹרֵק כְּלָה זֶרַע אַמֶּת, גַּם אֵלֶּה
תִשְׁכַּחְנָה, שְׁכַחְנִיב (בראשית ב) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! וְאַנְכִי לֹא אֶשְׁכַּחְךָ.
מִכָּאן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא עוֹזֵב
אוֹתָם אֵת יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָמִים.

הוֹלֵךְ רַבִּי אֶלְעָזָר אֶצֶל חַמּוּי, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם
הִלְכְּתִי עִמּוֹ, וְהִנֵּה נִזְכַּרְתִּי בְּדָבָר.
כָּךְ אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמוֹ
שֶׁל אָבוּי, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא: מִיּוֹם שְׁנִפְלָנוּ בְּגָלוּת, הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עוֹזֵב אוֹתָנוּ בְּגָלוּת וְשָׁכַח
אוֹתָנוּ. וְהוּא שְׁכַחְנוּב (ישעיה מט) וַתֹּאמֶר צִיּוֹן
עֲזַבְנִי ה' וְה' שְׁכַחְנִי. אָמְרָה הַשְׁכִּינָה:
הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה! וְכִי יִשְׂרָאֵל

תוֹ אָמַר, הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן בְּטָנָה. דָּא
 הוּא רְזָא עֲלָאָה דְאָמַר קֳדָשָׁא בְּרִידָא הוּא. הָא
 מְלִין אֵלִין בְּשָׁמִיָּה אֲחִידִין. בְּמָה דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 לֹא אֲנָשִׁי שְׁמִיָּה, דִּהָא הוּא כָּלָא, כִּךְ קֳדָשָׁא בְּרִידָא
 הוּא לֹא אֲנָשִׁי לֹון לְיִשְׂרָאֵל דְאִינוּן אֲחִידִין בְּשָׁמִיָּה
 מִמֶּש. אֲתִרְגִּישׁ רַבִּי חֲזִיא, אָמַר וְדָאִי דָּא הִיא מְלָה.
 בְּרִידָא יְהִיא קֳדָשָׁא בְּרִידָא הוּא דְאֶעְרַעְנָא לָךְ, וְיִדְעָנָא
 מְלָה. וְיִדְעָנָא מָאן הַהוּא דְשִׁמְעָנָא מִנִּיה.

וְתָא חֲזִי, דִּהָהוּא יוֹמָא דְרַהֲיִטְנָא אַרְבַּע מִיָּלִי, וְלֹא
 אֲשַׁכְחָנָא מָאן הוּא. אָמַר לִיה, בְּגִין דְּעֵאֲלָנָא
 בְּחַד מְעַרְתָּא דְרַבִּי אֶלְעָזָר נָפִישׁ שַׁעְתָּא חָדָא. קָרִי
 עָלֶיהָ רַבִּי חֲזִיא הֲנִי קָרָאִי, (ישעיה נח) אֹז יִבְקַע בִּשְׁחַר
 אוֹרְךָ וְגו'. אֹז תִּקְרָא וְיִי' יַעֲנֶה וְגו' אֹז תִּתְעַנֵּג עַל
 יי' וְגו'.

לשון הקודש

וְיִדְעָתִי דְבָר, וְיִדְעָתִי מִי אוֹתוֹ שְׁשִׁמְעָתִי
 מִמֶּנּוּ.

וּבֹא רָאָה, שְׁאוֹתוֹ יוֹם שְׁרַעְתִּי אַרְבַּעָה
 מִיָּלִין, וְלֹא מִצָּאֲתִי מִי הִנֵּה. אָמַר לוֹ,
 מִשּׁוּם שְׁנַכְנַסְתִּי בְּמַעְרָה אַחַת שְׁרַבִּי
 אֶלְעָזָר נָח שָׁעָה אַחַת. קָרָא עָלָיו רַבִּי
 חֲזִיא אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (ישעיה נח) אֹז יִבְקַע
 בִּשְׁחַר אוֹרְךָ וְגו'. אֹז תִּקְרָא וְה' יַעֲנֶה וְגו',
 אֹז תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'.

עוֹד אָמַר, הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן
 בְּטָנָה. זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן שְׁאֵמַר הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. הֵנָּה דְבָרִים אֵלּוּ בְּשִׁמוֹ
 אַחֲזוּזִים. כְּמוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
 שׁוֹכֵחַ שְׁמוֹ שֶׁהָרִי הוּא הַכֹּל – כִּךְ הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכֵחַ אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל,
 שֶׁהֵם אַחֲזוּזִים בְּשִׁמוֹ מִמֶּש. הִתְרַגֵּשׁ רַבִּי
 חֲזִיא, אָמַר, וְדָאִי זֶהוּ דְבַר חֲדוּשׁ. בְּרוּךְ
 יְהִיהֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנַכְנַשְׁתִּי כִּךְ

זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דֹּר וָדֹר וְגו' (דברים לב) זָכַר
 יְמוֹת עוֹלָם, רַבִּי אֲבָא אָמַר, מָאֵן יְמוֹת עוֹלָם.
 אֵינּוֹן שִׁיתָא יוֹמִין, דְּעֵבֵד קֳדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עֲלָמָא
 בָּהּ. דְּכַתִּיב, (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי' וְגו'.
 שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהָאֵל אֻקְיָמָנָא. בֵּינוּ
 שְׁנוֹת דֹּר וָדֹר. כְּלוּמַר, אֵינּוֹן יְמוֹת עוֹלָם, יָדְעוּ
 וַיִּשְׁתַּמּוּדְעוּ כָּל אֵינּוֹן שְׁנִין וַיּוֹמִין, וְכָל דָּרָא וְדָרָא,
 עַד דָּרָא דָּא דַּאתּוֹן קַיִימִין.

שָׂאֵל אַבִּיד וַיַּגִּדְהּ, דָּא קֳדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, הֲלֹא הוּא אַבִּיד קֳנֵד. וַיַּגִּדְהּ, וְהוּא
 יַגְלָה עוֹמָקָא דְּחֻכְמָתָא. וּמַאי הִיא. אֶלָּא בַּד אֵינּוֹן
 שִׁיתָא יוֹמִין שְׁכֻלִּילוּ עֲלָמָא, לָא שְׁכֻלִּילוּ לִיהּ, אֶלָּא
 בְּגִינְדָּהּ, דְּתִיתִי אֲנִי וְתַקִּיִּים אֹרִייתָא. דְּתַנִּינָן, כָּל מַה
 דְּעֵבֵד קֳדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, עַל תַּנְאֵי עֵבֵד, דְּכַד יִיתּוֹן

לשון הקודש

דור זה שאתם עומדים בו.
 שָׂאֵל אַבִּיד וַיַּגִּדְהּ - זה הקדוש ברוך
 הוא. וְהוּא שְׁכֻתוֹב הֲלֹא הוּא אַבִּיד קֳנֵד.
 וַיַּגִּדְהּ, וְהוּא יַגְלָה עֲמֻק הַחֻכְמָה. וּמַה
 הִיא? אֶלָּא כַּאֲשֶׁר שֵׁשֶׁת יָמִים אֱלֹהֵי בְּנוֹ
 אֶת הָעוֹלָם, לֹא בְּנוֹ אוֹתוֹ אֶלָּא בְּגִלְגֵּלָהּ,
 שֶׁתִּבְאֵ אֶתְהּ וְתַקִּיִּים אֶת הַתּוֹרָה.
 שְׁלַמְדְנוּ, כָּל מַה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא - עַל תַּנְאֵי עָשָׂה, שֶׁכַּאֲשֶׁר יִבְאוּ

(דברים לג) זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דֹּר
 וָדֹר וְגו'. זָכַר יְמוֹת עוֹלָם. רַבִּי אֲבָא
 אָמַר, מִי אֱלֹהֵי יְמוֹת עוֹלָם? אֱלֹהֵי שֵׁשֶׁת
 יָמִים שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָם
 בָּהֶם, שְׁכֻתוֹב (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים
 עָשָׂה ה' וְגו'. שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת
 יָמִים, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. בֵּינוּ שְׁנוֹת דֹּר וָדֹר.
 כְּלוּמַר, אֱלֹהֵי יְמוֹת עוֹלָם, יָדְעוּ וַיִּתְּנוּדְעוּ כָּל
 אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דֹּר וָדֹר, עַד

יִשְׂרָאֵל, אִי יִקְבְּלוּן אוֹרֵייתָא יָאוּת, וְאִי לָא דִּיהֲדַר
לִיה לְתַחוּ וְנִבְחוּ. וּבְגִין כֵּךְ, אֵינֻן יְמוֹת עוֹלָם יִדְעוּ
וְאַשְׁתְּמוּדְעֵן כֹּלָא.

וְהָא תַּנִּינֵן, הִנְהוּ עֲנִפֵּי דְאִילָנָא, הֵיךְ מִתְאַחֲדֵן בְּגוּ
אִילָנָא, וְהָא אוֹקִימְנָא, בְּדִין קֹדֶשָׁא בְּרִיד הוּא
בִּיר לֹון, לְמִמָּנֵן תְּרִיסִין, עַל שְׂאָר עַמִּין, וְאַתּוֹן מַה
כְּתִיב. כִּי חֶלֶק יְיָ עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחַלְתּוֹ, וְדָלָא יִהֵב
לְחוּ לְרַבְרָבָא, וְלָא לְמִלְאַכָּא, וְלָא לְמִמָּנָא אַחֲרָא,
וְהָא עֲמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא נִסֵּב לְחוּלְקִיָּה.

בְּאֵן אַתְר אֲשַׁבַּח לִיה. וּמִצְאָהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וּבִתְחוּ
יָלֵל יִשְׁמֹן וְגו' ^(יהושע כד) וְדְכְתִיב, תִּרְחַ אֲבִי
אַבְרָהָם וְגו'. וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם וְגו'.
וּמִהֲבֵא דְבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, וְלָא
אַתְפָּרֵשׁ מִנֵּיהוּ, וְדְבַר לְהוּ בְּרַחֲמֵי, הָדָא הוּא דְכְתִיב
בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ וְגו'.

לשון הקודש

נִחַלְתּוֹ. שְׁלֵא נִתְּנֵן אוֹתָם לְשֵׁר, וְלָא
לְמִלְאַךְ, וְלָא לְמִמָּנָה אַחֲרָא, וְזֶה הָעַם
שֶׁהַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא נִטֵּל לְחֶלְקוֹ.
בְּאִיזָה מְקוֹם מִצָּא אוֹתוֹ? וּמִצְאָהוּ בְּאַרְץ
מִדְבָּר וּבִתְחוּ יָלֵל יִשְׁמֹן וְגו'. שְׁכֵתוֹב
^(יהושע כד) תִּרְחַ אֲבִי אַבְרָהָם וְגו', וְאַקַּח אֶת
אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם וְגו'. וּמִכָּאן מִנְהִיג
אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וְלָא

יִשְׂרָאֵל, אִם יִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה – מוֹטֵב,
וְאִם לֹא – שְׁיִחְזִירָהוּ לְתַחוּ וְנִבְחוּ. וּמִשּׁוּם
זֶה, אֵלּוּ יְמוֹת עוֹלָם יוֹדְעִים וּמִבְנִינִים הַכֹּל.
וְחָרִי לְמִדְּנוּ, אֵלּוּ עֲנִפֵּי הָאִילָן אֵיךְ
נִאֲחֲזִים בְּתוֹךְ הָאִילָן? וְחָרִי בְּאַרְנוֹ,
שְׁכֵאֲשֶׁר הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּיר לְהֵם
לְמִמָּנֵי הַמִּבְנִינִים עַל שְׂאָר הָאֻמוֹת, וְאַתָּם
מַה בְּתוֹב? כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל

בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא
 אֲשַׁכְּחָנָא מָאן דִּתִּים עַל בְּנוֹי, כְּהִיא
 נִשְׂרָא. וְעַל דָּא תִּנְיָנָן, כְּתִיב, (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֵל
 הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׁוּר מִהֶשְׁמָאֵל. נֶשֶׁר בָּאן
 דְּוִכְתִּיָּה. בְּאַתָּר דִּיעֲקֹב קָאִים. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (משלי
 ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמַיִם. כְּהִיא אֲתָר מִמֶּשֶׁ. מָאִי
 טַעְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ רַחֲמֵי עַל בְּנוֹי, וְדִינָא לְגַבֵּי
 אַחֲרָנִין. כִּד קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא, דְּכִפֵּר לְבָנוֹי בְּנֶשֶׁר דָּא.

מַה כְּתִיב יי' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר. הוּא
 בְּלַחֲדוּי, דְּכְתִיב, (שמות יג) וַיֵּי' הִלֵּךְ לִפְנֵיהֶם וְגו'.

וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר, דְּלֹא דְּכִר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לֹא
 מְלֹאכָא, וְלֹא מִמְּנָא אַחְרָא, דְּאִינוּן אֶקְרוּן אֵל נִכְר.
 וְדָא הוּא דְּאָמַר מֹשֶׁה, (שמות לג) אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלֵכִים
 אֵל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, יי' בְּדָד יִנְחֵנוּ.

לשון הקודש

מַעֲמוֹ? מַשּׁוּם שְׂהוּא מְרַחֵם עַל בְּנוֹי,
 וּבְדִין עִם אַחֲרִים. כִּד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מְנַהִיג אֶת בְּנוֹי בְּנֶשֶׁר זֶה.

מַה כְּתוּב? ה' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל
 נִכְר. הוּא בְּלִבְדּוּ, שְׁכָתוּב (שמות יג) וְה' הִלֵּךְ
 לִפְנֵיהֶם וְגו'. וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר, שְׁלֹא
 הִנְהִיג לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לֹא מְלֹאךְ, וְלֹא
 מְמַנָּה אַחֲרֵי, שְׂהֵם נִקְרָאִים אֵל נִכְר. וְזִהוּ
 שְׂאָמַר מֹשֶׁה, (שמות לג) אִם אֵין פָּנֶיךָ

נִפְרָד מֵהֶם וּמְנַהִיג אוֹתָם בְּרַחֲמִים. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב (דברים לב) בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ וְגו'.

בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא
 מַצְאָנוּ מִי שְׁמַרְחָם עַל בְּנוֹי בְּנֶשֶׁר הַזֶּה.
 וְעַל זֶה לְמַדְנוּ, כְּתוּב (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה
 אֵל הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׁוּר
 מִהֶשְׁמָאֵל. הַנֶּשֶׁר, הֵיכָן מְקוּמוֹ? בְּמָקוֹם
 שִׁיעֲקֹב עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁכָתוּב (משלי ל) דֶּרֶךְ
 הַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ מְקוֹם מִמֶּשֶׁ. מַה

הוא בלִחודוֹ, וְאִין עֲמוֹ אַל גִּבֵּר.

וְכַאֲה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׁרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא דְּבִר
עֲמַחוֹן, (בִּישְׁרָאֵל) הָכִי עֲלִייהוֹ כְּתִיב, (תהלים קלה) בִּי
יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ, וְכְתִיב, (שמואל א יב) בִּי
לֹא יִשָּׁשׁ יי' אֶת עַמּוֹ וְגו'. מָאִי טַעְמָא לֹא יִשָּׁשׁ ה'
אֶת עַמּוֹ. בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, בְּגִין דִּהֲאִי בְּהֲאִי
אֶתְדַבֵּק. וְעַל דָּא לֹא יִשְׁבּוּק לוֹן קְדֻשָּׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
דְּבִכָּל אֲתֵר דִּיאִינוֹן שְׂרִיין, קְדֻשָּׁא בְּרִידָּהּ הוּא עֲמַחוֹן
בְּמָה דְּאוּקִימָנָא.

לוֹ חֲכָמוֹ יִשְׁכִּילוּ זֹאת. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל
הַיָּי קִרְאִי דְּהֶכָּא, תּוֹכְחִי אֵינוֹן, דְּאוֹכַח לְהוֹ מִשָּׁה
לְיִשְׂרָאֵל, בַּר הַחוּא שְׂמָא קְדִישָׁא, דְּגַלִּי בְּשִׁירוּתָא
דְּמַלּוּי. אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְאַפִּילוּ מַה דְּאוֹכַח לְיִשְׁרָאֵל,
בְּכָלֵּל דְּשְׂמָא קְדִישָׁא הוּא, דְּלִית מְלָה בְּאוּרִייתָא

לשון הקודש

בְּזֶה נִדְּבָק. וְעַל זֶה לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ
בְּרִידָּהּ הוּא. שְׂבָכָל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצְאִים,
הַקָּדוֹשׁ בְּרִידָּהּ הוּא עִמָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.
לוֹ חֲכָמוֹ יִשְׁכִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, כָּל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים שֶׁבָּאֵן תּוֹכְחוֹת
הֵם שְׁהוּכִיִּת אוֹתָם מִשָּׁה לְיִשְׂרָאֵל, חוּץ
מֵאוֹתוֹ שֵׁם קָדוֹשׁ שְׁגֻלָּה בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו.
אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְאַפִּילוּ מַה שְׁהוּכִיִּת
לְיִשְׂרָאֵל הוּא בְּכָלֵּל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שְׂאִין

הַלְכִּים אֶל תַּעֲלֵנוּ מְזֻה. וְהוּא שְׂכַתוֹב ה'
בְּדֶרֶךְ יִנְחֵנוּ. הוּא בְּלִבְדּוֹ, וְאִין עַמּוֹ אַל
גִּבֵּר.

אֲשֶׁרִי חֲלָקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרִידָּהּ
הוּא מִתְנַהֵג אִתָּם (בִּישְׁרָאֵל) בְּדָהּ, עֲלֵיהֶם
כְּתוּב (תהלים קלה) בִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה
יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ, וְכְתוּב (שמואל א-א יב) בִּי לֹא
יִשָּׁשׁ ה' עַמּוֹ וְגו'. מַה הַטַּעַם לֹא יִשָּׁשׁ ה'
אֶת עַמּוֹ? בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, מִשּׁוּם שֶׁזֶה

וְנָפִיק מִכָּלֵל דְּשִׁמָּא קִדִּישָׁא. דְּאוֹרֵייתָא כָּלָא שְׁמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִינוּן.

וְהִנֵּי קִרְאֵי יְדִיעָאן אִינוּן. אֲבָל בְּגִין דְּשִׁמָּא
(דף רצ"ט ע"א) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רָשִׁים בְּהֵאֵי פְּרֻשָׁתָא,
אֲצַטְרִיכְנָא עַד הַשְׁתָּא. וְהָכָא הָא כְּתִיב, לֹא חָכְמוּ
יִשְׁכִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדָאִי, וְהָא בְּכַמָּה אֲתֵר אוֹקִימְנָא
הֵאֵי, דָּאִי יִשְׂרָאֵל יִגְדַּעוֹן הֵאֵי, אִיךְ זֹאת אֲחִידָא
בְּדִינוּי לְאַתְפָּרְעָא מִן חֵיבָא, יְבִינוּ לְאַחֲרִיתָם,
וְיִסְתַּמְרוּ לְמַהֲוֵי בָּהּ. בְּכַמָּה דְּכְתִיב, (איוב כ) וְאֶרֶץ
מִתְקוּמָמָה לוֹ.

דְּבָר אַחֵר לוֹ חָכְמוּ יִשְׁכִּילוּ זֹאת. דְּאִיהִי מִתְקַשְׂרָא
בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, בְּד נְטָרִין פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא,
וְיִתְבִּין עִמָּה בְּשָׁלָם, יִגְדַּעוֹן דְּסִיעֶתָא דְּהֵאֵי זֹאת
עִמָּהוֹן, לְאַתְפָּרְעָא מִשְׁנֵאִיהוֹן. וְיִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן זְעִירִין
בִּינֵי עַמֻּמֵּיָא, יִגְדַּעוֹן, אִיכָּה יִרְדּוּף אֶחָד אֶלְף וּשְׁנַיִם

לשון הקודש

שָׁאם יִשְׂרָאֵל יִדְעוּ אֵת זֶה אִיךְ זֹאת
אֲחוּזָה בְּדִינָיָה לְהַפְרַע מִן הָרִשְׁעִים –
יְבִינוּ לְאַחֲרִיתָם, וְיִשְׁתַּמְרוּ לְהִיּוֹת בָּהּ,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב כ) וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ.
דְּבָר אַחֵר לוֹ חָכְמוּ יִשְׁכִּילוּ זֹאת – שְׁהִיא
קְשׁוּרָה בָּהֶם בִּישְׂרָאֵל. כַּאֲשֶׁר שׁוּמְרִים
מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְיוֹשְׁבִים עִמָּה בְּשָׁלוֹם,
יִדְעוּ שְׁעוּרָה שֶׁל זֹאת הוּא עֲמָהֶם, לְהַפְרַע

דְּבָר בַּתּוֹרָה שְׂיוּצָא מִכָּלֵל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ,
שֶׁהַתּוֹרָה כְּלָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא הֵם.

וְאֵלּוּ הַפְּסוּקִים יְדוּעִים הֵם. אֲבָל מִשׁוּם
שֶׁשְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָשׁוּם
בְּפֻרְשָׁה זֹה, הֵייתִי צָרִיךְ עַד עַתָּה. וְכֵאֵן
הֲרִי כְּתוּב, לוֹ חָכְמוּ יִשְׁכִּילוּ זֹאת, זֹאת
וְדָאִי. וְהֲרִי בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת בְּאַרְנוּ זֹאת,

יְנִיסוּ רַבְבָּהּ. וּמֵאֵן גָּרִים לָהּ. הֵיא זֹאת, דִּהְוָה בְּהוּ
בְּשָׁלֵם, בְּדַ עֲבָדִין פִּקּוּדֵי אוֹרֵייתָא. וְלַעֲלָמִין לֹא
אֶתְעָדִי מִנֵּיהּוּ, לְמַעַבְדַּ לָּהּ נִוְקָמִין.

אִם לֹא כִי צוּרִם מְכָרִם וַיִּי' הַסְּגִירָם. (דברים לב) מֵאִי
טַעְמָא כִי צוּרִם מְכָרִם. בְּגִין צוּר יִלְדָּךְ תָּשִׁי,
דִּתְקוּנִין לֹא שָׂרָאן בְּדִקָּא יָאוּת בְּאַתְרֵיהּוּ. אִם לֹא
כִי צוּרִם מְכָרִם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה דָּא אֲבָרְהָם, בְּמָה
דְּאוֹקִימָנָא, דְּאָמַר אֲבָרְהָם יִתְחַיִּיבּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא,
וְלֹא יִיעֲלוֹן בְּגִיחָנָם דִּתְרִין אֵלִין גִּלּוּתָא וְגִיחָנָם, לֹא
יִסְבְּלוֹן יִשְׂרָאֵל. וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֶסְתָּבִּיבְךָ עַל יְדוּי,
דְּכָל זְמָנָא דִּי יִחֻבּוֹן יִשְׂרָאֵל, יִפְלוֹן בְּגִלּוּתָא,
וְיִשְׁתַּעֲבְדּוֹן בְּהוּ שְׁנֵאִיחָוִן. וּבְגִין כֵּן, צוּרִם מְכָרִם
וְדָאִי, וַיִּי' הַסְּגִירָם, וְאֶסְתָּבִּיבְךָ עַל יְדוּי.

לשון הקודש

מְכָרִם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה אֲבָרְהָם, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנֹו, שֶׁאָמַר אֲבָרְהָם, יִתְחַיִּיבּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּת וְלֹא יִכְנָסוּ בְּגִיחָנָם, שְׁשֹׁנִי
אֵלֹו – גִּלּוּת וְגִיחָנָם – לֹא יִסְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל.
וְהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִסְבִּיבְךָ עַל יְדוּי, שֶׁכָּל
זְמַן שֶׁיִּתְחַיִּיבּוּ יִשְׂרָאֵל, יִפְלוּ לְגִלּוּת
וְיִשְׁתַּעֲבְדּוּ בְּהֵם שְׁנֵאִיחָם. וּמִשּׁוֹם זֶה
צוּרִם מְכָרִם, וְדָאִי, וְה' הַסְּגִירָם, וְהִסְבִּיבְךָ
עַל יְדוּי.

מִשְׁנֵאִיחָם. וְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מַעֲטִים בֵּין
הָאֲמוֹת, יִדְעוּ אֵיכָה יִרְדָּף אַחַד אֶלֶף
וּשְׁנַיִם יְנִיסוּ רַבְבָּהּ. וּמִי גֵרִם לָהֶם? הֲזֹאת
הִזּוּ שְׁהִיתָה בִּינֵיהֶם בְּשָׁלוֹם כְּאֲשֶׁר
עוֹשִׂים מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְלַעֲלָמִים לֹא זֹוּה
מִהֶם לַעֲשׂוֹת לָהֶם נִקְמֹות.

אִם לֹא כִי צוּרִם מְכָרִם וְה' הַסְּגִירָם (דברים
לב). מָה הַטַּעַם כִּי צוּרִם מְכָרִם? מִשּׁוֹם
שֶׁצּוּר יִלְדָּךְ תָּשִׁי, שֶׁהַתְּקוּנִים לֹא נִמְצְאוּ
כְּמוֹ שֶׁצָּרִיד בְּמִקּוֹמָם. אִם לֹא כִי צוּרִם

תִּנְיָא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאי טַעְמָא אוֹכַח לְהוּ
 מוֹשֶׁה בְּהָאֵי שִׁירָה הָכִי, בְּגִין דְּאִינְהוּ זְמִינִין
 לְמִיעַל לְאַרְעָא, וְלְמוֹשְׁרֵי בִינְיָהוּ שְׂכִינְתָּא, וּבְגִין כֹּךְ
 אוֹכַח לְהוּ עַל הָאֵי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּתַרִּי אַתְרֵי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין
 לְאוֹכַחָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְחֻדָּאן אוֹמוֹת הָעוֹלָם.
 חַד דְּכַתִּיב, (הושע יב) וְרִיב לִי עִם יְהוּדָה וְלִפְקוֹד עַל
 יַעֲקֹב בְּדַרְכָּיו וְגו'. שְׁמַעִין אוֹמוֹת הָעוֹלָם חֻדָּאן,
 אָמַרִי, הַשְׁתָּא יִשְׁתַּצוֹן מַעְלָמָא, כִּד חָמִי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא דְּאִינוֹן חֻדָּאן, מַה כְּתִיב בְּתַרִּיהּ. בְּכַטָּן עֲקֹב אֶת
 אָחִיו וְגו'. כִּד שְׁמַעִין, אָמַרִין, דָּא הוּא תְּשׁוּבָה.

לְאַתְתָּא דְּחַוָּה לָהּ קְטָטָה בְּבִרָה, אִזְלַת לְמַקְבִּיל
 עָלֶיהָ דִּינָא, חֲמָאֵת לְדִינָא דָּאִין נַפְשִׁין.
 מְנִיָּהוּ לְאַלְקָאָה, לְצִלְבָּא, לְאוֹקְדָא, אָמַרָה וַיִּי מַה

לשון הקודש

לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה הַטַּעַם
 שֶׁהוֹכִיחַ לָהֶם מוֹשֶׁה בַּשִּׁירָה הַזֶּה כֹּךְ?
 מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְזַמְּנִים לְהַכְנִים לְאַרְצָן
 וּלְהַשְׁרוֹת עֲלֵיהֶם שְׂכִינָה, וּמִשּׁוּם זֶה
 הוֹכִיחַ אוֹתָם עַל כֹּךְ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בַּשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הֵיךְ מְזַמֵּן לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל,
 וְשִׁמְחוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם. אַחַד – שְׂכַתוֹב
 (הושע יב) וְרִיב לִי עִם יְהוּדָה וְלִפְקוֹד עַל

יַעֲקֹב בְּדַרְכָּיו וְגו'. שְׁמַעִינוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם,
 שְׁמַחוּ. אָמַרוּ, עֲתָה יִכְרְתוּ מִהָעוֹלָם.
 כְּאֲשֶׁר רָאָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהֵם
 שְׂמַחִים, מַה כְּתוּב אַחֲרָיו? בְּכַטָּן עֲקֹב
 אֶת אָחִיו וְגו'. כְּאֲשֶׁר שׁוֹמְעִים, אוֹמְרִים,
 זֶה הִיא תְּשׁוּבָה.

מְשַׁל לְאִשָּׁה שֶׁהִיָּתָה לָהּ קְטָטָה בְּבִנְיָה,
 הִלָּכָה לְתַבַּע עָלָיו דִּין. רָאִתָּה לְדִין שְׂדֵן
 דִּינֵי נַפְשׁוֹת – חֲלָקִים לְמַלְקוֹת, לְתַלְיָה,

אֶעֱבִיד מִן בָּרָא. כִּד סִיִּים דִּינָא, אָמַר לְהֵיבֵא אִינְתוּ,
אִימָא, מַה אֶעֱבִיד לָךְ בְּרִיךְ, אָמְרָה קוּבְלָנִי, עב"מ.

יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וּבְתַהוּ, (דברים לב) וְדָאִי לְבַתֵּר
עֶבֶד לְכָל אִינוּן קְלִיפִין, דִּיהוֹן בְּלָהוּ
מִשְׁתַּעֲבָדִין לִיה. עַד הָכָא הָוָה כְּתִיב בְּתַהוּ
סִפְרָא, דְּקֶרְטָנָא אִסְיָא לְבַתֵּר הָוָה רָשִׁים בְּתַהוּ
קָרָא, כָּל נְטוּרָא דְאַצְטְרִיךְ אִסְיָא חֲכִים לְמַעֲבַד
לְמַרְע דְּשָׁכִיב בְּבִי מַרְעִיָה, בִּי אִסִּירִי דְמַלְכָא,
לְמַפְלָח לְמֵאֲרִי עָלְמָא.

דְּכִד אָזִיל אִסְיָא חֲכִים לְגַבִּיָה, יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר
וּבְתַהוּ יִלֵּל יִשְׁמֹן, מַרְעִין דְּשִׁרְיִין עָלֶיהָ, אִשְׁכַּח
לִיה בְּאַסִּירוּ דְמַלְכָא. אִי תִימָא הוּאִיל וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא (ס"א פקיד) יִפְקוּד לְתַפְשָׁא לִיה, דְּלֹא יִשְׁתַּדַּל בַּר
נֶשׁ אֲבַתְרִיָה. לָאוּ הָכִי, דְּהָא דָּוִד אָמַר, (תהלים מא) אֲשִׁירִי

לשון הקודש

שְׁנַצְרֵךְ רופא חָכֵם לַעֲשׂוֹת לְחוּלָה
שְׁשׁוּכְב בְּבֵית חָלִיו, בֵּית אִסִּירִי הַמֶּלֶךְ –
לְעַבֵּד לְאֶדוֹן הָעוֹלָם!

שְׁכַפְאֶשֶׁר הוּלֵךְ רופא חָכֵם אֲצִלוּ,
יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וּבְתַהוּ יִלֵּל יִשְׁמֹן,
מַחֲלוֹת הַשּׁוּרוֹת עָלָיו. מוֹצֵא אוֹתוֹ
בְּמִאֲסַר הַמֶּלֶךְ. אִם תֹּאמַר, הוּאִיל
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (פוקד) יִפְקוּד לְתַפֵּס
אוֹתוֹ, שְׁלֹא יִשְׁתַּדַּל אָדָם אַחֲרָיו – לֹא

לְשַׁרְפָּה. אָמְרָה: אוֹי, מַה אֶעֱשֶׂה מִן חֲבוּ?
כְּאִשֶּׁר סִים הַדִּין, אָמַר לְאוֹתָהּ אִשָּׁה:
אִמָּא, מַה עֲשֶׂה לָךְ בְּנָדָּ? אָמְרָה,
מִתְלַוְנָנְתָּ, עב"מ.

יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וּבְתַהוּ. וְדָאִי
לְבִסּוּף עֲשֶׂה לְכָל אוֹתָן קְלָפוֹת שְׂיֵהִיו
כְּלָן מִשְׁתַּעֲבָדוֹת לוֹ. עַד כָּאן הָיָה כְּתוּב
בְּאוֹתוֹ סֵפֶר שֶׁל קֶרְטָנָא הָרופָא. לְבִסּוּף
הָיָה רְשׁוּם בְּזוּה הַפִּסּוּק, כָּל שְׁמִירָה

מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו', דָּל הֵהוּא דְשָׁכִיב בְּבֵי מַרְעִיָּה.
וְאִי אִסְיָא חֲבִים הוּא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיה
בְּרַכָּאן, לְהֵהוּא דִישְׁתַּדֵּל בֵּיה.

וְהֵהוּא אִסְיָא, יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְצֵי מִדְבָּר, בְּבֵי מַרְעִיָּה
שָׁכִיב. וּבִתְהוּ יֵלִיל יְשִׁימוֹן, דְּאִינוֹן מַרְעִין
דְּחִקוֹן לִיה. מָאִי אֲצַטְרִיךְ לִיה לְמַעְפֵּד. יְסוּבְּנָהוּ
יְסוּבְּ סָבוֹת, וְיִיתִי עֲלוֹת, בְּגִין דְּיִמְנַע מִנִּיה אִינוֹן
מְלִין דְּנֻקוֹן לִיה. יִקְיֹז לִיה, וְיִפִּיק מִנִּיה דְּמָא בִישָׂא.
יְבוּנְנָהוּ יִסְתַּפֵּל וְיִבִּין הֵהוּא מַרְעָא מְמַח חָוִי, וְיִסְתַּפֵּל
בְּגִין דְּלֹא יִתְרַבִּי עֲלוֹי, וְיִמְאָד לִיה. לְבַתָּר יִצְרְנָהוּ
בְּאִישׁוֹן עֵינֹו, בְּגִין דִּיהֵא נָטִיר בְּדִקָּא יָאוֹת, בְּאִינוֹן
מִשְׁקִי, בְּאִינוֹן אֲסוּתָא דְּאֲצַטְרִיכוּ לִיה, וְלֹא יִטְעִי (ס"א)
מִינִיָּהוּ. דְּאֶלְמָלִי יִטְעִי, אֶפִּילוּ בְּמִלָּה חַד,
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָשִׁיב עַל הֵהוּא אִסְיָא, בְּאֵלֹו שְׁפִיד
דְּמָא וְקַטְלִיה.

לשון הקודש

לַעֲשׂוֹת? יְסוּבְּנָהוּ – יְסוּבְּ סָבוֹת וְיִבִּיא
עֲלוֹת כְּדִי שְׁיִמְנַע מִמֶּנּוּ אֹתָם דְּבָרִים
שְׁמֻזִּיקִים לוֹ. יִקְיֹז לוֹ, וְיִוצִיא מִמֶּנּוּ דָם רַע.
יְבוּנְנָהוּ – יִסְתַּפֵּל וְיִבִּין אֹתוֹ חוֹלָה מְמַח
הָיָה, וְיִסְתַּפֵּל כְּדִי שְׁלֹא יִכְבֵּד עָלָיו וְיִמְעַט
אוֹתוֹ. לְבַסּוּף – יִצְרְנָהוּ בְּאִישׁוֹן עֵינֹו, כְּדִי
שִׁיחֶיָּה שְׁמור כְּמוֹ שְׁצַרִיךְ בְּאוֹתָם
מִשְׁקִים, בְּאוֹתָן רְפוּאוֹת שְׁצַרִיכוֹת לוֹ,

כֶּךְ, שְׁחָרִי אָמַר דָּוִד, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי
מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו'. דָּל הוּא אוֹתוֹ שְׁשׁוּבְּ
בְּבֵית חָלָיו. וְאִם רוּפָא חָכֵם הוּא, הַקִּדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ בְּרָכוֹת לְאוֹתוֹ
שִׁישְׁתַּדֵּל בּוֹ.

וְאוֹתוֹ רוּפָא, יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְצֵי מִדְבָּר,
בְּבֵית חָלָיו שׁוּבְּ. וּבִתְהוּ יֵלִיל יְשִׁמוֹן,
שְׁאוֹתָן מַחֲלוֹת מְצֻרוֹת לוֹ. מַה צְרִיךְ לוֹ

בְּגִין דְּקִידְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בָּעִי, דְּאָף עַל גַּב דִּהְהוּא
 בַּר נֶשׁ אִיהוּ בְּבִי אֲסִירִי דְּמַלְכָּא, וְאִיהוּ אֲסִיר
 בְּבִי אֲסִירִי, דִּישְׁתַּדַּל בַּר נֶשׁ עָלֶיהָ, וְיִסְיַע לִיה
 לְאַפְקָא לִיה מִבֵּי אֲסִירִי. וְהָהּ אָמַר חָכִי. קִדְשָׁא
 בְּרִידָּהּ הוּא דִּין דִּינִין דְּבָנֵי עֲלָמָא לְעִילָא, הֵן לַמּוֹת הֵן
 לְשְׂרוּשֵׁי, (דף רצ"ט ע"ב) הֵן לְעִקּוֹר, הֵן לְעֵנוּשׁ נִכְסִין,
 וְלֵאסוּרִין. מָאן דְּאִתְחַזִּי לְעֵנוּשׁ נִכְסִין, נָפַל בְּבִי
 מִרְעִיָּה, וְלֹא יִתְסִי, עַד דִּיתֵן כָּל מַה דְּאִתְגַּזֵּר עָלֶיהָ.
 כִּיּוֹן דְּאִתְעַנֵּשׁ בְּמִמוּנִיהָ, וְיִהִיב כָּל מַה דְּאִתְגַּזֵּר עָלֶיהָ,
 אִתְסִי, וְנָפַק מִבֵּי אֲסִירִי. וְעַל דָּא אֲצַטְרִיד לְאַשְׁתַּדַּלָּא
 עָלֶיהָ דִּיתֵן עוֹנֵשִׁיהָ וְיִפּוּק.

מָאן דִּיתְחַזִּי לְשְׂרוּשֵׁי, יִתְפָּסוֹן לִיה, וְיִהְיִי לִיה בְּבִי
 אֲסִירִי, עַד דִּישְׁתַּרְשׁ מִכְּלָא. וְלִזְמַנִּין דִּישְׁתַּרְשׁ
 מִשְׂיִיפִי, אוּ מִחַד מְנִיָּהּ, וְלִבְתָּר יִפְקוֹן לִיה מִבֵּי

לשון הקודש

לְמַעְלָה, הֵן לַמּוֹת, הֵן לְשְׂרוּשׁ, הֵן לְעִקּוֹר,
 הֵן לְעֵנוּשׁ בְּנִכְסִין, וְלֵאסוּר אִתְּוּ. מִי
 שְׁנִרְאָה לְעֵנוּשׁ נִכְסִים, נָפַל בְּבִית חָלִין,
 וְלֹא יִתְרַפָּא עַד שִׁיתֵּן כָּל מַה שְׁנִגְזֹר עָלָיו.
 כִּיּוֹן שְׁנִעְנֵשׁ בְּמִמוּנֵּי וְנִתֵּן כָּל מַה שְׁנִגְזֹר
 עָלָיו, יִתְרַפָּא, וְיִצָּא מִבֵּית הָאֲסוּרִים. וְעַל
 זֶה צְרִיד לְהִתְעַפֵּק עִמּוֹ שִׁיתֵּן עֲנֵשׁ וְיִצָּא.
 מִי שְׂרָאוּי לְשְׂרוּשׁ, יִתְפָּסוֹן אִתְּוּ, וְיִתְּנוּ
 אִתְּוּ בְּבִית הָאֲסוּרִים עַד שִׁישְׁתַּרְשׁ

וְלֹא יִמְעָה (מָהִם) בִּינִיהֶן. שְׂאֵם יִמְעָה אֲפִלוּ
 בְּדָבָר אַחֵר, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב עַל
 אִתְּוּ רֹפֵא כְּאִלוּ שְׂפָךְ דְּמִים וְהִרְגוּ.
 מִשְׁנִים שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצָה, שְׂאֵף
 עַל גַּב שְׂאִתְּוּ אָדָם הוּא בְּבִית אֲסִירִי
 הַמְּלָךְ וְהוּא אֲסוּר בְּבִית הָאֲסוּרִים,
 שִׁישְׁתַּדַּל אָדָם עָלָיו וְיַעֲזֹר לוֹ לְהוֹצִיא
 מִבֵּית הָאֲסוּרִים. וְהִנֵּה אֹמֵר כֶּךָ: הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא דִּין דִּינִים שֶׁל בְּנֵי הָעוֹלָם

אֲסִירִי. מֵאֵן דִּיתְחַוֵּי לַמָּוֶת, הָכִי הוּא, דְּאִילוּ יִתֵּן כָּל
בּוֹפְרָא, וְכָל מַמּוֹנָא דְעֵלְמָא לָא יִשְׁתַּזְיב.

וְעַל דָּא אַצְטְרִיךְ לְאַסִּיא חֲכִים, לְאַשְׁתַּדֵּלָא עָלֶיהָ,
אִי יָכִיל לְמִיּהֵב לִיה אַסְנוֹתָא מִן גּוֹפָא, יָאוּת.
וְאִי לָאו, יִתֵּן לִיה אַסְנוֹתָא לְנִשְׁמַתִּיהָ, וְיִשְׁתַּדֵּל עַל
אַסְנוֹתָא דְנִשְׁמַתִּיהָ. וְדָא הוּא אַסִּיא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא יִשְׁתַּדֵּל עָלֶיהָ בְּהֵאֵי עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עַד הִשְׁתָּא לָא שְׁמַעְנָא מֵאַסִּיא
דָּא, וּמִסְפָּרָא דָּא. בַּר מִזְמָנָא חָדָא, דְּאָמַר לִי
טִייעָא חָדָא, דְּשָׁמַע לְאַבּוּי, דְּאַסִּיא חַד הָוָה בְּיוֹמוּי,
דְּכַד הָוָה מִסְתַּפֵּל בְּבַר גָּשׁ, כַּד אֵיחוּ בְּכִי מְרַעִיָּה,
חָוָה אָמַר, דָּא חֵי וְדָא מַת. וַחֲוֵי אֲמַרִין עָלֶיהָ דְּהוּא
זְכָאָה קְשׁוּט, דְּחִיל חַטָּאָה. וְכָל מַה דְּלָא יָכִיל
לְמַדְבֵּק מַה דְּאַצְטְרִיךְ, אֵיחוּ חָוָה קִנִּי, וַיְחִיב מְדִילִיָּה.

לשון הקודש

רופא שֶהקדוש בְּרוּךְ הוּא יִשְׁתַּדֵּל עָלָיו
בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עַד עַתָּה לֹא שְׁמַעְתִּי
מֵרופָא זֶה וּמִסְפֵּר זֶה, חוּץ מִפַּעַם אַחַת
שֶׁאָמַר לִי סוֹחֵר אֶחָד, שֶׁשָּׁמַע לְאַבּוּי
שֶׁרופָא אֶחָד הָיָה בְּיָמָיו, שֶׁכָּאֲשֶׁר הָיָה
מִסְתַּפֵּל בְּבֶן אָדָם כָּאֲשֶׁר הוּא בְּבֵית
חָלּוּי, הָיָה אוֹמֵר, זֶה חֵי וְזֶה מַת. וַחֲוֵי
אוֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא צָדִיק אֲמַתִּי, יֵרָא

מֵהַכֵּל. וְלַפְעָמִים מִשְׁתַּרְשׁ בְּאַיְבָרָיו אוֹ
מֵאַחַד מֵהֶם, וּלְבִסּוֹף יוֹצִאוּ אוֹתוֹ מִבֵּית
הָאֲסוּרִים. מִי שֶׁרְאוּי לַמָּוֶת – כִּךְ הוּא,
שָׁאֲלוּ יִתֵּן כָּל הַכֶּפֶר וְכָל מִמּוֹן שֶׁבְּעוֹלָם,
לֹא יִנָּצֵל.

וְעַל זֶה צָרִיךְ לְרופָא חֲכָם שֶׁיַּעֲסֵק
בְּרְפוּאָתוֹ. אִם יָכוֹל לָתֵת לוֹ רְפוּאָה מִן
הַגּוֹף – מוֹטָב, וְאִם לֹא – יִתֵּן לוֹ רְפוּאָה
לְנִשְׁמָתוֹ, וְיִשְׁתַּדֵּל בְּרְפוּאַת נִשְׁמָתוֹ. וַחֲוֵי

בִּנְהוּי אִמְרִין, דְּלִית חַבִּים בְּעֶלְמָא בְּגִינְיָה. וּבְצִלּוֹתֶיהָ
הָהּ עֶבֶד יִתִּיר מִמָּה דְהָהּ עֶבֶד בִּידוּי. וּבְדָדְמִי לָן,
דָּא הָהּ הָהּ אִסְיָא.

אָמַר הָהּ טִייעָא, וְדָא סְפָרָא דִּילִיה בִּידֵי אִיהוּ,
דְּקָא יִרִיתָנָא מֵאֲבִי אָבָא, וְכָל מְלוֹי דְהָהּ
סְפָרָא, בְּלָהּ אֲתִיפְסָדוֹן עַל רָזִין דְּאוֹרִיטָא, וְרָזִין
סְתִימִין אֲשַׁבְּחָנָא בִּיהּ, וּמְלִין דְּאִסְנוֹתָא סְגִיִּיאִין,
דְּאִיהוּ אָמַר דְּלֹא יָאוּת לְמַפְעֵל לֹזֵן, בַּר (א) אִיהוּ
דְּחִיל חֲטָאָה.

וְאִינוֹן מִמָּה דְהָהּ עֶבֶד בְּלָעָם, דְּהָהּ לְחִישׁ לְחִישִׁין
עַל מָרַע, וְהָהּ אָמַר בְּפּוֹמּוּי וְאֲתָפִי מִיָּד.
וּבְלָהּ בְּרִיר לֹזֵן בְּהָהּ סְפָרָא. וְאָמַר, דָּא אָסוּר, וְדָא
מוֹתָר לְמֵאן דְּדְחִיל חֲטָאָה. בְּגִין דְּמָרְעִין סְגִיִּיאִין אָמַר,
דְּתִלְיָא אִסְנוֹתָא דְלָהוֹן, בְּלָחִישׁוֹ דְּפּוֹמָא. וְאִינוֹן

לשון הקודש

הַתּוֹרָה, וְסוּדוֹת גְּעֻלָּמִים מְצֹאֵתִי בּוֹ
וּדְבָרִים שֶׁל רְפוּאָה רַבִּים, שֶׁהוּא אָמַר
שֶׁלֹּא רָאוּי לַעֲשׂוֹת אוֹתָם חוּץ (אס) הוּא
יָרָא חֲטָאָה.

וְחָם מִמָּה שֶׁהִיא עוֹשֶׂה בְּלָעָם, שֶׁהִיא
לוֹחֵשׁ לְחֹשִׁים עַל חוּלָה, וְהִיא אוֹמֵר בְּפִיו
וּמִתְרַפֵּא מִיָּד. וְכָלֵם מְבַרֵּר אוֹתָם בְּאוֹתוֹ
סְפָר. וְאָמַר, זֶה אָסוּר, וְזֶה מִתָּר לְמִי
שִׁירָא חֲטָאָה. מִשּׁוּם שֶׁחֲלָאִים רַבִּים אָמַר

חֲטָאָה, וְכָל מָה שֶׁלֹּא יָכַל לְהַשִּׁיג מִה
שֶׁנֶּעְרָד, הוּא הָיָה קוֹנֶה וְנוֹתֵן מִשְׁלוֹ. וְהָיָה
אוֹמְרִים שֶׁאֵין חֶכֶם בְּעוֹלָם כְּמוֹהוּ,
וּבִתְפִלָּתוֹ הָיָה עוֹשֶׂה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִיא
עוֹשֶׂה בִּידָיו. וּכְמִדְּמָה לָנוּ, זֶה הָיָה אוֹתוֹ
רוּפָא.

אָמַר אוֹתוֹ סוּחֵר, וְדָא סְפָרוֹ בִּידֵי הוּא,
שֶׁיִּרְשָׁתִּי אוֹתוֹ מֵאֲבִי אָבָא, וְכָל דְּבָרָיו
שֶׁל אוֹתוֹ סְפָר, בְּלָם מִיִּסְדִּים עַל סוּדוֹת

מִסְטָרָא דְנִחָשׁ, וּמִנְהוֹן מִסְטָרָא דְקָסָם. וְכָל אִינוּן
 דְּאָסוּר לֹאמַר בְּפֹמָא, וְאָסוּר לְמַעְבַּד בְּעֹבְדָא, הָוָה
 אָמַר. עַד דְּאִשְׁבַּחְנָא עַל מַרְעִין יְדִיעָאן דְּאִצְטְרִיד
 לֹאמַר בְּךָ. וּלְנִדְוֵי בְּנִדְוֵי וּבִשְׁמַתָּא, עַל הָהוּא מַרְעָ.
 וְאִיתָּו תְּנוּחָא סְגִי לְגַבְנָן.

תְּרִי רַבִּי אֶלְעָזָר, וְחֵדוּ חֲבֵרֵיאָ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 אִי הָהוּא סְפָרָא הָוָה לְגַבְנָן נְחָמִי מַה אִיתָּו
 אָמַר. אָנָּא אִמְסַר בְּמִסְרָה, עַל מְנַת לְאַחֲזָא
 לְבוֹצִינָא קְדִישָׁא. וְתִנְיִנָן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָהוּא
 סְפָרָא הָוָה בִּידֵי תִרְיָסָר יֶרְחִי, וְאִשְׁבַּחְנָא בֵּיתָ
 נְהוּרִין עֲלָאִין וְיִקְרִין. כִּד מְטִינָא לְאִינוּן רִזִּין דְּהָוּ
 מִבְּלָעָם תְּנוּחָנָא.

יֹמָא חַד לְחִישָׁנָא בְּאַתָּר חַד, וְהָוּ אֲתוּוֹן סְלָקוֹן
 וְנִחְתָּן. עַד דְּחִמִּינָא בְּחִלְמָא, וְאָמַר לִי, מַה

לשון הקודש

הִינֵנו רוֹאִים מַה הוּא אוֹמֵר. אֲנִי אִמְסַר
 בְּמִסְרָה עַל מְנַת לְהִרְאוֹת לְמִנְחָה
 הַקְדוּשָׁה. וְלִמְדִּנּוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 אוֹתוֹ הַסֵּפֶר הָיָה בְּיַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ,
 וּמִצָּאֵתִי בּוֹ אוֹרוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְחִשּׁוּבִים.
 כֹּאֲשֶׁר הִנֵּצְתִּי לְאוֹתָם סוּדוֹת שֶׁהָיוּ
 מִבְּלָעָם, תְּמַהֲתִי.

יֹם אֶחָד לְחֶשְׁתִּי בְּמָקוֹם אֶחָד, וְהָיוּ
 הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת. עַד שֶׁרָאִיתִי

שְׁתַּלּוּיָהּ רְפוּאָתָם בְּלִחִישַׁת הַפֶּה. וְאֵלּוּ
 מִצַּד הַנִּחָשׁ, וּמִהֶם מִצַּד שֶׁל קָסָם. וְכָל
 אוֹתָם שֶׁאָסוּר לֹאמַר בִּפְהָ וְאָסוּר לַעֲשׂוֹת
 בְּמַעֲשֵׂה הָיָה אוֹמֵר. עַד שֶׁמִּצָּאֵתִי עַל
 חֲלָאִים יְדוּעִים שֶׁצְּטְרִיד לֹאמַר בְּךָ, וּלְנִדְוֹת
 בְּנִדְוֵי וּבִשְׁמַתָּא עַל אוֹתוֹ חֲלִי, וְהוּא
 תְּמִיחָה גְדוֹלָה אֲצִלִּי.

שָׁמַח רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשָׁמְחוּ הַחֲבֵרִים. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם אוֹתוֹ סֵפֶר הָיָה אֲצִלְנּוּ,

לָךְ לְמִיעַל בְּתַחוּמָא דְלֹא דִילָךְ, וְלֹא אֶצְטְרִיךְ לָךְ.
 אֶתְעֲרָנָא, וְאַבְאִישׁ קַמָּאי, עַל רִזִּין סְתִימִין דְּהוּוּ תַמָּן.
 שְׁדִרְנָא לְהַחֲוֹא יוֹדָאי, וְרַבִּי יוֹסִי בְרַבִּי יְהוּדָה שְׁמִיה,
 וְיַהֲיִבְנָא לִיה סִפְרָא.

וּבְרִזִּין דְּבַלְעָם אֶשְׁבַּחְנָא, מֵאִינוּן שְׁמָהּן דְּמַלְאכִין
 דְּשִׁדְר לִיה בָּלָק, וְלֹא הוּוּ מִסְתַּדְרֵן עַל
 תְּקוּנֵיהוּ בְּדָקָא יָאוּת. אָבֵל בְּמָה זִינִי אֲסוּתָא
 אֶשְׁבַּחְנָא בִּיה, דְּקָא מִתְתַּקְנִי עַל תְּקוּנִי אוֹרֵייתָא,
 וְרִזִּין סְתִימִין דִּילָה. וְחִמִּינָא דְאִינוּן בְּחִסְדוּתָא.
 וְצִלּוֹתִין וּבְעוּתִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאִי תִימָא,
 דְּהוּה עֶבֶד אֲסוּתָא בְּפִסּוּקִי אוֹרֵייתָא, אוּ בְרִזִּין
 דְּאוֹרֵייתָא. חֵם וְשָׁלוֹם. אֵלָא הָוָה אָמַר רִזִּין
 דְּאוֹרֵייתָא, וְעַל הַחֲוֹא רָזָא אֶפִּיק רִזִּין דְּאֲסוּתָא, דְּלֹא
 חִמִּינָא כְּהַחֲוֹא גְוּוּנָא לְעֵלְמִין. אֲמִינָא בְּרִיךְ רַחֲמָנָא,
 דְּאַחֲבִים לְבָנִי נָשָׂא מַחֲכַמְתָּא דְלַעִילָא.

לשון הקודש

היו מסתדרים על תקונם כמו שצריך.
 אבל במה מיני רפואה מצאתי בו שהם
 מתקנים על תקוני התורה וסודות
 סתומים שלה. וראיתי שהם בחסידות,
 ותפלות ובקשות להקדוש ברוך הוא.
 ואם תאמר שהיה עושה רפואה בפסוקי
 התורה או בסודות התורה – חס ושלום.
 אלא היה אומר סודות התורה, ועל אותו

בחלום ואמר לי, מה לך להכנס בתחום
 שאינו שלך ושאינו נצרך לך?
 התעוררתי. ורע בעיני על סודות
 הסתומים שהיו שם. שלחתי לאותו
 יהודי, ורבי יוסי ברבי יהודה שמו,
 ונתתי לו את הספר.

ובסודות של בלעם מצאתי מאותם
 שמות של מלאכים ששלח לו בלק, ולא

וַיִּמְאִינוּ מִלֵּין דְּבִלְעָם נְסִיבָנָא, וַחֲמִינָא בָּהּ דְּלֹא
 הָוָה בְּעֶלְמָא חֲכִים בְּחֶרְשִׁין בְּגִינִיה.
 אֲמִינָא, בְּרִיד רַחֲמָנָא דְּבִטֵּל מִעֲלָמָא חֶרְשִׁין, דְּלֹא
 יִטְעוּן בְּגִי נָשָׂא מִבְּתַר דְּחִלָּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא
 יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלָּה שְׁמוֹ אָמֵן. (ע"ב).

בְּרִיד יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.
 יִמְלוֹךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

לשון הקודש

סוד הוציא סודות של רפואה שלא
 ראיתי באפן זה לעולם. אמרתי, ברוך
 הרחמן שהחכים לבני אדם מחכמה של
 מעלה.
 ברוך הוא יתברך ויתעלה שמו אמן.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן.
 ימלוך ה' לעולם אמן ואמן.

ומאלו הדברים של בלעם לקחתני,
 וראיתי בהם שלא היה בעולם חכם